

संघीय विशेष अनुदानको बार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन
मार्गदर्शन

आ.व. २०७९/८०

(ब.उ.शि.नं: ३७०००१०१)

(माननीय मन्त्रिस्तरबाट २०७९/०८/२५ मा स्वीकृत)

(माननीय मन्त्रिस्तरबाट पहिलो संशोधन २०७९/१०/२० मा स्वीकृत)

बागमती प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय
हेटौंडा, नेपाल

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
बहादुर खडका
सचिव

कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरु :	६
प्रसूति केन्द्र सबलीकरण आयोजना	७
१. प्रसूति केन्द्र सबलीकरण	१२
१.१ प्रसूति केन्द्रमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन	१२
१.२ प्रसूति केन्द्र, आधारभूत अस्पताल, BEONC तथा CEONC साईटहरुमा अत्यावश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन	१३
१.३ प्रसूति केन्द्रमा गुणस्तरीयता कायम गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन (WASHING MACHINE, GEASER, HEATER, AC, FAN आदि)	१४
१.४ नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना तथा प्रसूति कक्ष सबलीकरण	१५
१.५ प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको खरिद तथा व्यवस्थापन	१६
१.६ प्रसूति केन्द्रमा प्रयोगशाला सुदृढीकरण	१७
२. क्षमता अभिवृद्धि	१८
२.१ प्रसूति प्रतिक्षालय केन्द्रको स्थापना तथा सबलीकरण	१८
२.२ कार्यक्रम लागु भएका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफको लागि SBA तालिम	१९
२.३ स्वास्थ्य कर्मीहरुलाई OBSTRETIC FIRST AID र प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफहरुलाई क्लिनिकल अपडेट तालिम	२०
२.४ स्वास्थ्य कर्मीहरुका लागि INFECTION PREVENTION सम्बन्धि ToT तालिम	२१
२.५ कार्यालय सहयोगी तथा सरसफाईकर्मीहरुको लागि INFECTION PREVENTION सम्बन्धि तालिम	२२
२.६ BIRTHING CENTER हरुमा INFECTION PREVENTION सम्बन्धि अनसाइट कोचिंग	२३
३. MCH क्लिनिक सुदृढीकरण	२४
३.१ MCH क्लिनिक सुदृढीकरणका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद/मर्मत सम्भार	२४
४. कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन र मेन्टोरीङ्ग	२५
किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना	२७
१. विद्यालयमा सूचना सञ्चार सामग्री (एल सि डी प्रोजेक्टर, ल्यापटप खरिद)	३२
२. विद्यालयमा सूचना कक्ष स्थापना	३३
३. विद्यालय साथी शिक्षकहरुका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम	३४
४. स्वास्थ्य शिक्षकहरुका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम	३५
५. किशोरकिशोरीहरुका लागि विद्यालयमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी गोष्ठी	३६
६. किशोरीका अभिभावकहरुका लागि विद्यालयमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि गोष्ठी	३७
७. स्थानीय तहमा पैरवी तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम -स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग प्रजनन तथा यौन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया)	३८

 सञ्चालक

द. विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, बालविवाह, सामाजिक संजालको दुरुपयोग सम्बन्धि मानव प्रहरी प्रशासन संग सम्बन्धित रचनात्मक कार्यक्रम	४०
९. विद्यालय नर्सहरूका लागि ५ दिने मनोपरामर्श सम्बन्धी तालिम	४१
१०. स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका लागि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम	४१
मातृ तथा बाल पोषण प्रवर्द्धन आयोजना	४३
१.स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुशरणका लागि साना अनुदान	४६
२.स्थानीय तहमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने	४७
३. स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढिकरण कार्यक्रम	४८
३.१ स्वास्थ्य संस्थामा वृद्धि अनुगमनका लागि आवश्यक सामग्रीहरू (HEIGHT BOARD, SALTER SCALE, MUAC, WEIGHTING SCALE)	४८
३.२ RDQA को अभिमुखीकरण कार्यक्रम	४९
३.३ जिल्लास्तरमा स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखलाई RDQA सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम	५०
३.४ सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त बनाई HMIS (DHIS-II) को सुदृढिकरण गर्न रुटिन डाटा क्वालिटी ऐसेसमेन्ट (RDQA) गर्ने	५१
३.५ सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त बनाई HMIS (DHIS-II) को सुदृढिकरण गर्न निजी स्वास्थ्य संस्थाहरूको रुटिन डाटा क्वालिटी ऐसेसमेन्ट (RDQA) गर्ने	५२
३.६ सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमसंग सम्बन्धित पोस्टर, पम्प्लेट, फ्लेक्स, ALGORITHM, RESUCCITATION, ANC CARD, BIRTH CERTIFICATE आदि छपाई	५३
३.७ CLINICAL UPDATE को लागि सीप विकास सामग्रीहरू (PELVIC MODEL, NEONATAL RESSUCCITATION DUMMY आदि) खरिद गर्ने	५४
३.८ IMAM तालिम सञ्चालन तथा तालिम पुस्तिका छपाई समेत	५५
३.९ कम्प्युटर, प्रिन्टर खरिद	५५
४. विशेष अनुदान कार्यक्रमका लागि कार्यालय सञ्चालन मसलन्द	५६
५.विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन गर्ने	५७
६. विशेष अनुदान कार्यक्रमको लागि कार्यक्रम संयोजक (सेवा करार)	५८
७.विशेष अनुदान कार्यक्रमको अनुगमन, मुल्याङ्कन एवंम् प्राविधिक सहयोग	५९
८.विशेष अनुदान कार्यक्रमको समिक्षा एवंम् अभिमुखीकरण कार्यक्रम	६०
शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम	६१
१.स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्र स्थापना	६३
१.१ व्यायामशाला स्थापना.....	६३
१.२ कोठा सबलिकरण (COUNSELLING ROOM सबलिकरण)	६४
१.३ प्रयोगशाला सबलिकरण	६४
१.४ प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र रिएजेन्ट खरिद	६५
१.५ अध्ययन अनुसन्धान (SUICIDE, NCD)	६६
१.६ मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम	६७

१.७ धुम्रपान मध्यपान निरुत्साहन लागि युवा क्लबको परिचालन	६८
१.८ होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम	६९
१.९ शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम अभिमुखीकरण तथा समिक्षा	७०
२. व्यवहार परिवर्तन सञ्चार (पोस्टर, पम्प्लेट, साईनेज छपाई)	७१
२.१ प्रचार प्रसार तथा पत्रकार अन्तरक्रिया	७१
२.२ राष्ट्रसेवकहरुको नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ्ग तथा सचेतना (निजामति कर्मचारी, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल आर्मी र स्थानीय तहका कर्मचारी समेत)	७२
२.३ शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमको अनुगमन, मुल्याङ्कन एवम् प्राविधिक सहयोग	७३
अनुसूची-१	७५
स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्र स्थापना अन्तर्गत.....	७८
१.१ व्यायामशाला स्थापना.....	७८
१.४ प्रयोगशालाका लागि औजार , रिएजेन्ट र उपकरणखरिद	७९
१.८ होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम	७९
अनुसूची-२	८१
अनुसूची-३	८५
अनुसूची-४	८७
अनुसूची-५	८९
अनुसूची-६	९०

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

संघीय विशेष अनुदान अन्तर्गतका मुख्य कम्पोनेन्टहरु

क्र.स	कम्पोनेन्ट
१.	कम्पोनेन्ट १ : प्रसूति केन्द्र सवलीकरण आयोजना (क्रमागत)
२.	कम्पोनेन्ट २ : किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना
३.	कम्पोनेन्ट ३ : मातृ तथा बाल पोषण प्रवर्द्धन आयोजना
४.	कम्पोनेन्ट ४ : शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू :

१. हरेक कार्यक्रमको तयारी तथा सञ्चालन गर्नु पूर्व यस मार्गदर्शनको राम्रोसँग अध्ययन र कार्य सञ्चालन गर्दा यस मार्गदर्शनको अनिवार्य रूपमा पालना गर्नुपर्दछ ।
२. यस मार्गदर्शनमा उल्लेखित कुराहरूलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको र कार्यान्वयनमा समन्वयकारी भूमिका फोकल पर्सनको हुनेछ ।
३. खरिद तथा निर्माणसँग सम्बन्धित कार्य गर्दा खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीहरूको विज्ञसँग समन्वय गरि स्पेसिफिकेसन तयार गरि स्वीकृत गराई मात्र गर्नुपर्दछ ।
४. खरिद सम्बन्धी कार्यक्रम दोश्रो चौमासिकमा भएता पनि खरिद कार्यका लागि आवश्यक पर्ने लागत इष्टिमेट, टेण्डरको प्रक्रिया लगायतका कार्यहरू पहिलो चौमासिकबाट नै शुरुवात गरी सक्नुपर्नेछ ।
५. यस मार्गदर्शनको मर्म अनुसार स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्दा गराउँदा बजेटको परिधिभित्र रही विभिन्न खर्च शिर्षकहरूमा हुने खर्च सम्बन्धी मापदण्ड प्रदेश सरकार वा नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको कार्य संचालन निर्देशिका, २०७५; सार्वजनिक खरिद ऐन, सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ (संसोधन सहित); प्रदेश सार्वजनिक खर्चको मापदण्ड, २०७८; प्रदेशको आर्थिक ऐन, नियमावली, प्रदेश भ्रमण खर्च नियमावली २०७७ (कुनै ऐन, नियमावली, कार्यविधि, निर्देशिका संसोधन भए प्रचलित) बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
६. कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा कुनै समस्या वा बाधा अड्चन फुकाउनु परेमा यस मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नुपर्नेछ र कार्यक्रम बारे थप जानकारी आवश्यक भएमा कार्यक्रमसँग सम्बद्ध यस मन्त्रालय अन्तर्गतका फोकल पर्सनसँग सम्पर्क गर्न सकिनेछ ।

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

प्रसूति केन्द्र सवलीकरण आयोजना

१. पृष्ठभूमि

नेपालमा विगत तीन दशकमा मातृ तथा बाल स्वास्थ्यमा उल्लेखनीय सुधार देखिएको छ तर मातृ तथा बाल मृत्युदर सन्तोषजनक रूपमा घटेको छैन। मातृ तथा बाल स्वास्थ्यको अवस्था भौगोलिक क्षेत्र, जातिगत, शैक्षिक अवस्था तथा सम्पन्नताको आधारमा धेरै असमान रहेको छ। नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६ ले नेपालमा प्रतिलाख जन्ममा लगभग २ सय ३९ जना आमाको मृत्यु हुने गरेको छ भने प्रति हजार जन्ममा ३२ जना शिशुले आफ्नो पहिलो जन्मदिन मनाउन पाईरहेका छैनन्। शिशु मृत्युदर हिमाली क्षेत्रमा ६३ र पहाडी क्षेत्रमा ३८ प्रति हजार जन्म रहेको छ। त्यस्तै, ४२ प्रतिशत महिला अझै पनि घरमै सुत्केरी हुने गरेको छन् भने ५७ प्रतिशतले मात्रै तोकिए बमोजिम पूर्वप्रसूति सेवा लिएका छन्। शहरी क्षेत्रमा ६९ प्रतिशत महिलाले स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रसूति सेवा लिएका छन् भने ग्रामिण भेगमा यो सेवा ४५ प्रतिशत महिलाले मात्र पाएको देखिन्छ। विपन्न समुदायमा मातृ तथा बालस्वास्थ्यको अवस्था नाजुक रहेको छ। धनी समूहको तुलनामा गरिवीमा रहेकाहरुको नवजात शिशु मृत्युदर लगभग दोब्बर छ र उमेर नपुगी आमा भएकाहरुमा यो दर उच्च छ। बागमती प्रदेशमा मातृ तथा बालस्वास्थ्यका सूचकहरु अन्य प्रदेशको तुलनामा केही सन्तोषजनक रहेता पनि हिमाली तथा पहाडी क्षेत्र साथै विपन्न समुदायमा कमजोर रहेको छ। हिमाली तथा कतिपय पहाडी जिल्लाहरुमा अत्याधिक चिसोका कारण गर्भवती महिलाहरुलाई प्रसूति केन्द्रमा सेवा लिन जाने हिचकिचाहट रहेको अवस्था छ। मातृ तथा नवजात शिशुको अवस्थामा सुधार ल्याउन स्थानीय तहमा सञ्चालित स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट प्रदान गर्ने सेवा गुणस्तरीय हुन आवश्यक भएकोले हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा मातृ तथा नवजात स्वास्थ्य सेवालार्ई गुणस्तरीय बनाउन विशेष क्षेत्र/समुदाय लक्षित विशेष अनुदान कार्यक्रमको आवश्यकता रहेको छ।

२. लक्ष्य

हिमाली तथा पहाडी जिल्लामा सुरक्षित मातृत्व सेवालार्ई गुणस्तरीय बनाई मातृ तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार ल्याउने।

३. उद्देश्य

हिमाली तथा पहाडी जिल्लामा रहेका प्रसूति केन्द्रको सुदृढीकरण गरी गुणस्तरीय मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सेवाको प्रवाह गरिनेछ।

क) प्रसूति केन्द्रमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन

ख) प्रसूति केन्द्रमा नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना गर्ने।

ग) प्रसूति केन्द्रमा न्यूनतम सेवा मापदण्ड अनुसारको आवश्यक औजार उपकरण, डेलिभरी बेड लगायतका सामग्रीहरुको आपूर्ति गर्ने।

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

घ) प्रसूति केन्द्रबाट गुणस्तरीय मातृ तथा नवजात स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न जनशक्तिलाई क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गर्ने ।

३. आयोजनाको अपेक्षित परिणाम

परियोजनाको कार्यान्वयन पश्चात देहाय बमोजिमका परिणामहरू अपेक्षा गरिएको छ ।

१. परियोजना क्षेत्रमा गुणस्तरीय सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रवाह हुनेछ ।
२. दक्ष सेवा प्रदायकबाट प्रदान गरिने सेवाको उपलब्धतामा वृद्धि हुनेछ ।
३. स्वास्थ्य संस्थामा सुरक्षित मातृत्व सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार, उपकरणको उपलब्धता सुनिश्चित हुनेछ ।
४. गुणस्तरीय मातृ तथा नवजात शिशु स्वास्थ्य सेवा लिनेको संख्यामा वृद्धि हुनेछ ।
५. रेफरल प्रणालीमा सुधार आउनेछ ।

४. आयोजना लागू हुने स्थान: हिमाली तथा पहाडी जिल्लाका प्रदेश निर्वाचन क्षेत्रका प्रसूति केन्द्र (वार्षिक न्यूनतम २० वा सो भन्दा बढी प्रसूति हुने) जम्मा २२ वटा स्वास्थ्य संस्थामा परियोजना लागू हुनेछ ।

५. आयोजनाले फाइदा पुग्ने घरपरिवारको संख्या: ७ लाख

६. प्रस्तावित क्रियाकलापहरूको संक्षिप्त विवरण

६.१. प्रसूति केन्द्रको सबलीकरण

६.१.१ प्रसूति केन्द्रमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन

प्रसूति केन्द्रहरूमा सौर्य उर्जाको उपलब्धता र व्यवस्थापन गरि २४ सै घण्टा बिजुली, तातो पानीको व्यवस्थापन, आवश्यक औजार उपकरण सञ्चालनमा सौर्य उर्जाको प्रयोग, सरसफाईको व्यवस्था, बर्थिङ्ग कक्ष तताउने लगायतका कार्यहरूको लागि सौर्य उर्जा प्रणाली जडान तथा व्यवस्थापन गरिनेछ । यस कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट हुनेछ ।

६.१.२ प्रसूति केन्द्रमा गुणस्तर कायम गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन:

प्रसूति केन्द्रमा गुणस्तर कायम गरी सुरक्षित प्रसूति तथा नवजात शिशु स्याहार गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन अन्तरगत Washing Machine, Air Conditioner, Gas/electric Geaser, Fan, Heater आदी यस शीर्षकबाट व्यवस्थापन गरिनेछ । यस कार्यले मातृ तथा नवजात शिशुका रोग यस बाट हुने जटिलता तथा मृत्युलाई न्यूनिकरण गर्न सहयोग पुग्नेछ । स्थानीय तहबाट औजार उपकरणको आवश्यकता सूची माग तथा निर्धारण गरि प्रचलित सार्वजनिक खरिद नियमावलीका आधारमा खरिद तथा वितरण गर्नुपर्नेछ ।

६.१.३ नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना तथा प्रसूति कक्ष सबलीकरण

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

जन्म पश्चात अनिवार्य रूपमा गर्नुपर्ने नवजात शिशु स्याहारको कार्यलाई व्यवस्थित र गुणस्तरीय बनाउन हरेक स्थानीय तहका प्रसूति कक्षमा नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना गर्न आवश्यक रहेको छ । कार्यक्रम लागू हुने सबै प्रसूति कक्षमा आधुनिक औजार उपकरण सहितको नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना तथा सञ्चालन "आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यविधि २०६५" अनुसार गरिनेछ ।

६.१.४ प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको खरिद तथा व्यवस्थापन

स्थानीय तहमा सञ्चालित प्रसूति केन्द्रहरूमा नेपाल सरकारले जारी गरेको न्यूनतम सेवा मापदण्डमा उल्लेख गरिएको मापदण्ड अनुसारको आवश्यक औजार उपकरणहरूको अभावका कारण गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न कठिनाई भएको सन्दर्भमा "आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यविधि २०६५" मा उल्लेख भए बमोजिमको औजार उपकरणको खरिद गरी व्यवस्थापन गरिनेछ । औजार उपकरणको स्पेशिफिकेसन प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रले यसै आ.व.को पहिलो चौमासिक भित्र स्वास्थ्य कार्यालयलाई समेत उपलब्ध गराउनेछ ।

६.१.५ प्रसूति केन्द्रमा प्रायोगशाला स्थापना तथा सुदृढीकरण:

गर्भवती तथा प्रसूति अवस्थामा महिलाहरूको स्वास्थ्य अवस्थाको पहिचानका साथै निदानत्मक सेवाको लागि प्रयोगशाला सेवाको स्थापना तथा सञ्चालन गर्नु यो कार्यक्रमको उद्देश्य रहेको छ । यसले प्रयोगशाला सेवालार्इ सहज र सुलभ रूपमा उपलब्ध गराइ समयमै जटिलताको पहिचान गरी उपचार गर्न, प्रेषण गर्न सहज भइ मातृ तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य सूधार तथा मृत्युमा न्यूनिकरण हुनेछ । प्रसूति केन्द्रहरूमा प्रयोगशाला सेवाको स्थापना तथा सुदृढीकरण कार्यक्रम स्थानिय तहसँगको साझेदारीमा हुनेछ । स्थानिय तहले २४ सै घण्टा उपलब्ध हुने प्रयोगशालाकर्मीको प्रबन्ध गर्ने गरी नयाँ प्रयोगशाला स्थापना वा सञ्चालनमा रहेका प्रयोगशालाहरूलाई सुदृढीकरणको लागि स्थानिय माग तथा आवश्यकताको आधारमा औजार उपकरण, रिएजेन्टको प्रबन्ध यस शीर्षक मार्फत गरिनेछ ।

६.१.६ प्रसूति प्रतिकालय केन्द्रको स्थापना तथा सबलीकरण

प्रसूति र प्रसूति पश्चातको गुणस्तरीय सेवाको अभावका कारण मातृ तथा शिशु मृत्यु हुने समस्या समाधानको रूपमा कार्यक्रम लागू हुने संस्थामा पूर्ण संस्थागत प्रसूति प्रवर्द्धनका लागि प्रसूति प्रतिकालय घर (Maternity Waiting Home) को व्यवस्थापन हुन सके दुर्गम क्षेत्रमा टाढा टाढाबाट प्रसूति सेवा लिन आउने सेवामाग्रीलाई प्रसूति नहुनेजेल र प्रसूति पश्चातको स्याहार र मातृ तथा शिशुको ज्यान जोगाउनका सकिनेछ । भौगोलिक रूपले छरिएर रहेका बस्तीहरू, जनसंख्या धेरै रहेको, विकट क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्था जहाँ प्रसूति गराउन बास बस्ने गरी आउनुपर्ने कारणले संस्थागत प्रसूति सेवाबाट बन्चितिकरणमा परेका क्षेत्रका स्वास्थ्य संस्थामा यो कार्यक्रम लागू गरिनेछ ।

यसका लागि संभव भएसम्म दुईवटा कोठा हुनुपर्नेछ र सकेसम्म स्वास्थ्य संस्थामा नै उक्त कोठाहरूको व्यवस्थापन मिलाइनेछ भने उक्त कोठाको व्यवस्थापन सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था अथवा वडाले व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । प्रसूति प्रतिकालय सञ्चालनका लागि आवश्यक सामग्री जस्तै: खाना पकाउने भाँडाकुडा, ग्याँस र चुल्होको व्यवस्थापन, वेड, ओड्ने ओछ्याउने आदी सामग्रीहरू खरीद गरी प्रसूति प्रतिकालय स्थापना तथा सञ्चालनको लागि सहयोग । उक्त घरमा सुत्केरी महिला र एकजना कुरुवाका लागि बस्ने प्रबन्ध मिलाइनेछ ।

२. क्षमता अभिवृद्धि

२.१ कार्यक्रम लागू भएका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ तथा चिकित्सकका लागि दक्ष प्रसूति कर्मी (SBA) तालिम

संघीय सरकार लगायत प्रदेश सरकार समेतले स्वास्थ्य संस्थामा हुने सबै प्रसूतिहरू दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट गराउने लक्ष्य लिएको छ । स्थानीय तहमा सञ्चालित प्रसूति केन्द्रमा दक्ष प्रसूतिकर्मी (SBA) तालिम प्राप्त जनशक्ति अभाव भएकोले उक्त लक्ष्यलाई पुरा गर्न कठिन देखिन्छ । अतः कार्यक्रम लागू भएका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ स्टाफ र चिकित्सकलाई दक्ष प्रसूति कर्मी (SBA) तालिम प्रदान गरी दक्ष बनाईनेछ ।

२.२ स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई Obstetric First Aid र प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ स्टाफहरूलाई क्लिनिकल अपडेट तालिम

गुणस्तरीय सेवा प्रभावका लागि प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा नर्सिङ स्टाफहरूको समय सापेक्ष ज्ञान तथा सिप निरन्तर रूपमा अद्यावधिक गर्नुपर्छ । अतः वार्षिक रूपमा मापदण्ड अनुसार ती कर्मचारीहरूको लागि क्लिनिकल अपडेट तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

२.३ स्वास्थ्य कर्मीहरूको लागी Infection Prevention सम्बन्धि ToT कार्यक्रम

नेपालमा विद्यमान मातृ तथा नवशिशु मृत्युको प्रमुख कारण संक्रमण रहेको छ । गुणस्तरीय प्रसूति सेवाको लागि संक्रमण रोकथाम अति आवश्यक छ । प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा सरसफाईकर्मीहरूलाई संक्रमण रोकथाम सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्न जिल्ला स्तरमा प्रशिक्षक तयार गर्नको लागि यो कार्यक्रम राखिएको हो । बागमती प्रदेश, स्वास्थ्य तालिम केन्द्र द्वारा प्रत्येक जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय बाट २ (प. हे.न. १ तथा स्वास्थ्य कार्यालय बाट छनोट गरिएको प्राविधिक कर्मचारी १) जनालाई सहभागी गराई प्रचलित आर्थिक नियमानुसार यो कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने छ ।

२.४ कार्यालय सहयोगी तथा सरसफाईकर्मीहरूको लागि Infection Prevention सम्बन्धि तालिम

नेपालमा विद्यमान मातृ तथा नवशिशु मृत्युको प्रमुख कारण संक्रमण रहेको छ । गुणस्तरीय प्रसूति सेवाको लागि संक्रमण रोकथाम अति आवश्यक छ । प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मी तथा सरसफाईकर्मीहरूको संक्रमण रोकथाममा प्रत्येक भूमिका रहने भएकोले यो कार्यक्रमको व्यवस्था गरिएको हो । प्रत्येक प्रसूति केन्द्र बाट कम्तिमा १ जना सहभागी हुने गरि बजेटको परिधि भित्र रही कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।

२.५ Birthing Center हरूमा Infection Prevention सम्बन्धि अनसाइट कोचिग

नेपालमा विद्यमान मातृ तथा नवशिशु मृत्युको प्रमुख कारण संक्रमण रहेको छ । गुणस्तरीय प्रसूति सेवाको लागि संक्रमण रोकथाम अति आवश्यक छ । प्रसूति केन्द्रहरूमा संक्रमण रोकथामको अवस्थाको लेखाजोखा गरि सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि गर्नको लागि बजेटको परिधि भित्र रही स्वास्थ्य कार्यालय तथा तालिम प्राप्त अन्य स्वास्थ्य कर्मीहरूबाट प्राथमिकताको आधारमा सकेसम्म धेरै प्रसूति केन्द्रहरूमा अनसाइट कोचिग सञ्चालन गर्नु पर्नेछ ।

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

३. MCH क्लिनिक सुदृढीकरण

३.१ MCH क्लिनिक सुदृढीकरणका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद/मर्मत सम्भार

खोप, पोषण, सुरक्षित मातृत्व जस्ता आधारभूत स्वास्थ्य सेवाहरू सञ्चालन गर्नको लागि जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालय अन्तर्गत रहने गरि यस अघि MCH क्लिनिक सञ्चालन हुँदै आएकोमा कर्मचारी समायोजन पश्चात दरबन्दी कटौती भएपश्चात यो सेवा कसले सञ्चालन गर्ने भन्ने द्विविधा भएकोमा यस वर्ष देखि piloting को रूपमा बागमती प्रदेश, स्वास्थ्य मन्त्रालय बाट अस्थाई दरबन्दी स्वीकृत गराई ललितपुर, चितवन, मकवानपुर तथा काठमाडौं जिल्लामा MCH क्लिनिक सेवा सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा कार्यक्रम लागु भएका ललितपुर, चितवन र मकवानपुर जिल्लाका MCH क्लिनिकहरू सञ्चालनको लागि आवश्यक पर्ने औजार उपकरणहरू आपूर्ति यस कार्यक्रम मार्फत गरिनेछ ।

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

१. प्रसूति केन्द्र सबलीकरण

१.१ प्रसूति केन्द्रमा सौर्य उर्जा प्रणाली जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	विनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)																														
११.३.९.७२	३११२२	५	पटक	१४०००	दोश्रो																														
शीर्षक	विवरण																																		
उद्देश्य	प्रसूति केन्द्रलाई वातावनुकूलित बनाउन सौर्यउर्जा जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन गर्ने।																																		
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. यस कार्यक्रम अन्तर्गत गत बर्ष लेखाजोखा भएका, स्थानीय तहबाट माग भइ आएका र आवश्यकताको आधारमा तपसिल अनुसारका प्रसूति केन्द्रहरुमा सौर्यउर्जा जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>२. गत आ.व.मा प्राविधिकहरुबाट Feasibility Study नभएका जिल्लाहरुको स्वास्थ्य संस्थाहरुमा जडान पुर्व आवश्यक Feasibility Study गरी सौर्य उर्जा जडान गर्ने । Feasibility Study गर्नाका लागि आवश्यक बजेट विनियोजित बजेटबाट बाँडफाँड गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>तपशिल:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र.स.</th> <th>जिल्ला</th> <th>स्थानीय तह</th> <th>स्वास्थ्य संस्था</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>रसुवा</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>नुवाकोट</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>३.</td> <td>ललितपुर</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>४.</td> <td>काभ्रेपलाञ्चोक</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>५.</td> <td>धादिङ्ग</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>३. प्रसूति केन्द्रलाई वातावनुकुलीत बनाउन र पूर्वाधार निर्माण गर्न आवश्यक सामग्रीहरुको सूची तयार बनाउने।</p> <p>४. प्राविधिकबाट स्पेसीफिकेसन र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने।</p> <p>५. नियमानुसार खरिद गरी सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा Install गरी प्रविधि सूचारु गर्ने ।</p> <p>६. निर्मित पूर्वाधारको नियमित रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने।</p>					क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्था	कैफियत	१.	रसुवा				२.	नुवाकोट				३.	ललितपुर				४.	काभ्रेपलाञ्चोक				५.	धादिङ्ग			
क्र.स.	जिल्ला	स्थानीय तह	स्वास्थ्य संस्था	कैफियत																															
१.	रसुवा																																		
२.	नुवाकोट																																		
३.	ललितपुर																																		
४.	काभ्रेपलाञ्चोक																																		
५.	धादिङ्ग																																		
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	<table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र.स.</th> <th>कार्यालयको नाम</th> <th>निकायगत बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>जम्मा बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>कै</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, मकवानपुर</td> <td>१४०००</td> <td>१४०००</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">जम्मा</td> <td colspan="2">१४०००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै	१.	स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, मकवानपुर	१४०००	१४०००		जम्मा		१४०००																				
क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै																															
१.	स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, मकवानपुर	१४०००	१४०००																																
जम्मा		१४०००																																	

बद्री बहादुर सङ्का
सचिव

बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति केन्द्रमा वातावरण अनुकूलित सौर्य उर्जा प्रणालीको जडान हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ।

१.२ प्रसूति केन्द्र, आधारभूत अस्पताल, BEONC तथा CEONC साईटहरुमा अत्यावश्यकिय औजार उपकरण व्यवस्थापन

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७३	३११२२	१	संस्था	८४००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रम सञ्चालन भएका प्रसूति केन्द्र, आधारभूत अस्पताल, BEONC तथा CEONC साईटहरुको लागि आवश्यक औजार, उपकरण खरिद गरी प्रसूति केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. जिल्लाको कार्य सम्पादन, दुर्गम भूगोल तथा औचित्यका आधारमा औजार उपकरणहरुको लागि बजेट उपलब्ध गराउने।</p> <p>२. जिल्लाका बर्थिङ सेन्टर, BEONC, CEONC साईट तथा आधारभूत अस्पतालहरुमा Need Assessment गरी मागका आधारमा औजार उपकरण सहयोग गर्नका लागि बजेट बाँडफाँड गरि पठाउन सकिनेछ।</p> <p>३. प्रसूति केन्द्र, आधारभूत अस्पताल, BEONC तथा CEONC साईटहरुमा गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्नका लागि Medical Waste Management निर्देशिका कार्यान्वयन गर्न औजार उपकरणहरुका लागि समेत बजेट खर्च गर्न सकिने छ।</p> <p>४. औजार उपकरण (सामग्री)हरु विवरणलाई आधार बनाई बजेटको परिधिभित्र रहि प्राथमिकता क्रम छुट्टाई खरिद योजना तयार गर्ने।</p> <p>५. अनुसूची-२ मा समावेश गरिएको सामग्रीहरुको सूचिको आधारमा स्पेसीफिकेसन तयार गरी लागत इष्टिमेट तयार गर्ने। नियमानुसार खरिद कार्य सम्पन्न गर्ने।</p> <p>६. खरिद गरिएको सामग्रीलाई सम्बन्धित संस्थामा वितरण गरी सञ्चालन मा ल्याउने।</p> <p>७. खरिद गरिएको औजार उपकरणको नियमित रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	८४००	८४००	
	जम्मा			८४००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था भई सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि				

[Signature]

[Signature]

[Signature]
स्वास्थ्य मन्त्रालय

	हुने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

१.३ प्रसूति केन्द्रमा गुणस्तरीयता कायम गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरण व्यवस्थापन (Washing Machine, Geaser, Heater, AC, Fan आदि)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	विनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७४	३११२२	२२	पटक	९९००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रम सञ्चालन भएका प्रसूति केन्द्रको लागि आवश्यक औजार, उपकरण खरिद गरी प्रसूति केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रम लागु भएका प्रसूति केन्द्रमा गुणस्तरीयता कायम गर्नका लागि आवश्यक औजार उपकरणको विवरण तयार गर्ने । सो कार्य स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था सँगको समन्वयमा गर्ने । २. औजार उपकरण (सामग्री)हरू विवरणलाई आधार बनाई बजेटको परिधिभित्र रहि प्राथमिकता क्रम छुट्टाई खरिद योजना तयार गर्ने । ३. अनुसूची-४ मा संलग्न गरिएको स्पेसीफिकेसन र अन्य सामग्रीहरूको स्पेसीफिकेसन तयारी गरि लागत इष्टिमेन्ट तयार गर्ने । ४. नियमानुसार खरिद कार्य सम्पन्न गर्ने । ५. खरिद गरिएको सामग्रीलाई सम्बन्धित संस्थामा वितरण गरी सञ्चालनमा ल्याउने । ६. खरिद गरिएको औजार उपकरणको नियमित रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (११): धादिङ, नुवाकोट, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, ललितपुर, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप ।	प्रति कार्यालय ९००	९९००	
		जम्मा		९९००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था भई सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुने ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				

प्रतिवेदन प्रणाली कार्य सम्पन्न भए पश्चात, चैमासिक रुपमा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

१.४ नवजात शिशु स्याहार कर्नरको स्थापना तथा प्रसूति कक्ष सबलीकरण

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७५	३११२२	२२	संस्था/पटक	१८१५०	दोश्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	प्रसूति कक्षमा नवजात शिशु कर्नर स्थापना गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. जिल्ला अन्तर्गत रहेका बर्धीङ्ग सेन्टरहरूले सेवा दिने जनसंख्या, प्रसूति चाप, विगत तिन वर्षयताको प्रसूति ट्रेन्ड, विश्लेषण गरी स्थापनाको लागि आवश्यकताको आधारमा स्वास्थ्य संस्था छनोट गर्ने ।</p> <p>२. कार्यक्रम लागु हुने स्वास्थ्य संस्थाका प्रसूति कक्षहरूमा नवजात शिशु स्याहारको लागि कर्नर स्थापना गर्ने । साथै प्रसूति कक्षको सबलीकरणको लागि आवश्यक उपकरणहरूको विवरण तयार गरि “आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रम” कार्यविधि निर्देशिका, २०६५ (तेस्रो संसोधन २०७३) को प्रसूति केन्द्रका लागि आवश्यक औजार उपकरण (सामग्री)हरू सूचीलाई आधार बनाई बजेटको परिधिभित्र रहि प्राथमिकता क्रम छुट्टाई खरिद योजना तयार गर्ने ।</p> <p>३. कर्नर र प्रसूति कक्षको लागि आवश्यक औजार उपकरणको खरिद योजना तयार गर्ने ।</p> <p>४. आवश्यक औजार उपकरणको नियमानुसार खरिद गरी व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>५. नवजात शिशु कर्नर स्थापना भई हाल सञ्चालनमा आएका कर्नरबाट गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद गरि ढुवानी तथा जडान समेतका लागि बजेट बाँडफाँड गरि व्यवस्थापन गर्न सकिने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (११): धादिङ, नुवाकोट, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, ललितपुर, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप ।	प्रति कार्यालय १६५०	१८१५०	
	जम्मा			१८१५०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि				

बहादुर खड्का

	खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	नवजात शिशु कर्नर तथा प्रसूति कक्षको लागि आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्थापन भई प्रसूति तथा नवजात शिशु सेवाको गुणस्तर बृद्धि गर्ने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ ।

१.५ प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको खरिद तथा व्यवस्थापन

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७६	३११२२	२२	पटक	११०००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रम सञ्चालन भएका प्रसूति केन्द्रको लागि आवश्यक औजार, उपकरण खरिद गरी प्रसूति केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रम लागु भएका प्रसूति केन्द्रका लागि आवश्यक औजार उपकरणको विवरण तयार गर्ने। सो कार्य सम्बन्धित स्थानीय तह, स्वास्थ्य संस्था सँगको समन्वयमा गर्ने ।</p> <p>२. “आमा तथा नवजात शिशु सुरक्षा कार्यक्रम” कार्यविधि निर्देशिका, २०६५ (तिश्रो संसोधन २०७३) को प्रसूति केन्द्रका लागि आवश्यक औजार उपकरण (सामग्री) हरू सूचीलाई आधार बनाई बजेटको परिधिभित्र रहि प्राथमिकता क्रम छुट्टाई खरिद योजना तयार गर्ने।</p> <p>३. स्पेसिफिकेसन र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने। औजार उपकरणको स्पेसिफिकेसन स्वास्थ्य सेवा विभाग (व्यवस्थापन महाशाखा), स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र बाट प्राप्त गरी प्रयोग गरिनुपर्नेछ ।</p> <p>४. नियमानुसार खरिद कार्य सम्पन्न गर्ने।</p> <p>५. खरिद गरिएको सामग्रीलाई सम्बन्धित संस्थामा वितरण गरी सञ्चालनमा ल्याउने ।</p> <p>६. खरिद गरिएको औजार उपकरणको नियमित रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने।</p> <p>७. अनुसूची २ मा संलग्न गरिएको औजार उपकरणको विवरण र अनुसूची ३ मा संलग्न स्पेसिफिकेशनलाई आधार लिन सकिनेछ ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (११): धादिङ, नुवाकोट, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, ललितपुर, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक र रामेछाप ।	प्रति कार्यालय १०००	११०००	
जम्मा				११०००	

बहादुर खड्का

बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था भई सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुने।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ।

१.६ प्रसूति केन्द्रमा प्रयोगशाला सुदृढीकरण

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७७	३११२२	२२	स्थान	७७००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	प्रसूति केन्द्रमा संचालित प्रयोगशाला सुदृढीकरण गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. स्थानीय तहको माग, स्थलगत अनुगमनको प्रतिवेदन आदिलाई आधार मानी जिल्ला अन्तर्गत रहेका बर्धीङ्ग सेन्टरहरु मध्ये स्थानीय तहबाट २४ सै घण्टा उपलब्ध हुने प्रयोगशालाकामी व्यवस्था भई प्रयोगशाला सञ्चालन भएका प्रसूति केन्द्रमा आवश्यकता अनुसार औजार उपकरण, रिएजेन्ट आदिको सूची तयार गर्ने।</p> <p>२. खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीहरुको प्रदेश स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र वा प्रादेशिक जनस्वास्थ्य प्रयोगशाला वा सम्बन्धित प्राविधिकको सहयोगमा स्पेशिफिकेशन तथा लागत अनुमान तयार गर्ने।</p> <p>३. नियमानुसार खरिद कार्य गर्ने।</p> <p>४. स्वास्थ्य संस्थाको माग र आवश्यकता बमोजिम रिएजेन्ट तथा उपकरण उपलब्ध गराउने।</p> <p>५. स्थानीय तहसंगको समन्वय तथा साझेदारीमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (११): धादिङ, नुवाकोट, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, ललितपुर, रसुवा, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप।	प्रति कार्यालय ७००	७७००	
	जम्मा			७७००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित	प्रसूति केन्द्रहरुका प्रयोगशालाहरुमा आवश्यक रिएजेन्ट तथा उपकरण उपलब्ध गराई				

उपलब्धी	गर्भवती तथा प्रसूति सेवाको गुणस्तर वृद्धि गर्ने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरु एवम् प्रदेश कार्यालयहरुको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

२. क्षमता अभिवृद्धी

२.१ प्रसूति प्रतिकालय केन्द्रको स्थापना तथा सबलीकरण

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)																																												
२.७.२२.४४६	२२५२२	११	पटक	५५००	दोश्रो, तेश्रो																																												
शीर्षक	विवरण																																																
उद्देश्य	प्रसूति प्रतिकालय केन्द्रको स्थापना तथा सबलीकरण गरी सञ्चालनमा ल्याउने ।																																																
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. जिल्ला अन्तर्गत रहेका बर्धीङ्ग सेन्टरहरुको सूची तयार गर्ने ।</p> <p>२. बर्धीङ्ग सेन्टरहरुको बिगत तीन वर्ष यताको संस्थागत सुत्केरी गराइएको संख्याको ट्रेन्ड विश्लेषण गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनको लागि आवश्यकताको आधारमा स्वास्थ्य संस्था छनोट गर्ने ।</p> <p>३. यसरी छनोट भएका स्वास्थ्य संस्थामा पूर्ण संस्थागत प्रसूति प्रवर्द्धनका लागि प्रसूति प्रतिकालय घर (Maternity Waiting Home)को व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । जसमा सम्भव भएसम्म दुईवटा कोठा हुनुपर्नेछ र सकेसम्म स्वास्थ्य संस्थामा नै उक्त कोठाहरुको व्यवस्थापन मिलाउनु पर्नेछ । प्रसूति प्रतिकालय घरका लागि यदि कोठा अपुग भएमा स्थानीय तहसंग समन्वय गरी स्थानीय तह मार्फत व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>४. बजेटको परिधि भित्र रही प्रसूति प्रतिकालय सञ्चालनका लागि देहाय बमोजिमका सामग्रीहरु लगायत अन्य आवश्यक सामग्रीहरुको सूची तयार गरी खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>देहाय:</p> <table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>क्र.सं.</th> <th>सामग्रीको नाम</th> <th>परिमाण</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>बेड</td> <td>२ सेट</td> <td></td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>बेड म्याट्रेस, पिल्लो, सिरक/बल्याडकेट</td> <td>२ सेट</td> <td></td> </tr> <tr> <td>३.</td> <td>पिल्लो कभर, बेडसिट</td> <td>४ सेट</td> <td></td> </tr> <tr> <td>४.</td> <td>ग्याँस सहितको चुलो</td> <td>१ थान</td> <td></td> </tr> <tr> <td>५.</td> <td>किचेन सेट (खाना पकाउने, खाने भाँडाकुँडा)</td> <td>१ सेट</td> <td></td> </tr> <tr> <td>६.</td> <td>किचेन रयाक</td> <td>१ वटा</td> <td></td> </tr> <tr> <td>७.</td> <td>बाटा, बाल्टिन, जग (प्लाष्टिकको)</td> <td>१ वटा</td> <td></td> </tr> <tr> <td>८.</td> <td>पानी तताउने भाँडा (इलेक्ट्रोनिक)</td> <td>१ वटा</td> <td></td> </tr> <tr> <td>९.</td> <td>कपडा राख्ने बाकस/रयाक</td> <td>१ वटा</td> <td></td> </tr> <tr> <td>१०.</td> <td>टेबल</td> <td>१ वटा</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					क्र.सं.	सामग्रीको नाम	परिमाण	कैफियत	१.	बेड	२ सेट		२.	बेड म्याट्रेस, पिल्लो, सिरक/बल्याडकेट	२ सेट		३.	पिल्लो कभर, बेडसिट	४ सेट		४.	ग्याँस सहितको चुलो	१ थान		५.	किचेन सेट (खाना पकाउने, खाने भाँडाकुँडा)	१ सेट		६.	किचेन रयाक	१ वटा		७.	बाटा, बाल्टिन, जग (प्लाष्टिकको)	१ वटा		८.	पानी तताउने भाँडा (इलेक्ट्रोनिक)	१ वटा		९.	कपडा राख्ने बाकस/रयाक	१ वटा		१०.	टेबल	१ वटा	
क्र.सं.	सामग्रीको नाम	परिमाण	कैफियत																																														
१.	बेड	२ सेट																																															
२.	बेड म्याट्रेस, पिल्लो, सिरक/बल्याडकेट	२ सेट																																															
३.	पिल्लो कभर, बेडसिट	४ सेट																																															
४.	ग्याँस सहितको चुलो	१ थान																																															
५.	किचेन सेट (खाना पकाउने, खाने भाँडाकुँडा)	१ सेट																																															
६.	किचेन रयाक	१ वटा																																															
७.	बाटा, बाल्टिन, जग (प्लाष्टिकको)	१ वटा																																															
८.	पानी तताउने भाँडा (इलेक्ट्रोनिक)	१ वटा																																															
९.	कपडा राख्ने बाकस/रयाक	१ वटा																																															
१०.	टेबल	१ वटा																																															

	११.	हिटर*	१ वटा	आवश्यकता अनुसार
	१२.	कार्पेट, पर्दा		आवश्यकता अनुसार
	१३.	म्याट (भुइँमा ओछ्याउने)		आवश्यकता अनुसार
	<p>५. प्रतिकालय व्यवस्थापनका लागि २४ सै घण्टा उपलब्ध हुने गरी एक जना सहयोगीको व्यवस्थापन सम्बन्धित स्थानीय तहले गर्न सक्नेछ । उक्त प्रसूती प्रतिकालयमा सुत्केरी महिला र एकजना कुरुवाले निःशुल्क बास बस्न पाउनेछन् ।</p> <p>६. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>७. प्रसूति प्रतिकालय घर स्थापना भई हाल सञ्चालनमा आएका घरबाट गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि आवश्यक सामग्रीहरु समेतको व्यवस्थापन यो बजेटबाट गर्न सकिने छ ।</p> <p>८. प्रसूति प्रतिकालय स्थापना पश्चात संस्थागत प्रसूति सेवाको प्रभावकारीता वृद्धि भए नभएको सम्बन्धित निकायले सुनिश्चितता गर्नुपर्नेछ ।</p>			
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (११): धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, मकवानपुर, सिन्धुली, ललितपुर, दोलखा, रामेछाप, नुवाकोट, रसुवा र चितवन ।	प्रति कार्यालय ५००	५५००
	जम्मा			५५००
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।			
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति प्रतिकालय केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन भई संस्थागत सुत्केरी गराउने संख्यामा वृद्धि हुनेछ ।			
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरु एवम् प्रदेश कार्यालयहरुको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।			
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।			

२.२ कार्यक्रम लागु भएका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफको लागि SBA तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५०	२२५२२	२२	जना	३३००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रम लागु भएका स्वास्थ्य संस्थामा दक्ष जनशक्तिबाट दिइने प्रसूति सेवाको सुनिश्चितता				

	गर्भ स्वास्थ्यकर्मीलाई तालिम दिने।															
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. जिल्ला अन्तर्गत SBA तालिमको आवश्यकता रहेका प्रसूति केन्द्रको पहिचान गरी तालिमको लागि आवश्यक जनशक्तिहरूको सूची जिल्लाबाट माग गरी तालिमको योजना तयार गर्ने ।</p> <p>२. सहभागी छनोट गर्दा कार्यक्रम लागु भएका वर्धिङ्ग सेन्टरका नर्सिङ्ग स्टाफलाई अनिवार्य रूपमा र अन्य वर्धिङ्ग सेन्टरमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफलाई बजेटको परिधिभित्र रहि तालिमको योजना गर्ने। वर्धिङ्ग सेन्टरको आवश्यकता अनुसार करार सेवाका प्रसूतिकर्मीहरूलाई समेत यो तालिममा समावेश गर्न सकिनेछ ।</p> <p>३. राष्ट्रिय प्रोटोकल अनुसार तोकिएको तालिम साईटबाट तालिम सञ्चालन गर्ने।</p> <p>४. तालिम पश्चात सेवा प्रवाहमा सुधार भए नभएको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p>															
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	<table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र.स.</th> <th>कार्यालयको नाम</th> <th>निकायगत बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>जम्मा बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>स्वास्थ्य तालिम केन्द्र</td> <td>३३००</td> <td>३३००</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">जम्मा</td> <td>३३००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत	१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	३३००	३३००		जम्मा			३३००	
क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत												
१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	३३००	३३००													
जम्मा			३३००													
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।															
अपेक्षित उपलब्धी	कार्यक्रम लागु भएका स्वास्थ्य संस्थामा तालिम प्राप्त जनशक्तिबाट गुणस्तरीय प्रसूति सेवा उपलब्ध हुने।															
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।															
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ।															

२.३ स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई Obstretic First Aid र प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफहरूलाई क्लिनिकल अपडेट तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४४७	२२५२२	४४	जना	११०००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य कर्मीहरूलाई Obstretic First Aid र प्रसूति केन्द्रमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफहरूलाई क्लिनिकल अपडेट सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. जिल्ला अन्तर्गत रहेका वर्धिङ्ग सेन्टरमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफहरूको सूची तयार गर्ने । प्रसूतिकर्मी बाहेकका स्वास्थ्यकर्मीहरू मध्ये Obstretic First Aid तालिम आवश्यक पर्ने स्वास्थ्यकर्मीहरूको सूची तयार गर्ने ।				

रवी बहादुर खड्का
सचिव

	<p>२. सहभागी छनोट गर्दा कार्यक्रम लागु भएका वर्धिङ्ग सेन्टरका नर्सिङ्ग स्टाफलाई अनिवार्य रूपमा र अन्य वर्धिङ्ग सेन्टरमा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफलाई बजेटको परिधिभित्र रहि ३ दिने क्लिनिकल अपडेट गोष्ठी तथा प्रसूतिकर्मी बाहेकका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई Obstetric First Aid तालिमको योजना गर्ने ।</p> <p>३. बजेटको परिधिभित्र रहि अन्य क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।</p>																									
कार्यान्वयन निकाय गर्ने	<table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र. स</th> <th>कार्यालयको नाम</th> <th>निकायगत बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>जम्मा बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): ललितपुर, रसुवा, नुवाकोट</td> <td>प्रति कार्यालय ५००</td> <td>१५००</td> <td></td> </tr> <tr> <td>२.</td> <td>स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): धादिङ, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलाञ्चोक,</td> <td>प्रति कार्यालय १०००</td> <td>५०००</td> <td></td> </tr> <tr> <td>३.</td> <td>स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): सिन्धुली, दोलखा र रामेछाप</td> <td>प्रति कार्यालय १५००</td> <td>४५००</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center;">जम्मा</td> <td>११०००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): ललितपुर, रसुवा, नुवाकोट	प्रति कार्यालय ५००	१५००		२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): धादिङ, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलाञ्चोक,	प्रति कार्यालय १०००	५०००		३.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): सिन्धुली, दोलखा र रामेछाप	प्रति कार्यालय १५००	४५००		जम्मा			११०००	
	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत																					
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): ललितपुर, रसुवा, नुवाकोट	प्रति कार्यालय ५००	१५००																						
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): धादिङ, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलाञ्चोक,	प्रति कार्यालय १०००	५०००																						
	३.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): सिन्धुली, दोलखा र रामेछाप	प्रति कार्यालय १५००	४५००																						
जम्मा			११०००																							
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।																									
अपेक्षित उपलब्धी	कार्यक्रम लागु भएका स्वास्थ्य संस्थामा कार्यरत नर्सिङ्ग स्टाफहरूको क्षमता अभिवृद्धि भई सेवा प्रवाहमा सुधार आउनेछ ।																									
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।																									
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।																									

२.४ स्वास्थ्य कर्मीहरूका लागि Infection Prevention सम्बन्धि ToT तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५१	२२५२२	२२	जना	४४०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	प्रत्येक स्वास्थ्य कार्यालयबाट २ जना स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई Infection Prevention सम्बन्धि ToT तालिम दिने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. जिल्ला भित्र सेवा प्रदायकहरूलाई Infection Prevention तालिम सञ्चालन गर्नको				

सुधा बहादुर खड्का
सचिव

	<p>लागि प्रशिक्षक तयार गर्न प्रत्येक जिल्लाबाट २ जना स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई Infection Prevention सम्बन्धि ToT तालिम सञ्चालन गर्न यो कार्यक्रम राखिएको हो ।</p> <p>२. स्वास्थ्य तालिम केन्द्र द्वारा प्रत्येक स्वास्थ्य कार्यालयबाट २ (प.हे.न. १ तथा स्वास्थ्य कार्यालय बाट छनोट गरिएको प्राविधिक कर्मचारी १) जनालाई सहभागी गराउने गरी बजेटको परिधिभित्र रहि तालिमको योजना गर्ने ।</p> <p>३. राष्ट्रिय प्रोटोकल अनुसार तोकिएको तालिम साइटबाट तालिम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>५. तालिम पश्चात सेवा प्रवाहमा सुधार भए नभएको अनुगमन गर्ने र प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	४४०	४४०	
	जम्मा			४४०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	जिल्ला स्तरमा Infection Prevention सम्बन्धी २ जना प्रशिक्षक तयार हुनेछन ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

२.५ कार्यालय सहयोगी तथा सरसफाईकर्मीहरूको लागि Infection Prevention सम्बन्धि तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४४८	२२५२२	११	पटक	१८०४	दोश्रो, तेस्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	कार्यालय सहयोगी तथा सरसफाईकर्मीहरूको लागि सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. जिल्ला अन्तर्गत रहेका वर्थिङ्ग सेन्टरमा कार्यरत कार्यालय सहयोगी वा सरसफाई कर्मीहरूको सूची तयार गर्ने ।</p> <p>२. बजेटको परिधिभित्र रहि सहभागीहरूलाई १ दिने Infection Prevention तालिमको योजना गर्नुपर्दछ ।</p> <p>३. तालिमको लागि आवश्यक Dustbin, color coded buckets, बाटा, virex (क्लोरिन) लगायत सामग्रीहरू समेत खरीद गर्न सकिनेछ ।</p> <p>४. बजेटको परिधिभित्र रही संक्रमण रोकथामका लागि आवश्यक सामग्रीहरू (बुट, वाटर प्रुफ एप्रोन, Utility gloves, Face shield, Mask, Goggles आदि) तालिम पश्चात उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।</p>				

बहादुर राय
चिव

४. राष्ट्रिय प्रोटोकल अनुसार तालिम सञ्चालन गर्ने।					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (७): ललितपुर, नुवाकोट, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, दोलखा र रामेछाप ।	प्रति कार्यालय १५०	९१०	
		स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): धादिङ, सिन्धुपाल्चोक र काभ्रेपलाञ्चोक,	प्रति कार्यालय २२५	६७५	
		स्वास्थ्य कार्यालयहरू (१): रसुवा,	प्रति कार्यालय ७९	७९	
जम्मा				१६०४	
बजेट बाँडफाँड		नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।			
अपेक्षित उपलब्धी		कार्यालय सहयोगी/सरसफाईकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि भई गुणस्तरिय सेवा प्रवाहमा सुधार आउनेछ ।			
अनुगमन र मुल्याङ्कन		स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।			
प्रतिवेदन प्रणाली		कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ।			

२.६ Birthing Center हरूमा Infection Prevention सम्बन्धि अनसाइट कोचिंग

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४४९	२२५२२	४८	पटक	४८००	दोश्रो, तेस्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रसूति केन्द्रहरूमा Onsite Coaching सञ्चालन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम लागु भएका स्थानीय तहमा प्राविधिक सहयोग तथा मेन्टोरिङ्ग कार्य गर्न कार्ययोजना तयार गर्ने। २. कार्यक्रम सञ्चालनमा आइपरेका अप्ठ्यारा र बाधालाई पहिचान गर्ने र आवश्यक निर्देशन दिने र कोचिङ गर्ने । ३. Onsite Coaching गर्दा चेकलिष्ट तयार गरी सञ्चालन गर्ने ।				

	४. Onsite Coaching गर्दा देखा परेका समस्याहरू मध्ये संक्रमण रोकथालाई आवश्यक पर्ने सामग्रीहरू (Dustbin, color coded buckets, बाटा, virex (क्लोरिन), बुट, वाटर प्रुफ एप्रोन, Utility gloves, Face shield, Mask, Goggles आदि) समेत खरीद गरी दिन सकिनेछ ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (६): मकवानपुर, सिन्धुली, दोलखा, रामेछाप, नुवाकोट, चितवन	प्रति कार्यालय ४५०	२७००	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): सिन्धुपाल्चोक, धादिङ, काभ्रेपलाञ्चोक,	प्रति कार्यालय ५००	१५००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय (१): ललितपुर,	प्रति कार्यालय ४००	४००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय (१): रसुवा,	प्रति कार्यालय २००	२००	
	जम्मा				४८००
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	प्रसूति केन्द्रहरूमा Onsite coaching गरी गुणस्तरीय कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको सुनिश्चितता हुने ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

३. MCH क्लिनिक सुदृढीकरण

३.१ MCH क्लिनिक सुदृढीकरणका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद/मर्मत सम्भार

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७८	३११२२	३	जिल्ला	२४००	दोश्रो, तेस्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	कार्यक्रम लागु भएका जिल्लाका MCH क्लिनिकको लागि आवश्यक औजार, उपकरण खरिद गरी प्रसूति केन्द्रमा व्यवस्थापन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. MCH क्लिनिकको लागि आवश्यक औजार, उपकरणहरूको सूची तयार गर्ने । २. औजार, उपकरणहरूको स्पेसिफिकेसन र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने । औजार उपकरणको स्पेसिफिकेसन स्वास्थ्य सेवा विभाग (व्यवस्थापन महाशाखा), स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्रबाट प्राप्त गरी प्रयोग गर्न सकिनेछ ।				

बहादुर खड्का

	३. नियमानुसार खरिद कैफियतसम्पन्न गर्ने । ४. MCH Clinic का लागि Furniture तथा Fixtures समेतमा खर्च गर्न सकिनेछ । ५. खरिद गरिएको सामग्रीलाई सम्बन्धित MCH क्लिनिकमा वितरण गरी सञ्चालनमा ल्याउने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): मकवानपुर, चितवन, र ललितपुर ।	प्रति कार्यालय ८००	२४००	
	जम्मा			२४००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	MCH क्लिनिकमा आवश्यक औजार उपकरणको व्यवस्था भई सेवाको गुणस्तर अभिवृद्धि हुने ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

४. कार्यक्रम व्यवस्थापन, अनुगमन र मेन्टोरीङ्ग

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.८.१.२७ २.८.१.२६	२२६११		पटक	११५६	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि अनुगमन, मेन्टोरीङ्ग गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम लागु भएका स्थानीय तहमा प्राविधिक सहयोग तथा मेन्टोरीङ्ग कार्य गर्न कार्ययोजना तयार गर्ने । २. कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका स्वास्थ्य संस्थामा प्रभावकारी ढंगले कार्य सम्पादन भए नभएको नियमित अनुगमन गर्ने । जिल्लाबाट आवश्यक प्राविधिक सहयोग तथा मेन्टोरीङ्ग कार्य गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ । ३. कार्यक्रम सञ्चालनमा आइपरेका अप्ठ्यारा र बाधालाई पहिचान गर्ने र आवश्यक निर्देशन र कोचिड दिने । ४. मन्त्रालय तथा प्रदेश मातहतको निकायबाट अनुगमन, मेन्टोरीङ्ग गर्दा अनुसूची-१ को चेकलिष्ट भर्नुपर्नेछ ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	PLMBIS Code	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु.)

२५

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

(Signature)

(Signature)

(Signature)
सहायक सचिव

				हजारमा)	
१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	२.८.१.२७		१८१	१८१
२.	स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र	२.८.१.२६		१००	१००
३.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (७): काभ्रेपलाञ्चोक, मकवानपुर, सिन्धुली, ललितपुर, रामेछाप, नुवाकोट, चितवन	२.८.१.२७	प्रति कार्यालय ७५		५२५
४.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): धादिङ, सिन्धुपाल्चोक र दोलखा		प्रति कार्यालय १००		३००
५.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा		प्रति कार्यालय ५०		५०
जम्मा				११५६	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धी	कार्यक्रमको निरन्तर अनुगमन, मेन्टोरीङ्ग गरी गुणस्तरीय कार्यक्रम कार्यान्वयन भएको सुनिश्चितता हुने।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालय तथा प्रदेश कार्यालयहरूबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]

[Handwritten Signature]
बद्रा बहादुर खड्का
 सचिव

किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानले प्रजनन स्वास्थ्यलाई मौलिक हकको रूपमा परिभाषित गर्दै प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवामा सहज पहुँच सुनिश्चित गरेको छ । देशको सबै उमेरका नागरिकको स्वस्थ जीवन र स्वास्थ्य प्रवर्द्धनको गर्नु प्रदेश सरकारको समेत दायित्व रहेको छ । नेपालमा विगत तीन दशकमा मातृ तथा बाल स्वास्थ्यमा उल्लेखनीय सुधार देखिएको छ तर मातृ तथा बाल मृत्युदर सन्तोषजनक रूपमा घटेको छैन । देशको कूल जनसंख्याको करिब २२ प्रतिशत हिस्सा किशोरकिशोरीले ओगटेका छन् । जनसंख्याको ठुलो हिस्सा ओगटेको किशोरकिशोरी भोलिको सम्बृद्ध नेपालको भविष्य भएकोले स्वस्थ र सुरक्षित किशोरकिशोरीमा लागानी गर्नु अत्यावश्यक रहेको छ । स्वस्थ आमा तथा बालबालिकाको लागि किशोर अवस्थादेखि नै यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सहि जानकारी र आवश्यक परामर्श, सूचना तथा सेवामा पहुँच सुनिश्चित गर्न सके मातृ तथा बालमृत्युदर घटाई दिगो विकासका लक्ष्य प्राप्ति गर्न सहज हुने देखिन्छ ।

नेपालमा विगतको दशक देखिनै प्रजनन तथा यौन स्वास्थ्यमा केही कार्यहरू भए तापनि किशोरकिशोरीहरूको स्वास्थ्यको सूचकमा धेरै सुधारको आवश्यकता रहेको छ । नेपाल जनसांख्यिक तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण २०१६ का अनुसार नेपालमा १५ वर्ष देखि १९ वर्षका १७% महिलाहरू किशोरी उमेरमानै आमा भैसक्छन् वा पहिलो बच्चा जन्माउन गर्भवती हुने गर्छन् । यो दर शहरी क्षेत्रमा १३% छ भने ग्रामिण क्षेत्रमा २२% रहेको छ । साथै आर्थिक अवस्था कमजोर रहेका किशोरी महिलाहरूले चाँडै नै बच्चा जन्माउने गरेका छन् । किशोर अवस्थामा प्रजनन तथा यौन स्वास्थ्यको सहि सूचना र परामर्श तथा स्वास्थ्य सेवाको अभावका कारण आमा तथा बच्चाको स्वास्थ्य अवस्था जोखिममा रहेको छ । १० देखि १९ वर्षका अधिकांश किशोरकिशोरीहरू विद्यालयमा हुने भएकोले विद्यालयमा आधारित स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सके उनीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यमा सुधार भई भविष्यका आमा तथा बालबालिका स्वस्थ हुने र जनसंख्या व्यवस्थापन समेत प्रभावकारी हुने देखिन्छ साथै विद्यालयको पढाईबाट छुटेका किशोरकिशोरीलाई समेत नेपाल सरकारको कार्यक्रमको दायरामा ल्याई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी विषयबस्तु बारे जानकारी दिन सकेको खण्डमा जीवन चक्र अवधारणाको महत्वपूर्ण पक्षलाई सम्बोधन गर्न सक्ने देखिन्छ ।

अतः विद्यालयमा अध्ययनरत र विद्यालय छोडेका किशोरकिशोरीमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य कार्यक्रमको आवश्यकता रहेकोले "किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना" परिकल्पना गरिएको हो । यो कार्यक्रम एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमसंग आवद्ध गरि सञ्चालन गरिनेछ ।

२. लक्ष्य

किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना मार्फत विद्यालय र विद्यालय बाहिर रहेका किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यमा सुधार ल्याई मातृ तथा बालस्वास्थ्यको अवस्थामा सुधार ल्याउने ।

३. उद्देश्य

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

२७

बर्दा बहादुर खड्का
सचिव

प्रदेश भित्रका गाँउपालिका क्षेत्रमा रहेका विद्यालयका किशोरकिशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधारका देहाय बमोजिमको उद्देश्य हासिल गरिनेछ ।

१. विद्यालय नर्स मार्फत विद्यालयका छात्र-छात्राहरुलाई आवश्यकता अनुसार मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध गराउने ।
२. विद्यालयमा रहेका किशोरकिशोरीको गुणस्तरीय यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सूचना, सञ्चार र परामर्श सेवाको पहुँचमा वृद्धि गर्ने ।
३. किशोरकिशोरीको परिवारलाई किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकता सम्बन्धी सूचना, सञ्चार र परामर्श सेवाको पहुँच बारे जानकारी गराई सेवा लिने वातावरण सिर्जना गर्ने ।
४. महिनावारी स्वास्थ्य तथा सरसफाई सम्बन्धी रहेका गलत धारण निरुत्साहित गर्ने ।
५. बाल विवाह, किशोर अवस्थामा नै गर्भवती हुने अवस्था तथा लैङ्गिक हिंसाको न्यूनीकरण गर्ने ।
६. यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यक स्वास्थ्य सेवाको पहुँच तथा उपभोगदर वृद्धि गर्ने ।
७. किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सुधारका लागि सामाजिक परिचालन तथा जनचेतना अभिवृद्धि मार्फत मातृ तथा बाल स्वास्थ्यको क्षेत्रमा सकारात्मक परिवर्तन गर्ने ।

३. आयोजनाको अपेक्षित परिणाम

परियोजनाको कार्यान्वयन पश्चात देहाय बमोजिमका परिणामहरु अपेक्षित गरिएको छ ।

१. विद्यालयहरुमा विद्यालय नर्सहरुद्वारा विद्यार्थीहरुलाई मनोपरामर्श सेवा उपलब्ध हुनेछ ।
२. परियोजना क्षेत्रमा विद्यालयमा आधारित गुणस्तरीय किशोर किशोरी लक्षित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवाको पहुँच विस्तार हुनेछ ।
३. किशोरकिशोरी लक्षित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी बानी व्यवहारमा सकारात्मक परिवर्तनमा हुनेछ ।
४. व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि तथा किशोरकिशोरी स्वास्थ्य सुधारमा स्थानीय तहको सहभागीता बढ्नेछ ।
५. बाल विवाह, किशोरी गर्भावस्था र लैङ्गिक हिंसा न्यूनीकरणमा सुधार आउनेछ ।
६. किशोरकिशोरीले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकता अनुसारको सेवा लिने वातावरण सिर्जना भई सेवाको उपयोग दरमा वृद्धि हुनेछ ।
७. किशोरकिशोरी तथा अभिभावकहरुलाई स्वस्थ खानपान तथा पोषण सम्बन्धी बानि व्यहोरा बारे सहि जानकारी प्राप्त हुनेछ ।

४. आयोजना लागू हुने स्थान: बागमती प्रदेश भित्रका गाँउपालिका (७४) क्षेत्रमा रहेका अतिसिमान्तकृत / सिमान्तकृत समुदायको बाहुल्यता रहेको क्षेत्रको कम्तिमा एक माध्यमिक विद्यालय

५. आयोजनाले फाइदा पुग्ने लक्षित समूह: कक्षा ६ देखि १२ सम्मका किशोरकिशोरीहरु तथा तिनका परिवार

६. आयोजनाले फाइदा पुग्ने घरपरिवारको संख्या: ४ लाख

बद्री षट्टादुर खड्का
सचिव

७. प्रस्तावित क्रियाकलापहरूको संक्षिप्त विवरण

७.१. क्षमता अभिवृद्धि (Capacity Building and Development) कार्यक्रम

७.१.१ विद्यालय नर्सहरूका लागि ५ दिने मनोपरामर्श सम्बन्धी तालिम

किशोर तथा किशोरीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधारमा मनोपरामर्श एउटा अति महत्वपूर्ण पाटो हो । किशोरावस्थाका धेरै जसो समस्याहरूको समाधान उचित तरिका र दक्ष स्वास्थ्यकर्मीद्वारा प्रदान गरिएको मनोपरामर्शले नै गर्ने गर्दछ । तसर्थ, बागमती प्रदेश भित्रका विभिन्न स्थानीय तहमा कार्यरत विद्यालय नर्सहरूको क्षमता अभिवृद्धि गर्नको लागि स्वास्थ्य तालिम केन्द्र बागमती प्रदेशले निर्माण गरेको तालिम पुस्तिकाको प्रयोग गरी पाँच दिने मनोपरामर्श सम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।

७.१.२ विद्यालय साथी शिक्षकहरूका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम

किशोरावस्थामा साथी भाईहरूको परामर्श, विचार र सुझाव सबै भन्दा प्रभावकारी र ग्रहण योग्य सूचनाको श्रोत हुन्छ । त्यसैले, थुप्रै संघ सस्थाहरूले साथी शिक्षक एप्रोचको प्रयोग गरी किशोरावस्थाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार भएको विभिन्न अध्ययनहरूले देखाएको छ । त्यसै अनुरूप, यस आयोजना अन्तर्गत विद्यालयका साथी शिक्षकहरू (छात्र-छात्रा) का लागि दुई दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरिनेछ । यसरी क्षमता विकास गरिएका साथी शिक्षकहरूले विद्यालय स्तरमा औपचारिक/अनौपचारिक विधिहरूबाट यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य बारे आफ्ना साथीहरूलाई जानकारी प्रवाह गर्ने छन् ।

७.१.३ विद्यालयका स्वास्थ्य शिक्षकहरूका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम

विद्यालयका स्वास्थ्य शिक्षकहरू औपचारिक शिक्षा मार्फत किशोरकिशोरीहरूले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी ज्ञान प्रवाह गर्ने प्रमुख माध्यम हो । तर, धेरै जसो विद्यालयमा लाजको कारणले गर्दा र क्षमतामा कमिको कारण पनि स्वास्थ्य शिक्षकहरूले विद्यार्थीहरूलाई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी पाठहरू खुलेर र सही तवरले नपढाउने गरेको पाइन्छ । तसर्थ, विद्यालयका स्वास्थ्य शिक्षकहरूका लागि दुई दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम सञ्चालन गरी स्वास्थ्य शिक्षकहरूको दक्षता बढाइने उद्देश्य राखिएको छ ।

७.१.४ यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी किशोरकिशोरीहरूका लागि विद्यालयमा आधारित गोष्ठी

किशोरावस्थामा आफ्नो शारीरिक, मानसिक तथा सामाजिक परिवर्तन बारे ज्ञान हुन अति आवश्यक हुन्छ । यस्तो ज्ञानले किशोरकिशोरीहरूमा आफ्नो शरिरमा भई रहेको परिवर्तनले गर्दा उत्पन्न हुने आशंका, भय तथा भ्रमलाई परास्त पार्दछ । त्यसैले विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरकिशोरीहरूलाई उनीहरूको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यको बारेमा विभिन्न शैक्षिक सामग्रीको प्रयोग गरी गोष्ठी सञ्चालन गरिनेछ । विशेषतः कक्षा ६ देखि कक्षा १२ सम्मका किशोरकिशोरीहरूका लागि उमेर अनुसार पाठ्यक्रम तयार पारी विद्यालयमा आधारित गोष्ठी सञ्चालन गरिनेछ ।

७.१.५ छात्राहरूका अभिभावकहरूका लागि विद्यालयमा आधारित महिनावारी सरसफाई गोष्ठी

मर्यादित महिनावारी तथा किशोरावस्थामा आउने शारीरिक, मानसिक तथा सामाजिक परिवर्तन बारे किशोरकिशोरीहरूको घरमा सहयोग, सदभाव तथा खुलेर कुरा गर्ने वातावरण अति नै आवश्यक हुने हुँदा किशोरीहरूका अभिभावकहरूको उक्त विषयमा ज्ञान अभिवृद्धि गराउनु आवश्यक छ । यि विषयबस्तुमा जति व्यापक रूपमा छलफल, पैरवी गरिन्छ त्यति नै किशोरकिशोरीहरूले आफुमा आउने परिवर्तन र सो संग

बद्री बहादुर सज्का
सचिव

सम्बन्धित समस्याहरू परिवारका सदस्यहरूलाई खुलेर राख्ने वातावरण सिर्जना गर्न सकिनेछ । त्यसैले, विद्यालयमा अध्ययनरत किशोरीहरूका अभिभावकहरूका लागि विद्यालयमा आधारित महिनावारी सरसफाई गोष्ठी संचलान गरिनेछ ।

७.१.६ स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका लागि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम

यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याको प्राभावाकारी व्यवस्थापनमा किशोरकिशोरी मैत्री स्वास्थ्य सेवा नजिकैको स्वास्थ्य संस्थामा उपलब्ध हुनु आवश्यक रहन्छ । किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी आवश्यकता बढ्दो हुने, सो को व्यवस्थापन संवेदनशील र जटिल रहने भएकाले दक्ष जनशक्तिबाट मात्र सम्भव रहन्छ । स्वास्थ्यकर्मीहरूबाट प्रवाह हुने यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका लागि सेवा प्रदायकका लागि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

७.२. किशोर किशोरी कार्यक्रमको लागि वातावरण तयारी (Creating Conducive Environment in School) तथा बहस पैरवी

७.२.१ स्थानीय तहमा पैरवी तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम (स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग प्रजनन तथा यौन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया)

यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य विषयमा किशोरकिशोरी र स्थानीय निकाय बिचको तालमेल, समान बुझाई तथा सहभागीता आवश्यक हुन्छ । तसर्थ, स्थानीय सरकारसंग छात्र छात्रा खास गरी स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिनेछ ।

किशोरकिशोरीले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित आफ्ना भोगाईहरू, समस्याहरू, आवश्यकताहरू, अपेक्षाहरू र विद्यालयले किशोरकिशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य प्रवर्द्धनका लागि राखेका अपेक्षाहरू स्थानीय सरकारसंग राख्ने वातावरण निर्माण गर्न यस कार्यक्रम सहयोगी हुनेछ । फलस्वरूप: स्थानीय तहमा तयार गरिने योजना तथा बजेटमा किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यलाई प्राथमिकतामा राख्न पर्ने आवश्यकताका आधारहरू यसले सिर्जना गर्नेछ । साथै स्थानीय तहमा किशोरकिशोरीको सहभागीता पनि बढाउन यसले मद्दत गर्नेछ ।

७.२.२ विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, बाल विवाह, सामाजिक संजालको दुरुपयोग रोकथाम सम्बन्धी प्रहरी प्रशासनसंगको अन्तरक्रिया

समाजमा बढ्दो लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा बाल विवाह, साइबर क्राइमको रोकथाम तथा नियन्त्रण र पिडितको पुनःस्थापनाको बारे जनचेतना जगाउनु आजको आवश्यकता हो । किशोरकिशोरीहरूमा इन्टरनेटको बढ्दो प्रयोग संग संगै साइबर साक्षरताको आवश्यकता पनि पहिचान भएको छ जसमा प्रहरी प्रशासन र विद्यालयका शिक्षकहरूको भूमिका उल्लेखनीय हुन्छ । सचेत तथा दक्ष प्रहरीको उपस्थितीमा गरिने यस्ता अन्तरक्रिया कार्यक्रमले यस्ता घटनाका प्रकृति, बच्ने उपाय, कानुनि प्रावधान र पिडितको सुनुवाई हुने निकाय बारे सचेतना जगाई यस्ता घटना कम गर्न महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । तसर्थ, विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, बाल विवाह, सामाजिक संजालको दुरुपयोग रोकथाम सम्बन्धी प्रहरी प्रशासनसंगको अन्तरक्रिया सञ्चालन गरिनेछ ।

बन्दी बहादुर साइका
सचिव

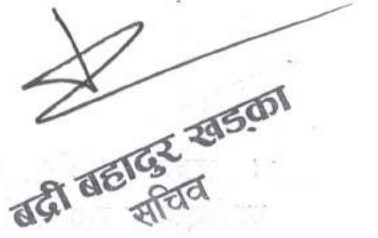
७.३. किशोर किशोरी कार्यक्रमको लागि सूचना तथा व्यवहार परिवर्तन सञ्चार

७.३.१ विद्यालयमा सूचना सञ्चार सामग्री (एल सी डी, ल्यापटप खरिद)

विज्ञान तथा प्रविधिको प्रयोग जुन सुकै कार्यक्रमको प्रभावकारीतामा महत्वपूर्ण भूमिका खेल्दछ । किशोरावस्थाको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि कार्यक्रममा परिवर्तीत समयको प्रविधी तथा इलेक्ट्रोनिकस सामग्रीहरूको प्रयोगले कार्यक्रमको प्रभावकारीता बढाउने हेतुले सूचना सञ्चार सामग्रीको रूपमा एलसीडी र ल्यापटप खरिद गरि वितरण गरिनेछ । वितरण गरिएका सामग्री सूचना तथा सञ्चार प्रवाहमा अधिकतम प्रयोग गरिनेछ ।

७.३.२ विद्यालयमा किशोरकिशोरी मैत्री सूचना कक्ष स्थापना

किशोरकिशोरीमैत्री सूचना कक्ष किशोरकिशोरीहरूको सहभागिता, अगुवाई र व्यवस्थापनमा विद्यालयमा सञ्चालन गरिने जीवनपयोगी सीपमा आधारित वृहत यौनिकता शिक्षा र सूचनाका साथै किशोरकिशोरीहरूको समग्र स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गर्ने सामूहिक कार्यथलो हो । अतः किशोरकिशोरीहरूका जिज्ञासा, समस्या तथा अनुभूत गरेका असहजताहरूका सम्बन्धमा सूचना, शिक्षा र परामर्श सेवाहरू प्रवर्द्धन गर्न यस आयोजना अन्तर्गत विद्यालयमा किशोरकिशोरी मैत्री सूचना कक्ष स्थापना गरिनेछ ।

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

१. विद्यालयमा सूचना सञ्चार सामग्री (एल सि डी प्रोजेक्टर, ल्यापटप खरिद)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)	
११.३.९.८७	३११२२	७४	स्थान	१२५८०	दोश्रो	
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	विद्यालयमा सूचना सञ्चार सामग्री (एल सि डी, प्रोजेक्टर, ल्यापटप) खरिद गर्ने।					
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रमको लागि छनौट भएका हरेक विद्यालयको सूची तयार गर्ने । सूचना सञ्चार सामग्री प्राप्त भईसकेका विद्यालयहरूमा नदोहोरीने गरी नयाँ विद्यालयको छनौट गर्ने । सोहि अनुसार आ.व. २०७९/०८० मा कार्यक्रम लागु गर्न छनौट भएका नयाँ विद्यालयहरूमा वितरण योजना तयार गर्ने ।</p> <p>२. प्रति विद्यालय एक-एक थान एल सि डी प्रोजेक्टर र ल्यापटप हुने गरी अनुसूची ६ मा उल्लेख भए बमोजिमका स्पेसिफिकेसनको आधारमा लागत इष्टिमेट तयार गरी खरिद योजना बनाउने ।</p> <p>३. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>४. खरिद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् जिन्सी दाखिला गरी कार्यक्रम लागु भएका विद्यालयलाई हस्तान्तरण गर्ने ।</p> <p>५. हस्तान्तरण पश्चात दिईएको सामग्रीको सही प्रयोगको सुनिश्चितताको अनुगमन गर्ने ।</p>					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	ईकाई मुल्य	परिमाण	जम्मा बजेट (रु हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	१७०	११	१८७०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	१७०	१०	१७००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	१७०	९	१५३०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, सिन्धुली	१७०	२१	३५७०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	१७०	६	१०२०	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	१७०	८	१३६०	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	१७०	५	८५०	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	१७०	३	५१०	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	१७०	१	१७०	
जम्मा					१२५८०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।					
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालयमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामूलक तथा व्यवहार परिवर्तन सञ्चारका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सहजता हुनेछ ।					

स्वास्थ्य मन्त्रालय
हेटौंडा

अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

२. विद्यालयमा सूचना कक्ष स्थापना

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)	
११.३.९.८८	३११२२	७४	पटक	९६७०	दोश्रो	
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	विद्यालयमा किशोरकिशोरी मैत्री सूचना कक्ष स्थापना गर्ने ।					
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रमको लागि छनौट भएका हरेक विद्यालयका सूची तयार गर्ने । सूचना कक्ष स्थापना भईसकेका विद्यालयहरूमा नदोहोरीने गरी नयाँ विद्यालयको छनौट गर्ने ।</p> <p>२. किशोरकिशोरी मैत्री सूचना कक्ष सञ्चालन नमुना कार्यविधि, २०७७ बमोजिम सूचना कक्ष स्थापना गर्ने । सो कार्यविधि बमोजिम सूचना कक्ष स्थापनाका लागि आवश्यक सामग्रीहरू खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p> <p>३. खरीद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात् जिन्सी दाखिला गरी तोकिएका विद्यालयलाई हस्तान्तरण गर्ने र सूचना कक्ष स्थापना भएको सुनिश्चितता गर्ने ।</p> <p>४. सूचना कक्ष स्थापना भए पश्चात समय-समयमा निरीक्षण तथा प्राविधिक सहयोग गरी सूचनामूलक स्वास्थ्य शिक्षाका सामग्रीहरू थप्दै जाने, सामग्रीहरूको सहि सदुपयोगको सुनिश्चितता गर्दै विस्तारको लागि सम्बन्धित निकायमा पहल गर्न पैरवी गर्ने ।</p> <p>५. सूचना कक्षहरूको स्वास्थ्य कार्यालयबाट नियमित अनुगमनको व्यवस्था मिलाउने ।</p>					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	ईकाई मुल्य	परिमाण	जम्मा बजेट (रु हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	१३०	११	१४८०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	१३०	१०	१३००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	१३०	५	६५०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	१३०	९	११७०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	१३०	७	९१०	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	१३०	७	९१०	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	१३०	७	९१०	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	१३०	६	७८०	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	१३०	८	१०४०	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	१३०	१	१३०	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	१३०	३	३९०	
	जम्मा				९६७०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च					

[Signature]

[Signature]

[Signature]
बहादुर खड्का
पचिव

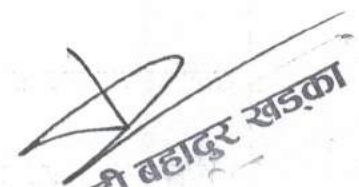
	योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालयहरुमा किशोर किशोरी मैत्री सूचना कक्ष मार्फत सूचना, शिक्षा र परामर्श सेवाहरु प्रदान गर्न अनुकुल वातावरण सिर्जना गर्न सहज हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरु एवम् प्रदेश कार्यालयहरुको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

३. विद्यालय साथी शिक्षकहरुका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६८	२२५२२	१४८	जना	४४४०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विद्यालयका साथी शिक्षकहरुका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि छनौट भएका नयाँ विद्यालयहरुबाट प्रति विद्यालय २ जना (१ छात्र, १ छात्रा) साथी शिक्षक छनौट गर्न सम्बन्धित विद्यालयसँग समन्वय गर्ने । विद्यालयलाई सहभागिताको लागि पत्राचार गर्दा आफुले सिकेका कुरा साथीहरु समक्ष खुलेर राख्न सक्ने, नेतृत्वदायी भूमिका वहन गर्न सक्ने, बाल क्लबहरुमा सक्रिय रुपमा लागेका विद्यार्थी साथी शिक्षकको रुपमा छनौट गर्न अनुरोध गर्ने । कार्यक्रमको लागि छनौट भएका विद्यालयबाट चयन भएका साथी शिक्षक(छात्र तथा छात्रा) हरुको सूची तयार गर्ने । (प्रदेश) स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले तयार गरेको तालिम प्याकेजको आधारमा तालिमको योजना तयार गर्ने । यो तालिम सम्बन्धित जिल्लामा सहभागीहरुलाई पायक पर्ने स्थानमा सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । तालिम कार्यक्रमको योजना अनुरूप सहभागीहरुलाई सम्बन्धित विद्यालयमा पत्राचार गरी जानकारी गराउने र सहभागिताको सुनिश्चितता गर्ने । यो तालिम सञ्चालन गर्दा प्रशिक्षकको रुपमा स्वास्थ्य कार्यालयका TOT लिएका प्राविधिक, स्वास्थ्य शिक्षकलाई समावेश गराउन सकिनेछ । आवश्यकता अनुसार स्थानीय तहका स्वास्थ्यमा कार्यरत कर्मचारीलाई समेत परिचालन गर्न सकिनेछ । तालिम पश्चात स्वास्थ्य शिक्षक र साथी शिक्षकको सहकार्यमा कार्यक्रम लागू भएका विद्यालयका कक्षा ६ देखि १२ सम्मका कक्षाहरुमा कम्तिमा १ वटा सेसन/अन्तरक्रिया सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । तालिम प्रतिवेदन तयार गर्ने । 				

श्री बहादुर खड्का

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	सहभागीको संख्या	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	२२	६६०	
२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	२०	६००		
३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	१०	३००		
४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	१८	५४०		
५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	१४	४२०		
६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	१४	४२०		
७.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	१२	३६०		
८.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	१६	४८०		
९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	२	६०		
१०.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	१४	४२०		
११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	६	१८०		
जम्मा				४४४०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धी	तालिम प्राप्त साथी शिक्षकहरू मार्फत अन्य छात्रछात्राको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन गर्न सहयोग पुग्नेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयले कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र स्थलगत अनुगमनको आधारमा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिकरूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

४. स्वास्थ्य शिक्षकहरूका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समयअवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४७४	२२५२२	१	पटक	१८५०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विद्यालयका स्वास्थ्य शिक्षकहरूका लागि २ दिने क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि छनौट भएका नयाँ विद्यालयहरूबाट प्रति विद्यालय १ जना स्वास्थ्य शिक्षकहरू सहभागी गराई तालिमको आयोजना गर्ने। २. यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी प्राविधिक तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने। ३. (प्रदेश) स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले तयार गरेको तालिम प्याकेजको आधारमा तालिमको योजना तयार गर्ने। ४. तालिम कार्यक्रमको योजना अनुरूप सहभागीहरूलाई पत्राचार गरी जानकारी गराउने र				

	सहभागिता सुनिश्चितता गर्ने ।				
	५. तालिम सम्पन्न पश्चात प्रतिवेदन तयार गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	१८५०	१८५०	
	जम्मा			१८५०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	सक्षम प्रशिक्षकको तयारी भई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्न सहज हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

५. किशोरकिशोरीहरूका लागि विद्यालयमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी गोष्ठी

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)	
२.७.२२.४६९	२२५२२	२९६	विद्यालय	७४००	दोश्रो	
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	किशोरकिशोरीहरूका लागि विद्यालयमा आधारित गोष्ठी (यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य) सञ्चालन गर्ने ।					
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रमको लागि आ.व. २०७९/०८० मा नयाँ विद्यालय छनौट गरि कार्यक्रम कार्यान्वयनको योजना तयार गर्ने । २. कार्यक्रमको लक्षित समूह (कक्षा ६ देखि १२ कक्षासम्मका) छात्रछात्राहरूको सूची तयार गर्ने । ३. कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सम्बन्धित विद्यालयसँग समन्वय गरि लक्षित छात्रछात्राहरूका लागि समूह बनाई विभिन्न चरणमा गोष्ठीको योजना गर्ने र कार्यक्रमको जानकारी गराउने । ४. बजेटको परिधि भित्र कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ५. स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट तयार भएको गोष्ठीको पाठ्यक्रम/प्याकेज अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ । तालिम प्राप्त स्वास्थ्य शिक्षक, साथी शिक्षकको सहयोगमा गोष्ठी सञ्चालन गर्न सकिनेछ । कार्यक्रम गर्दा नजिकको विद्यालय नर्सको सहयोग परामर्श लिन सकिनेछ । ६. कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	बजेट प्रति विद्यालय	विद्यालयको संख्या	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	२५	११	११००	

 श्री बहादुर खड्का
 विव

	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट, कैलाल	२५	१०	१०००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	२५	५	५००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	२५	९	९००	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	२५	७	७००	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	२५	७	७००	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	२५	६	६००	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	२५	८	८००	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	२५	१	१००	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	२५	७	७००	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	२५	३	३००	
	जम्मा				७४००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।					
अपेक्षित उपलब्धी	छात्रछात्राहरूमा यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी व्यवहारिक ज्ञानको अभिवृद्धि हुनेछ।					
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ।					
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ।					

६. किशोरीका अभिभावकहरूका लागि विद्यालयमा आधारित यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धि गोष्ठी

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४७०	२२५२२	७४	विद्यालय	२२२०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	छात्राहरूका अभिभावकहरूका लागि विद्यालयमा आधारित किशोरकिशोरी प्रजनन स्वास्थ्य तथा महिनावारी सरसफाई गोष्ठी सञ्चालन गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रमको लागि आ.व. २०७९/०८० मा नयाँ विद्यालय छनौट गरी कार्यक्रम कार्यान्वयनको योजना तयार गर्ने।</p> <p>२. सम्बन्धित विद्यालयसँग समन्वय गरी कार्यक्रमको लक्षित समूह (कक्षा ६ देखि १२ कक्षासम्मका) छात्राहरूका अभिभावकहरूको लागि विद्यालयमा आधारित किशोरकिशोरी यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सरसफाई गोष्ठीको योजना गर्ने र सहभागीहरूलाई जानकारी गराउने।</p> <p>३. स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट तयार भएको गोष्ठीको पाठ्यक्रम/प्याकेज अनुसार कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्नेछ। तालिम प्राप्त स्वास्थ्य शिक्षक, साथि शिक्षकको सहयोगमा गोष्ठी सञ्चालन गर्न सकिनेछ। साथै कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नजिकको विद्यालय नर्सको सहयोग परामर्श</p>				

३७

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व. २०७९/८०

श्री बहादुर खड्का
प्रतिव

	लिन सकिनेछ ।					
	४. कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	बजेट प्रति विद्यालय	विद्यालयको संख्या	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	३०	११	३३०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	३०	१०	३००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	३०	५	१५०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	३०	९	२७०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	३०	७	२१०	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	३०	७	२१०	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	३०	६	१८०	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	३०	८	२४०	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	३०	१	३०	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	३०	७	२१०	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	३०	३	९०	
	जम्मा				२२२०	
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित नियमानुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च रकम बाँडफाँड गरी कार्यालय प्रमुखबाट टिप्पणी स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।					
अपेक्षित उपलब्धी	छात्राहरूका अभिभावकहरूमा किशोर किशोरी प्रजनन स्वास्थ्य तथा महिनावारी सरसफाई बारे घरबाट नै सुशुचित भई सहज र सद्भावपूर्ण वातावरण विकासमा मद्दत हुनेछ ।					
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।					
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।					

७. स्थानीय तहमा पैरवी तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम -स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग प्रजनन तथा यौन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४७१	२२५२२	७४	स्थान	३७००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्थानीय सरकारसंग छात्रछात्रा (स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया) कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका स्थानीय तह र विद्यालयको सूची तयार गर्ने । २. स्थानीय तहका प्रमुख, उपप्रमुख तथा कार्यपालिका सदस्यसंग यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रमको योजना बनाउने ।				

	<p>३. कार्यक्रमको योजना अनुरूप सम्बन्धित स्थानीय तह र विद्यालयमा पत्राचार गरी जानकारी गराउने।</p> <p>४. कार्यक्रममा कार्यक्रम लागू भएका विद्यालयहरूबाट साथी शिक्षक, स्वास्थ्य शिक्षक सहभागीको रूपमा सम्बन्धित स्थानीय तहमा उपस्थित गराउने।</p> <p>५. आवश्यक तयारीका साथ कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <p>६. कार्यक्रममा स्थानीय तह, स्वास्थ्य कार्यालय, विद्यालयले किशोरकिशोरीको क्षेत्रमा गरेका कार्यहरू र किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन अधिकार सुनिश्चिततामा सम्बन्धित निकायको भूमिका बारे सवाल जवाफको वातावरण सिर्जना गर्ने। साथै साथी शिक्षक, स्वास्थ्य शिक्षकले आफ्ना समस्याहरू र सम्बन्धित निकायबाट राखेको अपेक्षा बारे खुलेर अन्तरक्रिया गर्ने।</p> <p>५. कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा नजिकैको विद्यालय नर्सको सहभागिता सुनिश्चितता गराउनुपर्नेछ।</p> <p>६. कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गर्ने।</p>					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	बजेट प्रति विद्यालय	विद्यालयको संख्या	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	५०	११	५५०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	५०	१०	५००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	५०	५	२५०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	५०	९	४५०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	५०	७	३५०	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	५०	७	३५०	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	५०	६	३००	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	५०	८	४००	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	५०	१	५०	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	५०	७	३५०	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	५०	३	१५०	
	जम्मा				३७००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।					
अपेक्षित उपलब्धी	स्थानीय तहमा तयार गरिने योजना तथा बजेटमा किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्यलाई समावेश गर्नमा पैरवी हुने साथै स्थानीय तहमा किशोर किशोरीको सहभागीता पनि बढाउन मद्दत हुनेछ।					
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ।					
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ।					

बद्री बहादुर खड्का
 सचिव

द. विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, बालबिवाह, सामाजिक संजालको दुरुपयोग सम्बन्धि मानव प्रहरी प्रशासन संग सम्बन्धित रचनात्मक कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)	
२.७.२२.४७२	२२५२२	७४	विद्यालय	२२२०	दोश्रो	
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा बाल विवाह, साईवर क्राइम. रोकथाम सम्बन्धी प्रहरी प्रशासनसंगको अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।					
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका स्थानीय तहमा प्रशासन हेर्ने इलाका प्रशासन कार्यालय र प्रहरी चौकीसँग कार्यक्रमबारे आवश्यक सहयोगका लागि समन्वय गर्ने ।</p> <p>२. इलाका प्रशासन कार्यालयका अधिकृत, स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र प्रहरी चौकीका प्रमुखले सम्बन्धित विद्यालयका तालिम प्राप्त स्वास्थ्य शिक्षक, साथी शिक्षकसंगको समन्वयमा विद्यार्थीहरूसँग कम्तिमा २ पटक विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा बाल विवाह, साईवर क्राइम रोकथाम सम्बन्धी अन्तरक्रिया कार्यक्रमको योजना तयार गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>३. यो कार्यक्रम स्थानीय तह, विद्यालय मार्फत स्वास्थ्य कार्यालयले रकम उपलब्ध गराई गराउन सकिनेछ ।</p> <p>४. कार्यक्रम सम्पन्न पश्चात प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p>					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स.	कार्यालयको नाम	बजेट प्रति विद्यालय	विद्यालयको संख्या	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै.
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	३०	११	३३०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	३०	१०	३००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	३०	५	१५०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपाल्चोक	३०	९	२७०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	३०	७	२१०	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलाञ्चोक	३०	७	२१०	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	३०	६	१८०	
	८.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	३०	८	२४०	
	९.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	३०	१	३०	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	३०	७	२१०	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	३०	३	९०	
	जम्मा				२२२०	
बजेट बाँडफाँड	प्रचलित नियमानुसार खर्च रकम बाँडफाँड गरी कार्यालय प्रमुखबाट टिप्पणी स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।					
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालयमा आधारित लैंगिक हिंसा, मानव बेचबिखन तथा बाल विवाह, साईवर क्राइम बारे जनचेतना जगाई सो सँग सम्बन्धित समस्या रोकथाममा योगदान पुग्नेछ ।					

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)
बद्री बहादुर खड्का
सचिव

अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालयले गर्ने, उल्लेखित निकायहरू एवम् प्रदेश कार्यालयहरूको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

९. विद्यालय नर्सहरूका लागि ५ दिने मनोपरामर्श सम्बन्धी तालिम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४७३	२२५२२	१	पटक	२९६०	पहिलो, दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विद्यालय नर्सहरूका लागि ५ दिने मनोपरामर्श सम्बन्धी तालिम प्रदान गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. यो कार्यक्रम स्वास्थ्य तालिम केन्द्रबाट सञ्चालन गरिनेछ । २. एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम लागू भएका प्रत्येक गाउँपालिकाबाट १ जना विद्यालय नर्स सहभागी हुने गरि ७४ जना विद्यालय नर्सलाई ५ दिने मनोपरामर्श तालिम कार्यक्रम आयोजना गर्ने । ३. विद्यालय नर्सहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सम्बन्धि ज्ञान र सिप अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले तालिम सञ्चालन गर्नुपर्ने । ४. (प्रदेश) स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले यस अघि तयार गरेको तालिम प्याकेजको आधारमा तालिमको योजना तयार गर्ने । ५. तालिम कार्यक्रमको योजना अनुरूप सहभागीहरूलाई स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत पत्राचार गरी जानकारी गराउने र सहभागिता सुनिश्चितता गर्ने । ६. तालिम सम्पन्न पश्चात प्रतिवेदन तयार गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	२९६०	२९६०	
	जम्मा			२९६०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	विद्यालय नर्सहरू किशोर किशोरीहरूलाई मनोपरामर्श प्रदान गर्न सक्षम हुनेछन ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवेदन मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

१०. स्वास्थ्य सेवा प्रदायकका लागि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धी कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४७३	२२५२२	१	पटक	२९६०	पहिलो, दोश्रो

सादर सल्लाहा

शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	गाउँपालिकामा रहेका सेवा प्रदायक स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम प्रदान गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. कार्यक्रम लागू भएका विद्यालय रहेका गाउँपालिकाबाट १ जना सेवा प्रदायक स्वास्थ्यकर्मी छनोट गरि यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी क्षमता अभिवृद्धि तालिम आयोजना गर्ने । २. कार्यक्रम लागू भएका विद्यालय रहेका गाउँपालिकाका स्वास्थ्यकर्मी तालिम प्राप्त भएमा अन्य गाउँपालिकाका स्वास्थ्यकर्मीलाई समेत समावेश गर्न बाधा पर्ने छैन । २. राष्ट्रिय/प्रदेश स्वास्थ्य तालिम केन्द्रले तयार गरेको तालिम प्याकेजको आधारमा तालिमको योजना तयार गर्ने । ३. तालिम कार्यक्रमको योजना अनुरूप स्वास्थ्य कार्यालय मार्फत सहभागीहरूलाई पत्राचार गरी जानकारी गराउने र सहभागिता सुनिश्चितता गर्ने । ४. तालिम सम्पन्न पश्चात प्रतिवेदन तयार गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य तालिम केन्द्र	२९६०	२९६०	
	जम्मा			२९६०	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	तालिम पश्चात सहभागीहरूले यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी सेवा तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्षम हुनेछन ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदनप्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

बद्री बहादुर खड्का
 सचिव

मातृ तथा बाल पोषण प्रवर्द्धन आयोजना

१. पृष्ठभूमि

नेपालमा विगत तीन दशकमा मातृ तथा बाल स्वास्थ्यमा उल्लेखनीय सुधार देखिएको छ तर मातृ तथा बाल रुग्णता तथा मृत्युदर सन्तोषजनक रूपमा घटेको छैन । मातृ तथा बाल स्वास्थ्यको अवस्था भौगोलिक क्षेत्र, जातिगत तथा सम्पन्नताको आधारमा धेरै असमान रहेका छन् । नेपाल स्वास्थ्य तथा जनसांख्यिक सर्वेक्षण २०१६ ले नेपालमा प्रतिलाख जन्ममा लगभग २ सय ३९ जना आमाको मृत्यु हुने गरेको छ भने प्रति हजार जन्ममा ३२ जना शिशुले आफ्नो पहिलो जन्मदिन मनाउन पाईरहेका छन् । शिशु मृत्युदर हिमाली क्षेत्रमा ६३ र पहाडी क्षेत्रमा ३८ प्रति हजार जन्म रहेको छ । त्यस्तै, ४२ प्रतिशत महिला अझै पनि घरमै सुत्केरी हुने गरेको छन् भने ५७ प्रतिशतले मात्रै तोकिए बमोजिम पुर्वप्रसूति सेवा पाएका छन् । शहरी क्षेत्रमा ६९ प्रतिशत महिलाले स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रसूति सेवा लिएका छन् भने ग्रामिण भेगमा यो सेवा ४५ प्रतिशत महिलाले मात्र पाएको देखिन्छ । ग्रामिण क्षेत्रमा महिलाहरूमा अत्याधिक कार्यबोझ, उच्च प्रजननदर, न्यून पोषण तथा सरसफाईको कमी लगायत स्वास्थ्य सेवाको न्यून उपभोगका कारण रक्तअल्पता, आङ्ग खस्ने समस्या लगायतका विभिन्न स्वास्थ्य समस्या रहेको छ । त्यस्तै, ५ वर्ष मुनिका बालबालिकाहरूमा कुपोषणको अवस्था अत्याधिक रहेको छ । एक तिहाइ भन्दा बढी बालबालिकाहरूमा पुङ्कोपन देखिन्छ भने, प्रत्येक १० जना मध्ये एक जनामा ख्याउटेपना देखिएको छ । विशेष गरी ग्रामिण तथा विपन्न वर्गमा महिलाहरूको घरायसी कार्यबोझका कारण बालबालिकाहरूले उचित स्याहार पाउदैन साथै सरसफाईको कमी, सफा खानेपानीको पहुँचमा कमी लगायतका कारण बालबालिका कुपोषित भई शारीरिक र मानसिक वृद्धि विकासमा समेत असर पुगेको छ ।

२. लक्ष्य

हिमाली तथा पहाडी क्षेत्रमा नविनतम प्रविधिको प्रयोग गरि महिलाहरूको कार्यबोझ न्यून गरी मातृ तथा बालबालिकाको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउने ।

३. उद्देश्य

साना अनुदान मार्फत शहरी क्षेत्रमा रहेर पनि सेवाबाट बन्चितकरणमा परेका क्षेत्रहरू, दूर्गम भेगका स्थानीय तहहरूमा विभिन्न प्रविधिहरूको प्रवर्द्धन गरी महिलाहरूले गर्दै आएको घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गराई बालबालिकाको हेरचाहमा समय बढाई आफ्नो र बालबालिकाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन महिला तथा बालस्वास्थ्यको अवस्था कमजोर रहेका स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको विशिष्ट उद्देश्य हासिल गरिनेछ ।

१. विभिन्न प्रविधिहरूको प्रवर्द्धन गरी महिलाहरूको घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गर्ने ।
२. महिला, बालबालिकाको पोषण स्थितिमा सुधार ल्याउने ।
३. घरभित्र हुने वायु प्रदुषण न्यूनीकरण गर्ने ।
४. घरायसी तथा व्यक्तिगत सरसफाईमा सुधार ल्याउने ।
५. महिला तथा बाल स्वास्थ्य सुधारमा महिला सशक्तीकरण गराई महिला सहभागिता बढाउने ।
६. महिला तथा बालस्वास्थ्य सुधारका लागि सामाजिक परिचालन तथा जनचेतना अभिवृद्धि मार्फत व्यवहार परिवर्तन गर्ने ।

 महादुर खड्का

३. आयोजनाको अपेक्षित परिणाम

आयोजनाको कार्यान्वयन पश्चात देहाय बमोजिमका परिणामहरू अपेक्षा गरिएको छ ।

१. आयोजना क्षेत्रमा महिलाहरूको कार्यबोझ न्यूनीकरण हुने प्रविधिको प्रयोग हुनेछ ।
२. घर भित्र हुने वायु प्रदूषणमा न्यूनीकरण हुनेछ ।
३. घरायसी लगायत व्यक्तिगत सरसफाईमा सुधार आउनेछ ।
४. बालबालिकाहरूमा हुने कुपोषण दर साथै स्वासप्रस्वास रोग र पानीजन्य रोगहरूबाट हुने रुग्णतामा न्यूनीकरण हुनेछ ।
५. व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत जनचेतना अभिवृद्धि तथा महिला तथा बालस्वास्थ्य सुधारमा स्थानीय तह, पुरुषको सहभागीता बढ्नेछ ।
६. आमा समूहको जनसहभागीता मार्फत महिला सशक्तीकरण हुनेछ ।

४. आयोजना लागू हुने स्थान: १३ जिल्लाका बत्तीस स्थानीय तहमा (३२) कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सि.नं	जिल्लाको नाम	स्थानीय तहको नाम	कैफियत
१.	धादिङ्ग	गजुरी गाउँपालिका, रुबीभ्याली गाउँपालिका, बेनीघाट रोराङ्ग गाउँपालिका	
२.	नुवाकोट	किस्पाङ्ग गाँउपालिका, दुप्चेध्वर गाँउपालिका, मेगाङ्ग गाँउपालिका	
३.	रसुवा	नौकुण्ड गाँउपालिका	
४.	सिन्धुपाल्चोक	पाँचपोखरी थाङ्गपाल गाँउपालिका, हेलम्बु गाँउपालिका, भोटेकोसी गाँउपालिका, लिसंखु पाखर गाँउपालिका	
५.	दोलखा	कालिन्चोक गाँउपालिका, विगु गाँउपालिका, शैलुङ गाँउपालिका	
६.	काभ्रेपलाञ्चोक	महाभारत गाँउपालिका, खानीखोला गाँउपालिका, तेमाल गाँउपालिका, रोशी गाँउपालिका	
७.	रामेछाप	उमाकुण्ड गाँउपालिका, सुनापती गाँउपालिका, लिखु तामाकोशी गाँउपालिका	
८.	मकवानपुर	कैलाश गाँउपालिका, राक्सीराङ्ग गाँउपालिका, बागमती गाँउपालिका	
९.	चितवन	ईच्छाकामना गाँउपालिका, राप्ती नगरपालिका	
१०.	सिन्धुली	मरिण गाँउपालिका, हरिहरपुरगढी गाँउपालिका, घ्याङलेख गाँउपालिका	
११.	ललितपुर	बागमती गाँउपालिका	
१२.	काठमाण्डौ	शङ्करापुर नगरपालिका	
१३.	भक्तपुर	चाँगुनारायण नगरपालिका	

५. आयोजनाले फाइदा पुग्ने घरपरिवारको संख्या: दश लाख

६. मुख्य कार्यक्रम

४४

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

६.१. स्वास्थ्य आमा समूहलाई साना अनुदान

विशेष गरी दूर्गम भेगका स्थानीय तहहरूमा विभिन्न प्रविधिहरूको प्रवर्धन गरी महिलाहरूले गर्दै आएको सबैजसो घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गराई बालबालिकाको हेरचाहमा समय बढाई आफ्नो र बालबालिकाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउन सहयोग गर्न स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुशरणका लागि साना अनुदान दिइनेछ । साना अनुदान विशेष गरी (क) सामुदायिक कुटानी पिसानी मिल स्थापना तथा सञ्चालन, (ख) सुधारिएको चुल्हो र फिल्टर व्यवस्थापन, (ग) पानी ट्यांकि सहितको सफा जुठेल्लो निर्माणका लागि प्रदान गरिनेछ । यसबाट महिलाहरूले गर्दै आएको सबैजसो घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण भई बालबालिकाको हेरचाहमा समय बढ्ने र आफ्नो साथै बालबालिकाको स्वास्थ्य अवस्थामा समेत सुधार आउनेछ ।

६.२. स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढीकरण

स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान हुने महिला तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको गुणस्तरमा अभिवृद्धि गर्न स्वास्थ्य सेवा प्रणालीको सुदृढीकरणका विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । जसअन्तर्गत सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको प्रतिबेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त बनाई HMIS /DHIS-II को सुदृढीकरण गर्ने र वृद्धि अनुगमनका लागि आवश्यक औजार उपकरण खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने कार्य गरिनेछ ।

६.३. सामाजिक परिचालन तथा व्यवहार परिवर्तन सञ्चार

महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्धन सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत आम सर्वसाधारणमा चेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य अनुसार रेडियो संदेश, टेलिभिजन संदेश, पत्रपत्रिका संदेश उत्पादन, प्रसारण र प्रकाशन गरिनेछ । साथै स्थानीय तहमा महिला स्वास्थ्य स्वयं सेविका र आमा समूहको परिचालन समेत गरिनेछ ।

६.४. क्षमता अभिवृद्धि

स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान हुने महिला तथा बाल स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्ने जनशक्तिको क्षमता अभिवृद्धि गर्न MCH,NIS तालिमको विभिन्न कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

बन्दी बहादुर राईका
सचिव

१.स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुशरणका लागि साना अनुदान

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)	
	२६४१३	६४	३००	१९२००	दोश्रो	
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने स्थानीय तहहरूमा विभिन्न प्रविधिहरूको प्रयोग गरी महिलाहरूको घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गरी बालबालिकाको हेरचाहमा समय बढाई महिला र बालबालिकाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने ।					
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका स्थानीय तहमा रहेका स्वास्थ्य आमा समूहहरूलाई स्वीकृत कार्यविधि अनुसार सार्वजनिक सूचना मार्फत महिलाहरूको घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गर्न सहयोगी हुने प्रविधि अवलम्बन गर्न प्रस्ताव आव्हान गर्ने ।</p> <p>२. कार्यविधि अनुसार कार्यक्रम लागू हुने स्थानीय तहका छुट्टाछुट्टै वडाहरू समेटिने गरी दुईवटा स्वास्थ्य आमा समूह छनौट गर्ने ।</p> <p>३. स्वास्थ्य आमा समूहबाट स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुदान उपयोगका लागि प्रस्ताव गरिएको क्षेत्रको लागत इष्टिमेट स्थानीय तहबाट तयार गरी स्वास्थ्य कार्यालयलाई पठाउने ।</p> <p>४. छनौट भएका स्वास्थ्य आमा समूहलाई कार्यविधि अनुसार सम्झौता गरी स्वीकृत प्रस्तावमा उल्लेख भएको प्रविधि/कार्य गर्न रु तीन लाख अनुदान प्रदान गर्ने ।</p> <p>५. स्वास्थ्य आमा समूहले गरेको कार्यको अनुगमन, On-site Coaching गर्ने ।</p> <p>६. सम्पन्न भएका कार्यको अभिलेखीकरण सहित प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p>					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	PLMBIS Code	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय चितवन	२.७.२२.४८२	१२००	१२००	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय धादिङ	२.७.२२.४८१	१८००	१८००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय काभ्रेपलान्चोक	२.७.२२.४७७	२४००	२४००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय रामेछाप	२.७.२२.४५३	१८००	१८००	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय नुवाकोट	२.७.२२.४८०	१८००	१८००	
	६.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	२.७.२२.४८५	६००	६००	
	७.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुपल्चोक	२.७.२२.४७८	२४००	२४००	
८.	स्वास्थ्य कार्यालय सिन्धुली	२.७.२२.४७६	१८००	१८००		

बदी बहादुर खड्का

	९.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	२.७.२२.४७९	६००	६००	
	१०.	स्वास्थ्य कार्यालय भक्तपुर	२.७.२२.४८४	६००	६००	
	११.	स्वास्थ्य कार्यालय दोलखा	२.७.२२.४५२	१८००	१८००	
	१२.	स्वास्थ्य कार्यालय काठमाडौं	२.७.२२.४८६	६००	६००	
	१३.	स्वास्थ्य कार्यालय मकवानपुर	२.७.२२.४८३	१८००	१८००	
	जम्मा				१९२००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।					
अपेक्षित उपलब्धी	महिलाहरूको घरायसी कार्यबोझ न्यूनीकरण गरी बालबालिकाको हेरचाहमा समय बढाई महिला र बालबालिकाको स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउने ।					
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन र मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मन्त्रालयले गर्नेछ।					
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनु पर्नेछ।					

२.स्थानीय तहमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५४	२२५२२	३२	१००	३२००	दोस्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमको महत्व, उद्देश्य तथा सञ्चालन प्रक्रिया बारे स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू तथा सरोकारवालाहरूसँग अभिमुखीकरण गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रम कार्यान्वयन भएका/हुने स्थानीय तहका प्रमुख, स्वास्थ्य शाखा प्रमुख, सामाजिक समितिको संयोजक, स्वास्थ्य संस्था प्रमुख, वडा अध्यक्ष, साना अनुदान छनौट समितिका सदस्यहरू सम्मिलित अभिमुखीकरण तथा योजना तर्जुमा गोष्ठी आयोजना गर्ने ।</p> <p>२. साना अनुदान छनौट प्रक्रियाका लागि आवश्यक बैठक भत्ता, खाजा खर्च लगायतका अन्य खर्चहरू प्रचलित कानून बमोजिम यसै कार्यक्रमबाट खर्च गर्न बाधा पर्ने छैन ।</p> <p>३. प्रतिवेदन तयार गर्ने।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय (४): रसुवा, ललितपुर, काठमाण्डौ, भक्तपुर।	१००	४००	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (१): चितवन।	२००	२००	

बती बहादुर सुब्बा
सचिव

	३.	स्वास्थ्य कार्यालय (६): नुवाकोट, धादिङ, दोलखा, रामेछाप, सिन्धुली, मकवानपुर, ।	३००	१५००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय (२): सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलान्चोक ।	४००	५००	
	जम्मा			३२००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धी	महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमको महत्व, उद्देश्य तथा सञ्चालन प्रक्रिया बारे स्थानीय तहका पदाधिकारीहरु तथा सरोकारवालाहरुसँग अभिमुखीकरण तथा समिक्षा भई कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन र मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनु पर्नेछ ।				

३. स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढीकरण कार्यक्रम

३.१ स्वास्थ्य संस्थामा वृद्धि अनुगमनका लागि आवश्यक सामग्रीहरु (height board, salter scale, MUAC, weighting scale)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.५०	३११२२	१३	जिल्ला अनुसार	९१००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थामा पोषण स्थिति लेखाजोखा र वृद्धि अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा वितरण गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. कार्यक्रम लागु हुने स्थानीय तह अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थामा वृद्धि अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालनका लागि आवश्यक सामग्रीहरु (height board, salter scale, MUAC, weighting scale आदि) को सूची तथा परिमाणको विवरण तयार गर्ने ।</p> <p>२. विवरण तयार गर्दा सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था, स्थानीय तहको माग, स्वास्थ्य कार्यालयको अनुगमनको प्रतिवेदनलाई आधार मानि गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>३. खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीको स्पेसिफिकेसन र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने ।</p> <p>४. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p>				

बद्री बहादुर खड्का
 सचिव

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा	३५०	३५०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (८): धादिङ, नुवाकोट, मकवानपुर, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलान्चोक, ललितपुर, काठमाण्डौ	८००	६४००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (३): चितवन, सिन्धुली, रामेछाप	७००	२१००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय: भक्तपुर	२५०	२५०	
		जम्मा		९१००	
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य संस्थामा पोषण अवस्था लेखाजोखा र वृद्धि अनुगमन कार्य प्रभावकारी हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन र मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय तथा मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

३.२ RDQA को अभिमुखीकरण कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५६	२२५२२	१	६००	६००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य कार्यालयका कर्मचारीहरूको RDQA गर्नका लागि क्षमता अभिवृद्धि गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> स्वास्थ्य कार्यालयका विशेष अनुदानको कार्यक्रम हेर्ने फोकल पर्सन र तथ्यांक अधिकृत/सहायकलाई बाल पोषण सम्बन्धी तथ्यांकको गुणस्तर सुधारको लागि प्रदेश स्तरमा दुई दिने अभिमुखीकरणको योजना गर्ने। अभिमुखीकरण सञ्चालनको लागि स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभागको व्यवस्थापन महाशाखासँग समन्वय गर्ने। जिल्ला स्तरमा आयोजना गरिने RDQA तालिमको कार्ययोजना तयार गर्ने। अभिमुखीकरण सम्पन्न पश्चात कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गर्ने। 				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य निर्देशनालय	६००	६००	
		जम्मा		६००	

बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धि	RDQA गर्नको लागि जिल्ला स्तरमा स्रोत व्यक्तिहरु तयार हुनेछन ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	कार्यक्रमको अनुगमन र मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

३.३ जिल्लास्तरमा स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा प्रमुखलाई RDQA सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५५	२२५२२	१३	१२०	१५६०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुलाई RDQA तथा बाल पोषण सम्बन्धी तथ्यांक अनुगमन गर्नलाई क्षमता अभिवृद्धि गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरुलाई सुरक्षित मातृत्व तथा बाल पोषण सम्बन्धी तथ्यांकको गुणस्तर सुधारको लागि RDQA गर्न जिल्लास्तरमा दुई दिनको अभिमुखीकरण गर्ने। कार्यक्रम सञ्चालन गर्न जिल्लास्थित स्वास्थ्य कार्यालयका फोकल पर्सनहरुलाई समेत सहभागीको रूपमा समावेश गराउने।</p> <p>२. अभिमुखीकरण सञ्चालनको लागि प्रदेशको स्वास्थ्य निर्देशनालयसँग समन्वय गर्ने ।</p> <p>३. अभिमुखीकरण सम्पन्न पश्चात कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गरि पेश गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालय(१): रसुवा	७५	७५	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालय (३): चितवन, सिन्धुली, रामेछाप	१००	३००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय (३): काठमाण्डौ, ललितपुर, भक्तपुर	१२०	३६०	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय (३):नुवाकोट, मकवानपुर, दोलखा	१२५	३७५	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय (३):धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलान्चोक	१५०	४५०	
	जम्मा		१५६०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखा प्रमुखहरु RDQA गर्न सक्षम हुनेछन ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				

५०

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

[Signature]

[Signature]

[Signature]
बद्री बहादुर खड्का
रिजिस्ट्रार

प्रतिवेदन प्रणाली कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

३.४ सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त बनाई HMIS (DHIS-II) को सुदृढिकरण गर्न रुटिन डाटा क्वालिटी एसेसमेन्ट (RDQA) गर्ने

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५७	२२५२२	१३	१००	१३००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त गरी तथ्यांकको गुणस्तर सुधार गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> १. तथ्यांकको विश्लेषण गरी सुरक्षित मातृत्व र बाल पोषण सेवाको तथ्यांक कमजोर भएका स्वास्थ्य संस्थाहरूको सूची तयार गर्ने । २. स्वास्थ्य शाखासँग समन्वय गरी RDQA गर्नुपर्ने स्वास्थ्य संस्थाहरूको पहिचान गरी पत्राचार गर्ने । ३. RDQA गर्न जाने तालिम प्राप्त व्यक्तिहरूको सूची तयार गरी RDQA को योजना तयार गर्ने । ४. सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्थामा गई लगातार दुई दिन तथ्यांकको विश्लेषण गर्ने । ५. तथ्यांक कम हुनुको कारण पत्ता लगाई सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको कर्मचारीहरूको प्रतिबद्धताको सुनिश्चितता गर्ने । ६. RDQA सम्पन्न गरिसकेपछि प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने । 				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (२): रसुवा, भक्तपुर	५०	१००	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (६): नुवाकोट, चितवन, सिन्धुली, रामेछाप, ललितपुर, दोलखा	१००	६००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय (१): मकवानपुर	१०५	१०५	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालय (१): काठमाण्डौ	१२०	१२०	
	५.	स्वास्थ्य कार्यालय (१): धादिङ, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलान्चोक	१२५	३७५	
	जम्मा		१३००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको प्रवेदन तथा				

[Signature]

[Signature]

[Signature]
बद्री बहादुर खड्का
प्रमुख

	अभिलेखीकरण चुस्त दुरुस्त भई तथ्यांकको गुणस्तर सुधार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

३.५ सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवाको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त बनाई HMIS (DHIS-II) को सुदृढीकरण गर्न निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको रटिन डाटा क्वालिटी ऐसेसमेन्ट (RDQA) गर्ने

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५८	२२५२२	१२	५०	५५०	दोश्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	निजी स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको प्रतिवेदन तथा अभिलेखीकरणलाई चुस्त दुरुस्त गरी तथ्यांकको गुणस्तर सुधार गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> १. तथ्यांकको विश्लेषण गरी सुरक्षित मातृत्व तथा बाल पोषण सेवाको RDQA गर्नको लागि HMIS/DHIS-2 मा नियमित प्रतिवेदन गर्ने निजी स्वास्थ्य संस्थाहरुको सूची तयार गरी पत्राचार गर्ने । २. RDQA गर्न जाने तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको सूची तयार गरि RDQA को योजना तयार गर्ने । ३. सम्बन्धित संस्थामा गई लगातार दुई दिन तथ्यांकको गुणस्तर Assessment गर्ने । ४. तथ्यांकको गुणस्तर सुधारको लागि कार्ययोजना बनाई संस्थाको कर्मचारीहरुको प्रतिवद्धताको सुनिश्चितता गर्ने । ५. RDQA सम्पन्न गरिसके पछि प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित निकायमा पेश गर्ने । 				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (७): धादिङ, सिन्धुली, नुवाकोट, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, भक्तपुर	२५	१७५	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (५): चितवन, मकवानपुर, काभ्रेपलान्चोक, ललितपुर, काठमाण्डौ,	७५	३७५	
		जम्मा	५५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षित मातृत्व तथा बाल स्वास्थ्य सेवा कार्यक्रमको प्रवेदन तथा				

५२

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बहादुर खड्का

	अभिलेखीकरण चुस्त दुरुस्त भई तथ्यांकको गुणस्तर सुधार हुनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।

३.६ सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमसंग सम्बन्धित पोस्टर, पम्प्लेट, फ्लेक्स, Algorithm, Resucitation, ANC Card, Birth Certificate आदि छपाई

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४५९	२२५२२	१३	३००	३९००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	१. सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रदानमा एकरूपता तथा गुणस्तरियता ल्याउने । २. गुणस्तरिय सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवाको अभिलेख तथा प्रतिवेदनमा सहजता आउने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्नको लागि सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमसंग सम्बन्धित पोस्टर, पम्प्लेट, फ्लेक्स, Algorithm, Resucitation, ANC Card, Birth Certificate आदि छपाई गर्ने । २. सो कार्यक्रमसंग सम्बन्धित सूचना तथा सन्दर्भ सामाग्रीहरु राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार केन्द्र, स्वास्थ्य तालिम केन्द्र वा यस अघि प्रकाशन भएका सूचना तथा सन्दर्भ सामाग्रीहरु पुनः छपाई गर्न सकिनेछ । ३. सम्बन्धित Algorithm तालिमहरुको सन्दर्भ पुस्तिकाबाट लिन सकिनेछ । ४. जन्म प्रमाणपत्र (Birth Certificate) प्रदेश स्वास्थ्य सेवा नियमावली २०७६ को अनुसूची १३ मा तोके बमोजिम अनुसूची ५ मा उल्लेख गरिएको छ। जन्म प्रमाणपत्र प्रदेश सरकारका र स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्था एवम् अस्पतालहरुमा उपलब्ध गराउन सकिनेछ । ५. नेपाल सरकार/ प्रदेश सरकारको प्रचलित खरिद ऐन तथा नियमावलीको अधिनमा रहेर छपाई गर्ने । ६. प्रकाशित सूचना तथा सन्दर्भ सामाग्रीहरु मागको आधारमा प्रसूति केन्द्रहरुलाई लक्षित गरि आवश्यकता अनुसार वितरण गर्ने तथा उपयुक्त स्थानमा प्रदर्शन गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (१३ वटा)	३००	३९००	
	जम्मा		३९००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				

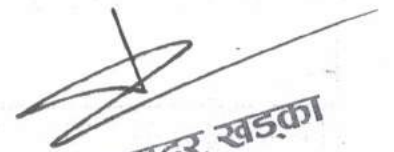
अपेक्षित उपलब्धि	१. सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रदानमा एकरूपता तथा गुणस्तरियता आउनेछ । २. गुणस्तरिय सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवाको अभिलेख तथा प्रतिवेदनमा सहजता आउनेछ ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

३.७ Clinical Update को लागि सीप विकास सामग्रीहरू (Pelvic model, Neonatal Resuscitation Dummy आदि) खरिद गर्ने

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.७९	३११२२	१३	४५०	५८५०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा वितरण गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्री (Pelvic model, Neonatal Resuscitation Dummy आदि) को सूची तथा परिमाणको विवरण स्वास्थ्य कार्यालयले स्थानीय तहबाट माग गर्ने । २. मागको आधारमा खरिद योजना तयार गर्ने । खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीको स्पेसिफिकेसन तयार गरी लागत अनुमान तयार गर्ने । ३. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (१३ वटा)	४५०	५८५०	
	जम्मा		५८५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	सुरक्षित मातृत्व र बाल स्वास्थ्य सेवा प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा वितरण भई गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान हुने ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।				

बद्री बहादुर खड्का
 सचिव

३.८ IMAM तालिम सञ्चालन तथा तालिम पुस्तिका छपाई समेत

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६०	२२५२२	१३	६००	७८००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	OTC केन्द्रहरूको सुदृढीकरणको लागि IMAM तालिम सञ्चालन गर्ने तथा तालिम पुस्तिका छपाई गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. स्थानीय तहका प्रत्येक OTC केन्द्रहरूबाट कम्तिमा १ जना स्वास्थ्यकर्मी सहभागी गराउने । २. तालिमको योजना तर्जुमा गर्ने तथा तालिम सञ्चालन गर्ने । ३. बजेटको परिधिभित्र रही एक वा सो भन्दा बढी ब्याच तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । ४. स्वास्थ्य शाखा सँग समन्वय गरि सहभागीहरूको सूची तयार गर्ने । यस अघि IMAM तालिम प्राप्त स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई सहभागी गराउन पाइने छैन । ५. सहभागीहरूको लागि तालिम पुस्तिका छपाई गरि वितरण गर्ने । ६. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (१३ वटा)	६००	७८००	
	जम्मा		७८००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	OTC केन्द्रहरूको सुदृढीकरणको लागि IMAM तालिम सञ्चालन भई कुपोषण पहिचान तथा उपचारमा स्वास्थ्यकर्मीहरूको क्षमता अभिवृद्धि हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

३.९ कम्प्युटर, प्रिन्टर खरिद

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.८१	३११२२	१	पटक	२५०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयमा कम्प्युटर, प्रिन्टर खरिद गर्ने ।				

सञ्चालन प्रक्रिया	१. खरिद गर्नुपर्ने कम्प्युटर, इन्टरनेटको स्पेसिफिकेसन तयार गर्ने । २. स्पेसिफिकेसन अनुसार लागत इष्टिमेट तयार गर्ने । ३. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	२५०	२५०	
	जम्मा		२५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।				

४. विशेष अनुदान कार्यक्रमका लागि कार्यालय सञ्चालन मसलन्द

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.४.१.११	२२३११	१२	पटक	२०४०	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो

शीर्षक	विवरण
उद्देश्य	महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई प्रभावकारी तरिकाले सञ्चालन गर्नको लागि आवश्यक सामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन गर्ने ।
सञ्चालन प्रक्रिया	१. महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक मसलन्द लगायतका कार्यालय सामग्रीहरू खरीद गर्ने । २. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित ऐन, नियम बमोजिम खरिद व्यवस्थापन गर्ने । ३. खरीद प्रक्रिया सम्पन्न पश्चात जिन्सी दाखिला गरी कार्यालय व्यवस्थापन गर्ने ।

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	३९०	३९०	
	२.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (११): सिन्धुपाल्चोक, धादिङ्ग, नुवाकोट, ललितपुर, काभ्रेपलाञ्चोक, दोलखा, रामेछाप, सिन्धुली, मकवानपुर, चितवन, रसुवा ।	प्रति कार्यालय १५०	१६५०	
जम्मा				२०४०	

५६

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)
श्री बहादुर खड्का

बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।
अपेक्षित उपलब्धी	महिला तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्थापन भई कार्यक्रम प्रभावकारी तवरले सञ्चालन हुनेछ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनु पर्नेछ।

५. विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन गर्ने

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.५.३.५	२२४११	१	पटक	७५०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारीताको अनुसन्धान अध्ययन तथा अन्वेषणका कार्यहरू सञ्चालन गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारीताको अनुसन्धान अध्ययन तथा अन्वेषणका कार्यहरू सञ्चालन गर्नका लागि स्वास्थ्य मन्त्रालयले कार्यसूची (TOR) तयार गर्ने। मन्त्रालयमा सुचिकृत भएका जनस्वास्थ्य विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरि सम्बन्धित परिषद् मा दर्ता भएका विज्ञहरूको सूची तयार गर्ने। उक्त सूचीमा भएका विज्ञहरूबाट अनुसन्धान अध्ययन तथा अन्वेषणका लागि प्रस्तावना माग गर्ने। प्राप्त भएको प्रस्तावनाको संकलन, छनौट र मूल्याङ्कन कार्यको सहजीकरणका लागि मन्त्रालयस्तरमा समिति गठन गर्ने। छनौट भएको विज्ञ मार्फत अध्ययन अनुसन्धानको कार्य अघि बढाउने। अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्ने। मन्त्रालय वा मातहतका निकायले गरेको वा साझेदारीमा गरेको अनुसन्धानको नतिजा प्रकाशन तथा सार्वजनिकरण गर्नका लागि सरोकारवालाहरूसँग गोष्ठी समेत गर्न सकिनेछ। 				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	७५०	७५०	
	जम्मा		७५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि				

बहादुर खड्का

	खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।
अपेक्षित उपलब्धि	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारीताको अध्ययन अनुसन्धान तथा अन्वेषणका कार्यहरू सञ्चालन गर्ने ।
अनुगमन र मुल्याङ्कन	अध्ययनको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।

६. विशेष अनुदान कार्यक्रमको लागि कार्यक्रम संयोजक (सेवा करार)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)															
१.१.९.५	२२४१३	१	१ जना	६००	पहिलो, दोस्रो, तेस्रो															
शीर्षक	विवरण																			
उद्देश्य	विशेष अनुदानका कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि समन्वय तथा सहजीकरण गर्न ललितपुर स्वास्थ्य कार्यालयलाई सहयोग गर्न ।																			
सञ्चालन प्रक्रिया	१. स्वास्थ्य मन्त्रालयबाट नियुक्ति भई सेवा करारमा रहेका जनस्वास्थ्य अधिकृत (विशेष अनुदान) लाई मासिक रूपमा सम्झौता बमोजिम तलब भत्ताको व्यवस्था गर्ने ।																			
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	<table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र. स.</th> <th>कार्यालयको नाम</th> <th>निकायगत बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>जम्मा बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>कैफियत</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर</td> <td>६००</td> <td>६००</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="3">जम्मा</td> <td>६००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>					क्र. स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत	१.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	६००	६००		जम्मा			६००	
क्र. स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत																
१.	स्वास्थ्य कार्यालय ललितपुर	६००	६००																	
जम्मा			६००																	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।																			
अपेक्षित उपलब्धी	विशेष अनुदानका कार्यक्रम सञ्चालनमा समन्वय र सहजीकरण भई कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहजता आउने ।																			
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।																			

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)

(Handwritten signature)
बद्री बहादुर खड्का
सचिव

७. विशेष अनुदान कार्यक्रमको अनुगमन, मुल्याङ्कन एवं प्राविधिक सहयोग

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.८.१.२८	२२६११	१	पटक	२३००	पहिलो, दोश्रो, तेस्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य कार्यालय तथा स्थानीय तहबाट कार्यक्रम कार्यान्वयनमा प्राविधिक सहयोग गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. विशेष अनुदान कार्यक्रम लागु भएका स्थानीय तहमा मन्त्रालय, निर्देशनालय, स्वास्थ्य कार्यालयबाट र सम्बन्धित स्थानीय तहको स्वास्थ्य शाखाबाट साना अनुदान प्राप्त गर्ने स्वास्थ्य आमा समूहको कार्यको प्राविधिक सहयोग तथा प्राविधिक सहयोग गर्नको लागि सम्बन्धित कार्यालयले आर्थिक वर्षको सुरुमै प्राविधिक सहयोग तथा प्राविधिक सहयोग कार्यतालिका/ कार्ययोजना तयार गर्नुपर्दछ।</p> <p>२. प्राविधिक सहयोग गर्नको लागि स्वीकृत तालिका अनुसार प्राविधिक सहयोग गरी प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ।</p> <p>३. आवश्यकता अनुसार विषय विज्ञ, स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरूबाट पनि प्राविधिक सहयोगमा स्थलगत अनुगमन गरी प्राविधिक सहयोग गर्न सकिनेछ। स्थलगत अनुगमनका क्रममा अनुसूची-१ भर्नुपर्नेछ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय (१)	६००	६००	
	२.	स्वास्थ्य निर्देशनालय (१)	१००	१००	
	३.	स्वास्थ्य कार्यालय रसुवा (१)	१००	१००	
	४.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू(१०): धादिङ, मकवानपुर, चितवन, सिन्धुली, नुवाकोट, ललितपुर, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप।	१५०	१५००	
	जम्मा			२३००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धी	आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहयोग तथा मेन्टोरिङ्ग कार्य भई कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				

बुद्धी बहादुर खड्का
चित्त

प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात त्रिभुवन विश्वविद्यालय, चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य निर्देशनालयमा पठाउनुपर्नेछ।
-------------------	---

द.विशेष अनुदान कार्यक्रमको समिक्षा एवं अभिमुखिकरण कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	ईकाइ	बिनियोजित रकम (रु हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६१	२२५२२	२	पटक	१०००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि योजना तर्जुमा तथा समिक्षा कार्यक्रम गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. यो कार्यक्रम अन्तर्गत प्रथम चौमासिकमा गत आ.व. को समिक्षा र चालु आ.व. को कार्ययोजना तयार गर्न समिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । साथै तेस्रो चौमासिकमा चालु आ.व.मा भएका गतिविधिहरुको समिक्षा र आगामी आ.व. को योजना तर्जुमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>२. कार्यक्रम कार्यान्वयन हुने जिल्लाको स्वास्थ्य कार्यालय प्रमुख, फोकल पर्सन र विशेष अनुदान कार्यक्रमको कार्यक्रम संयोजक सहभागी गराई कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।</p> <p>३. समिक्षाको लागि आवश्यक पर्ने प्रस्तुतीकरणका फर्मेटहरु उपलब्ध गराई सहभागीलाई जानकारी गराउने र सहभागिताको लागि सुनिश्चितता गर्ने । बजेटको परिधिभित्र रहि कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने।</p> <p>४. कार्यक्रमको प्रतिवेदन तयार गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र. स	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	१०००	१०००	
	जम्मा			१०००	
बजेट बाँडफाँड	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धी	कार्यक्रमको समिक्षा तथा योजना तर्जुमा बारे कार्यान्वयन गर्ने निकायसंग छलफल गरी प्रभावकारी रुपमा कार्यक्रम कार्यान्वयनमा सहयोग हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य मन्त्रालयले कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन र स्थलगत अनुगमनको आधारमा अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।				

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधान २०७२ ले स्वास्थ्य सेवालार्ई नागरिकको मौलिक हकको रूपमा परिभाषित गरेको छ । नेपाल मूख्यतया तिन फरक फरक प्रकृतिका स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्यासँग जुझिरहेको छ: नसर्ने रोग, नसर्ने रोग र प्राकृतिक विपद् बाट हुने जोखिम, सडक दुर्घटना, हिंसा र चोटपटकका कारण हुने स्वास्थ्य समस्या । नसर्ने रोगको भारका साथै प्राकृतिक विपद्, जलवायु परिवर्तनको नकारात्मक असर, दुर्घटना, हिंसा र चोटपटक जस्ता कारणले देखिने स्वास्थ्य सम्बन्धी समस्याहरूको यथोचित सम्बोधन गर्नका लागि वर्तमान स्वास्थ्य प्रणालीलार्ई समयानुकूल सुधार गर्दै चुस्त र व्यवस्थित बानाउन जरूरी छ ।

विश्वमा नसर्ने रोगको प्रकोप बढिरहेको अवस्थामा नेपालमा पनि यसको प्रकोप तीव्र गतिमा वृद्धि भईरहेको छ । नेपालमा सन् २०१८ मा गरिएको STEPS survey अनुसार कुल मृत्यु मध्ये ६६% मृत्युको कारण नसर्ने रोगबाट भएको थियो । ति मृत्यु मध्ये सबैभन्दा बढी १ करोड ७९ लाख रक्तनलीका रोगहरूसँग, ३९ लाख श्वासप्रश्वास सँग र १६ लाख मधुमेह सम्बन्धित भएको थियो । यसरी परिवारका उत्पादनशिल उमेर समूहका सदस्यको अल्पायुमा हुने मृत्युले गर्दा सामाजिक तथा आर्थिक विकासमा नकारात्मक असर पारिरहेको छ । बागमती प्रदेशको कूल जनसंख्याको ७२.५७ प्रतिशत मानिस सहरमा र २७.४३ प्रतिशत मानिस गाउँमा वस्छन् । सहरी निष्क्रिय जीवनशैली, पत्रु खानाको बढ्दो प्रयोग, खानपान, वायु प्रदुषण जस्ता कारणले बागमती प्रदेशमा बसोबास गर्ने अधिकांश जनसंख्या नसर्ने रोगको जोखिममा रहेको देखिन्छ ।

नेपालको कुल मृत्युको कारण मध्ये ९% विभिन्न प्रकारको क्यान्सरको कारणले हुने गर्दछ भने सन् २०३० सम्म यो बढेर १२% पुग्ने अनुमान रहेको छ । अस्पतालमा भएको सन् २००३ देखि २०१२ सम्मको दर्तालार्ई आधार मानेर हेर्दा फोकसो सँग सम्बन्धित क्यान्सर १४.५%, पाठेघरको मुखको क्यान्सर ११% र स्तन क्यान्सर ८.४% रहेको पाईन्छ । नेपालमा मोटोपनाको समस्यापनि दिनानुदिन बढिरहेको देखिन्छ । नेपाल जनसांख्यिक सर्वेक्षण अनुसार बागमती प्रदेशका १५-४९ वर्षका ३५% महिला, २४% पुरुषहरूमा मोटोपनाको समस्या देखाएको छ । नसर्ने रोग लागिसकेपछि जीवनपर्यन्त उपचार गर्नुपर्ने, बढ्दो स्वास्थ्य उपचारको खर्च र व्यक्तिको उत्पादन शिलातामा आउने हास आदि कारणले गर्दा व्यक्ति, परिवार तथा समाजले आम्दानीको ठुलो हिस्सा यसमा खर्च गर्नुपरिरहेको छ । अतः नसर्ने रोगको रोकथाम तथा नियन्त्रणमा विशेष ध्यानाकर्षण गरी कार्यक्रम गर्नु आवश्यक देखिन्छ ।

२. लक्ष्य

शहरी क्षेत्रमा बसोबास गर्ने समुदायको स्वास्थ्य प्रवर्द्धन गरी नसर्ने रोगको कारण हुने जोखिम न्यूनीकरण गरी स्वास्थ्य सम्बन्धी सचेत नागरिक तयार गर्ने ।

३. उद्देश्य

नसर्ने रोगबाट हुने शारीरिक मानसिक, सामाजिक समस्या न्यूनीकरण गरी स्वास्थ्य नागरिक तयार गर्ने ।

१. नसर्ने रोगको समयमै परिक्षण गरी जोखिम न्यूनीकरणको प्रयास अगाडि बढाउने ।
२. नसर्ने रोग सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धि मार्फत व्यवहार परिवर्तन गर्ने ।
३. मानसिक रोगको बारेमा खुलेर कुरा राख्ने वातावरणको सिर्जना गर्ने ।

३. आयोजनाको अपेक्षित परिणाम

आयोजनाको कार्यान्वयन पश्चात देहाय बमोजिमका परिणामहरू अपेक्षा गरिएको छ ।

१. नसर्ने रोगको समयमै पहिचान भई नसर्ने रोगको जटिलता भएको बिरामीको संख्यामा कम भएको हुनेछ ।
२. नसर्ने रोगका कारण हुने मृत्युको संख्यामा कम भएको हुनेछ ।
३. नसर्ने रोगबाट घर, परिवार, राष्ट्रमा हुने आर्थिक भारमा कम भएको हुनेछ ।
४. मानसिक रोगको बारेमा खुलेर कुरा राख्ने वातावरणको सिर्जना भएको हुनेछ ।
५. नागरिकहरूको स्वस्थ जीवनशैली, खानपान प्रति सचेतना अभिवृद्धि भएको हुनेछ ।

४. आयोजना लागू हुने स्थान:

बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जनघनत्व बढी भएका जिल्लाका शहरी क्षेत्रहरू (काठमाण्डौं, मकवानपुर, चितवन आदि) मा यो आयोजना लागू हुनेछ ।

५. आयोजनाले फाइदा पुग्ने घरपरिवारको संख्या: सत्र लाख

६. मुख्य कार्यक्रम

६.१. स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्र स्थापना

कार्यक्रम लागू हुने क्षेत्रका स्वास्थ्य केन्द्र/अस्पतालहरूमा स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्रको स्थापना गरिनेछ । स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्रमा परिक्षण सेवा, परामर्श सेवा उपलब्ध हुनेछ । उक्त स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्रमा व्यायामशाला, स्थापना गरिने छ । व्यायामशाला सँगसँगै नसर्ने रोग सम्बन्धी परामर्श सेवाको लागि कोठा सवलिकरण गरिनेछ । परिक्षण सेवालाई गुणस्तरीय बनाउन प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र रिएजेन्ट खरिद गरी व्यवस्थापन गरिनेछ । सेवालाई अझै व्यवस्थित बनाई कार्यक्रमलाई अघि बढाउन जनशक्तिको समेत व्यवस्थापन गरिनेछ ।

६.२ मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम

नेपालमा दिनानुदिन मानसिक रोगीको संख्या बढि रहेको छ, शहरीकरण, बढ्दो बेरोजगार समस्या, महंगी, प्रतिस्पर्धात्मक जीवनशैली, शहरी देखासिखी, समयको व्यवस्थापन, व्यस्तताका कारण मानसिक स्वास्थ्य समस्याको रूपमा रहेको आत्महत्या गर्नेको संख्या बढी रहेको सन्दर्भमा मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत मानसिक परामर्श केन्द्र, मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

६.३. व्यवहार परिवर्तनका लागि सञ्चार

स्वास्थ्य प्रवर्धन सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत आम सर्वसाधारणमा जनचेतना अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्य अनुसार रेडियो सन्देश, टेलिभिजन सन्देश, पत्रपत्रिका सन्देश उत्पादन, प्रसारण र प्रकाशन गरिनेछ ।

६. मानसिक रोग र नसर्ने रोगको अध्ययन अनुसन्धान

मानसिक रोग र नसर्ने रोगको प्रकोप, भविष्यमा कार्यक्रमको प्राथमिकताको दिशानिर्देश गर्नाको लागि अध्ययन अनुसन्धान गरिनेछ ।

६२

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

१.स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्र स्थापना

१.१ व्यायामशाला स्थापना

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय (चौमासिक)	अवधि
११.३.९.८५	३११२२	५	२२००	११०००		दोश्रो
शीर्षक	विवरण					
उद्देश्य	नसर्ने रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नको लागि जनघनत्व बढी भएका शहरमा रहेका स्वास्थ्य संस्थामा व्यायामशाला स्थापना गरि सवलिकरण गर्ने ।					
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> १. व्यायामशाला स्थापना गर्नका लागि स्वास्थ्य कार्यालय, प्रादेशिक अस्पताल तथा जिल्ला आयुर्वेद स्वास्थ्य केन्द्र मध्ये उपयुक्त स्थान छनौट गर्ने । २. स्थानीय तहसँगको साझेदारीमा समेत व्यायामशाला स्थापना एवम् सञ्चालन गर्न सकिनेछ । ३. कार्यक्रम लागु भएका स्थानीय तहमा आवश्यक औजार उपकरणको विवरण तयार गर्ने । सो कार्य सम्बन्धित केन्द्र संगको समन्वयमा गर्ने । ४. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभागबाट आ.व. २०७८/०७९ मा खुल्ला योग तथा व्यायामशाला निर्माणको लागि निर्मित स्पेसिफिकेसनको आधारमा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । ५. स्पेसिफिकेसनको आधारमा लागत इष्टिमेट तयार गर्ने । ६. नियमानुसार खरिद कार्य सम्पन्न गर्ने । ७. खरिद गरिएको सामग्रीलाई सम्बन्धित केन्द्रमा वितरण गरी सञ्चालनमा ल्याउने । ८. खरिद गरिएको औजार उपकरणको नियमित रेखदेख र व्यवस्थापन गर्ने गराउने । 					
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत	
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	२२००	११०००		
	जम्मा		११०००			
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।					
अपेक्षित उपलब्धि	व्यायामशाला स्थापना र सञ्चालन भई नसर्ने रोगको रोकथाम तथा जोखिमहरुको न्यूनीकरण हुनेछ ।					
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।					
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ ।					

१.२ कोठा सबलिकरण (Counselling room सबलिकरण)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमाशिक)
११.३.९.८३	३११२२	५	५००	२५००	दोश्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	गुणस्तरीय परामर्श सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्य संस्थामा परामर्श सेवा कक्ष तयार गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. छनौट भएका केन्द्रका लागि परामर्श सेवा कक्षको व्यवस्थापन गर्नुपर्नेछ । जसमा १ वटा कोठाको व्यवस्थापन केन्द्रले मिलाउनु पर्दछ ।</p> <p>२. बजेटको परिधिभित्र रही परामर्श सेवा कक्षका लागि आवश्यक सामग्रीहरू (फर्निचर र फिक्स्चर्स, पंखा, आदि) लगायतका अन्य सामग्रीहरूको सूची तयार गरी खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>३. खरिद गर्नुपर्ने सामग्रीहरूको स्पेसिफिकेसन र लागत इस्टिमेट तयार गर्ने ।</p> <p>४. नेपाल सरकार/प्रदेश सरकारको प्रचलित खरिद ऐन, नियम बमोजिम खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	प्रति कार्यालय ५००	२५००	
	जम्मा		२५००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य संस्थामा नसर्ने रोगहरूको रोकथाम तथा नियन्त्रण गर्नको लागि गुणस्तरीय परामर्श सेवा प्रदान हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

१.३ प्रयोगशाला सबलिकरण

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमाशिक)
११.३.९.८४	३११२२	५	५००	२५००	दोश्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रमा रहेको प्रयोगशालाको गुणस्तर सुधार गर्नका लागि सबलीकरण				

६४

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

(Signature)

(Signature)

(Signature)
बन्दी बहादुर खड्का

	गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रको प्रयोगशाला सबलीकरणको कार्ययोजना तयार गर्ने। कार्ययोजना तयार गर्दा औजार उपकरण र पूर्वाधार मर्मत सुधार लगायतका कार्य आवश्यकता अनुसार योजना गर्ने। २. प्राविधिकबाट स्पेसिफिकेसन र लागत इष्टिमेट तयार गर्ने। ३. प्रचलित नियमानुसार खरिद गरी व्यवस्थापन गर्ने। ४. ल्याब शाखाबाट प्रदान गरिने सेवाको सूची राख्ने व्यवस्था गर्ने।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	प्रति कार्यालय ५००	२५००	
	जम्मा		२५००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन केन्द्रमा रहेको प्रयोगशालाको गुणस्तर सुधार हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

१.४ प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र रिएजेन्ट खरिद

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.८५	३११२२	५	५००	२५००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र आवश्यक रिएजेन्टको व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाहमा सहजता ल्याउने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. खरिद कार्ययोजना बनाउने। २. प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र रिएजेन्टको स्पेसिफिकेसन तयार गर्ने। ३. स्पेसिफिकेसन बमोजिम खरिद गर्नुपर्ने औजार, उपकरण र रिएजेन्टको लागत अनुमान तयार गर्ने। ४. लागत अनुमान बमोजिम सार्वजनिक खरिद नियमावली नियमानुसार खरिद गर्ने। ५. खरिद गरिएका औजार, उपकरण र रिएजेन्टको गुणस्तर जाँच गर्ने। ६. खरिद गरिएका औजार, उपकरण र रिएजेन्टको यसै आ.व.मा प्रयोग सुनिश्चित गर्ने।				

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	५००	२५००	
		जम्मा		२५००	
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	प्रयोगशालाका लागि औजार, उपकरण र आवश्यक रिएजेन्टको व्यवस्थापन गरी सेवा प्रवाहमा सहजता हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

१.५ अध्ययन अनुसन्धान (Suicide, NCD)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.५.३.६	२२४११	१	पटक	९५०	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	नसर्ने रोग तथा आत्महत्या सम्बन्धी अध्ययन अनुसन्धान गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. अध्ययन, अन्वेषण तथा अनुसन्धान कार्य सञ्चालन गर्न नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद्, त्रि.वि, काठमाण्डौ विश्वविद्यालय, मदन भण्डारी स्वास्थ्य विज्ञान प्रतिष्ठान जस्ता संस्थासँगको साझेदारीमा कार्य सञ्चालन गर्न सकिनेछ।</p> <p>२. आत्महत्या र नसर्ने रोग सम्बन्धी छुट्टाछुट्टै अध्ययन अनुसन्धान गर्नुपर्नेछ।</p> <p>३. दुवै अध्ययनका लागि कार्यसूची मन्त्रालयले तयार गरि माथि उल्लेखित निकायहरूसँग सम्झौता गरी अध्ययन गर्ने।</p> <p>४. अनुसन्धान अध्ययन तथा अन्वेषणका लागि प्रस्तावना माग गर्ने।</p> <p>५. प्राप्त भएको प्रस्तावनाको संकलन, छनौट र मूल्याङ्कन कार्यको सहजीकरणका लागि मन्त्रालयस्तरमा समिति गठन गर्ने।</p> <p>६. छनौट भएको संस्था मार्फत अध्ययन अनुसन्धानको कार्य अघि बढाउने।</p> <p>७. अध्ययन प्रतिवेदन पेश गर्ने।</p> <p>८. उल्लेखित निकायले गरेको अनुसन्धानको नतिजा प्रकाशन तथा सार्वजनिकरण गर्नका लागि सरोकारवालाहरूसँग गोष्ठी समेत गर्न सकिनेछ।</p>				

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम हटाडा, नेपाल	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय (आत्महत्या अध्ययन)	४५०	४५०	
	२.	स्वास्थ्य मन्त्रालय (नसर्ने रोग सम्बन्धी अध्ययन)	५००	५००	
	जम्मा		९५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	विशेष अनुदान कार्यक्रमको प्रभावकारीताको अनुसन्धान अध्ययन तथा अन्वेषणका कार्यहरू सञ्चालन गर्ने ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	अध्ययनको अनुगमन मुल्याङ्कन मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।				

१.६ मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६२	२२५२२	५	८००	४०००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम प्रदान गरी मानसिक स्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<ol style="list-style-type: none"> मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम तथा अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्नाका लागि बजेट बाँडफाँड गरी योजना तयार गर्ने । प्रत्येक स्थानीय तहमा कार्यरत स्वास्थ्यकर्मीहरूको सूची तयार पार्ने तथा पहिले मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम नलिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूलाई तालिम तथा अभिमुखिकरणमा कार्यक्रममा सहभागी गराउने । आवश्यकता पहिचान गरिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि तालिम सञ्चालन गर्न सकिनेछ । आवश्यकता पहिचान गरिएका स्वास्थ्यकर्मीहरूका लागि अभिमुखिकरण सञ्चालन गर्न सकिनेछ । विषयवस्तु राष्ट्रिय/प्रादेशिक स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, इपिडिमियोलोजि तथा रोग नियन्त्रण महाशाखाको एनसिडी तथा मानसिक स्वास्थ्य शाखाबाट प्राप्त गर्न सकिनेछ । अभिमुखिकरणको सञ्चालनको लागि सहजकर्ताको सूची तयार गर्ने, प्रदेश स्तरीय प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालिम लिएका व्यक्तिलाई प्राथमिकता दिनुपर्नेछ साथै 				

६७

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

	<p>विज्ञहरुलाई पनि समावेश गर्न सकिनेछ ।</p> <p>७. तालिम तथा अभिमुखिकरण कार्यक्रममा जिल्लामा मानसिक स्वास्थ्यमा क्रियाशील तथा पैरवी गरीरहेका संघ संस्थासँग साझेदारीमा कार्यक्रम गर्न सकिनेछ ।</p> <p>८. देहाय बमोजिमका सरोकारवालाहरूसँग मानसिक स्वास्थ्य तथा आत्महत्या न्यूनीकरण सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिनेछ</p> <ul style="list-style-type: none"> • जिल्लामा अवस्थित पुनर्स्थापना केन्द्र (१ दिने) • प्रहरी (महिला सेल) समेत (१ दिने) • सञ्चारकर्मिहरू (१ दिने) <p>९. जिल्लामा अवस्थित निजि फर्मेसिहरूबाट narcotics, psychotropics औषधिहरूको विक्री वितरणको अवस्थाबारे अनुगमन गर्ने ।</p> <p>१०. बजेटको परिधिभित्र रही स्थानीय तहका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा मानसिक स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनको अवस्था बारे अनुगमन गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	८००	४०००	
	जम्मा		४०००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्यकर्मीहरू मानसिक स्वास्थ्य समस्या पहिचान गरि सेवा प्रदान गर्न सक्षम हुनेछन ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

१.७ धुम्रपान मध्यपान निरुत्साहन लागि युवा क्लबको परिचालन

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६३	२२५२२	५	३००	१५००	दोश्रो
शीर्षक		विवरण			
उद्देश्य	१. धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि युवा क्लबको परिचालन गर्ने । २. समुदायमा धुम्रपान तथा मध्यपान गर्नेको संख्यामा कमी ल्याउने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. जिल्लामा नियमानुसार दर्ता भएका युवा क्लबहरूको सूची तयार गर्ने । २. सूची अनुसार युवा क्लबको छनौट गर्ने । ३. छनौट भएका युवा क्लबलाई धुम्रपान मध्यपानले गर्दा स्वास्थ्यमा पर्ने असरहरूको				

	<p>बारेमा सचेत गराउने १ दिन अभिमुखीकरण सञ्चालन गर्ने ।</p> <p>४. अभिमुखीकरण पश्चात युवा क्लबहरुलाई सामुदायिक स्तरमा धुम्रपान मध्यपान विस्थापनका लागि कार्ययोजना तयार गरी परिचालन गर्ने ।</p> <p>५. क्लबलाई आवश्यक प्राविधिक तथा प्रशासनिक सहयोग प्रदान गर्ने ।</p> <p>६. कार्यक्रम पश्चात प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	प्रति कार्यालय ३००	१५००	
	जम्मा		१५००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	१. धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि युवा क्लबको परिचालन हुनेछ । २. समुदायमा धुम्रपान तथा मध्यपान गर्ने संख्यामा कमी आउनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रुपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

१.८ होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६४	२२५२२	५	१००	५००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग समन्वय गरि धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । २. कार्यक्रम पश्चात प्रतिवेदन तयार परि पेश गर्ने ।				

बद्री बहादुर साङ्का
सचिव

कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन, भक्तपुर	प्रति कार्यालय १००	५००	
		जम्मा		५००	
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

१.९ शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम अभिमुखीकरण तथा समिक्षा

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६७	२२५२२	२	४५०	९००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	१. शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमका बारेमा अभिमुखीकरण गर्ने । २. शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमको समिक्षा सञ्चालन गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. लक्षित स्वास्थ्य कार्यालयका पदाधिकारीहरूलाई अभिमुखीकरण तथा समिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने। २. शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा प्रदेशस्तरका अन्य सरोकारवालालाई समेत समावेस गरी अभिमुखीकरण गर्न बाधा पर्ने छैन । ३. प्रतिवेदन तयार गरी पेश गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय					
	क्र.स.	कार्यालयको नाम	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत	
	१.	स्वास्थ्य मन्त्रालय	९००		
		जम्मा	९००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमको बारेमा अभिमुखीकरण तथा समिक्षा कार्यक्रम हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

श्री बहादुर खड्का

२. व्यवहार परिवर्तन सञ्चार (पोस्टर, पम्पलेट, सङ्केत, छपाई)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
११.३.९.८६	३११२२	५	१००	५००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत आम सर्वसाधारणमा चेतना अभिवृद्धि गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	<p>१. स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन सञ्चारका लागि लक्षित समुदायसम्म पुग्ने व्यवहार परिवर्तन सञ्चार माध्यमका सामाग्रीहरु (जस्तै : पोस्टर, पम्पलेट, लीफलेट, इन्फोग्राफिक, आदि) छनौट गर्ने र सो कार्यका लागि आवश्यक सन्देश निर्माण गर्ने।</p> <p>२. राष्ट्रिय स्वास्थ्य शिक्षा सूचना तथा सञ्चार केन्द्र, स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवा विभागबाट पहिले नै छपाई भएको सामाग्रीहरु समेत पुनः प्रयोग गर्न सकिनेछ।</p> <p>३. साथै मन्त्रालयबाट प्राप्त हुने सो सँग सम्बन्धित संदेश समेत प्रसारण गर्न सकिनेछ।</p> <p>४. प्रतिवेदन तयार गर्ने तथा पेश गर्ने।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	प्रति कार्यालय १००	५००	
	जम्मा		५००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	स्वास्थ्य प्रवर्द्धन सम्बन्धी व्यवहार परिवर्तन सञ्चार मार्फत आम सर्वसाधारणमा चेतना अभिवृद्धि हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

२.१ प्रचार प्रसार तथा पत्रकार अन्तरक्रिया

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.८६५	२२५२२	५	१००	५००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				

सदर सङ्केत

उद्देश्य	मानसिक स्वास्थ्य सुधार र आत्महत्या न्यूनीकरण सम्बन्धी पत्रकारहरुलाई अन्तरक्रिया गरि प्रचार प्रसार तथा पैरवी गर्ने।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. जिल्लामा रहेका पत्रकार संजालहरुसंग समन्वय गर्ने । २. मानसिक स्वास्थ्य सुधार तथा आत्महत्या न्यूनीकरणका लागि १ दिने अन्तरक्रिया कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । ३. सो अन्तरक्रियामा मानसिक स्वास्थ्य सुधार तथा आत्महत्या न्यूनीकरणमा सञ्चार माध्यम र पत्रकारहरुसंग छलफल गर्ने ।				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरु (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	प्रति कार्यालय १००	५००	
	जम्मा		५००		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ।				
अपेक्षित उपलब्धि	मानसिक स्वास्थ्य सुधार र आत्महत्या न्यूनीकरण सम्बन्धी पत्रकारहरुलाई अन्तरक्रिया गरी प्रचार प्रसार तथा पैरवी हुनेछ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ । ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ।				

२.२ राष्ट्रसेवकहरुको नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ्ग तथा सचेतना (निजामति कर्मचारी, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल आर्मी र स्थानीय तहका कर्मचारी समेत)

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.७.२२.४६६	२२५२२	५	४००	२०००	दोश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	१. राष्ट्रसेवकहरुको नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ्ग गर्ने । २. राष्ट्रसेवकहरुलाई नसर्ने रोगको बारे सचेतना अभिवृद्धि गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. जिल्लामा क्रियाशील राष्ट्रसेवकहरु (निजामति कर्मचारी, नेपाल प्रहरी, सशस्त्र प्रहरी, नेपाल आर्मी र स्थानीय तहका कर्मचारी समेत) को सूची तयार गर्ने । २. सूची तयार भए पश्चात सरोकारवालाहरु, क्रियाशील संस्थाका संजालका प्रमुखहरुसंग समन्वात्मक बैठक गरी सदस्यहरुको नामावली तयार गरी नसर्ने रोगको पहिचानको लागि Screening कार्यक्रम तय गर्ने ।				

संस्कृ

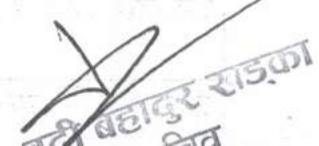
	<p>३. नसर्ने रोगको मुख्य स्क्रिनिङ्गको बारेमा सदस्यहरूलाई सोहि Screening कार्यक्रममा जानकारी गराई ३० वर्षभन्दा माथि उमेर समुहका सदस्यहरूको रगतमा चिनीको मात्रा, रक्तचाप, पिसाबमा Albumin को मात्रा, तौल, उचाई, आदि परीक्षण गर्ने ।</p> <p>४. परीक्षणबाट जोखिम देखिएका व्यक्तिहरूलाई सम्बन्धित अस्पतालहरूमा प्रेषण गर्ने ।</p> <p>५. नसर्ने रोगहरूको सन्देशमुलक चित्रण गर्ने फ्लेक्स तथा होर्डिङ बोर्डहरू सार्वजनिक स्थल जस्तै: मुख्य व्यापारिक केन्द्र, फलफुल तथा तरकारी बजार आदि स्थानहरूमा राख्ने ।</p> <p>६. राष्ट्रसेवकहरू तल उल्लेख भएका पाँच प्रतिबद्धताहरूमा संकल्प गराउने ।</p> <p>क) म रक्सी, चुरोट र सुर्तीजन्य पदार्थ खात्र ।</p> <p>ख) म नियमित व्यायाम गर्छु ।</p> <p>ग) म स्वस्थ र पोषिलो खाना खान्छु ।</p> <p>घ) म नियमित स्वास्थ्य परीक्षण गराउछु ।</p> <p>ङ) म, मेरो परिवार र समुदायको स्वास्थ्य प्रति सजक रहन्छु ।</p>															
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	<table border="1"> <thead> <tr> <th>क्र.स.</th> <th>कार्यालयको नाम</th> <th>निकायगत बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>जम्मा बजेट (रु. हजारमा)</th> <th>कै</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१.</td> <td>स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर</td> <td>प्रति कार्यालय ४००</td> <td>२०००</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center;">जम्मा</td> <td colspan="2" style="text-align: center;">२०००</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	प्रति कार्यालय ४००	२०००		जम्मा		२०००		
क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कै												
१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	प्रति कार्यालय ४००	२०००													
जम्मा		२०००														
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।															
अपेक्षित उपलब्धि	राष्ट्रसेवकहरूमा नसर्ने रोगको स्क्रिनिङ्ग भई रोगको पहिचान हुनेछ र नसर्ने रोग बारे सचेतना अभिवृद्धि हुनेछ ।															
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।															
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।															

२.३ शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रमको अनुगमन, मुल्याङ्कन एवम् प्राविधिक सहयोग

PLMBIS Code	खर्च शीर्षक	लक्ष्य	इकाई	विनियोजित रकम (रु. हजारमा)	समय अवधि (चौमासिक)
२.८.१.२९	२२६११	५	१३०	६५०	पहिलो, दोश्रो, तेश्रो
शीर्षक	विवरण				
उद्देश्य	शहरी स्वास्थ्य केन्द्रले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाहरूको प्रभावकारिताको अनुगमन, मुल्याङ्कन गर्दै प्राविधिक सहयोग प्रदान गर्ने ।				
सञ्चालन प्रक्रिया	१. शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गतका कार्यक्रमहरूको निर्देशिका बमोजिम कार्यान्वयन				

(Signature)

(Signature)

 बहादुर राज
 विवर

	<p>भए नभएको अनिवाय रूपमा अनुगमन गर्नुपर्नेछ ।</p> <p>२. कार्यक्रम कार्यान्वयनको क्रममा अनुगमन, मुल्याङ्कन एवम् आवश्यक प्राविधिक सहयोग गर्ने ।</p> <p>३. मन्त्रालय तथा प्रदेश मातहतका निकायबाट अनुगमन, मेन्टोरीङ्ग साथै Onsite Coaching गरिदा अनुसूची १ अनुसारको अनुगमन चेकलिष्ट अनुसार गर्नुपर्नेछ ।</p>				
कार्यान्वयन गर्ने निकाय	क्र.स.	कार्यालयको नाम	निकायगत बजेट (रु. हजारमा)	जम्मा बजेट (रु. हजारमा)	कैफियत
	१.	स्वास्थ्य कार्यालयहरू (५): काठमाडौं, ललितपुर, मकवानपुर, चितवन र भक्तपुर	प्रति कार्यालय १३०	६५०	
	जम्मा		६५०		
बजेट बाँडफाँट	नेपाल/ प्रदेश सरकारको प्रचलित आर्थिक ऐन र नियम अनुसार बजेटको परिधिभित्र रहि खर्च योजना तयार गरि अग्रिम स्वीकृत गराई गर्नुपर्नेछ ।				
अपेक्षित उपलब्धि	शहरी स्वास्थ्य केन्द्रले प्रदान गर्ने स्वास्थ्य सेवाहरूको प्रभावकारिताको अनुगमन, मुल्याङ्कन तथा प्राविधिक सहयोग प्रदान हुनेछ ।				
अनुगमन र मुल्याङ्कन	स्वास्थ्य कार्यालयबाट भएका कार्यक्रमको अनुगमन मुल्याङ्कन स्वास्थ्य निर्देशनालय र स्वास्थ्य मन्त्रालयले गर्नेछ ।				
प्रतिवेदन प्रणाली	कार्य सम्पन्न भए पश्चात चौमासिक रूपमा प्रतिवेदन स्वास्थ्य मन्त्रालयमा पठाउनुपर्नेछ ।				

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

विशेष अनुदान कार्यक्रम अनुगमन चेकलिष्ट (मन्त्रालय तथा प्रदेश स्तरका मातहतका निकायहरूको लागि)

किशोर किशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना

क. आयोजना अन्तर्गत हाल सम्म सम्पादन गरिएका गतिविधिहरू

ख. विद्यालयस्तरको अनुगमन कार्यका लागि

विद्यालयको नाम:

ठेगाना:

कार्यक्रमको नाम			
सहभागी संख्या			
विद्यार्थी	छात्र	छात्रा	जम्मा
शिक्षक	महिला	पुरुष	जम्मा
अभिभावक	महिला	पुरुष	जम्मा
जन-प्रतिनिधि	महिला	पुरुष	जम्मा
विद्यालय छनोट प्रक्रिया (लेखे)			

ग. बजेटको परिधि अनुसार कार्य संचालन भएको ? नभएको ?

घ. छात्रामैत्री शौचालयको व्यवस्थापन भएको ? नभएको ?

ड. यदि भएको भएसरसफाई व्यवस्थापन गरिएको ? नगरिएको ?

च. सरसफाई व्यवस्थापन गर्नप्रयोगगरिएका सामग्रीको सूची लेखुहोला

छ.	कार्यक्रमको राम्रो पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	सुझावहरू	अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरू

प्रसुती केन्द्र सवलीकरण आयोजना

७५

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बद्रा बस्नेत
सचिव

क. आयोजना अन्तर्गत हाल सम्म सम्पादन गरिएको गतिविधिहरू:

-
-
-

ख. कार्यक्रम लागु गरिएका स्वास्थ्य संस्थाको नाम:

ग. अनुगमन गरिएको स्वास्थ्य संस्थाको नाम:

ठेगाना:

(अनुगमनको समय सम्म भएको प्रगती, भविष्यको कार्ययोजना उल्लेख गर्ने)

क्रियाकलापको नाम	अवस्था
क. प्रसुती प्रतिकालय केन्द्रको स्थापना कार्य सम्पादन	☐ गरिएको ? ☐ नगरिएको ?
ख. प्रसुती केन्द्रलाई वातावनुकुल बनाउन सौर्य उर्जा जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन ☐ भएको नभएको ☐	
ग. प्रसुती केन्द्रलाई वातावनुकुल बनाउन सौर्य उर्जा जडान तथा आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्थापन ☐ गरिएको ? ☐ नगरिएको ?	
घ. प्रसुती केन्द्रमा सौर्य उर्जा जडानका लागि साइट एसिस्मेन्ट, टेन्डर डकुमेन्ट तयारी सहजीकरणको अवस्था ?	
ड. प्रसुती केन्द्रमा टायलिङ गर्ने तथा मर्मत गर्ने कार्यक्रम ?	
च. नवजात शिशु कर्नर स्थापनाको अवस्था ?	

छ. प्रसुती केन्द्रमा व्यवस्थापन गरिएको औजार उपकरणहरूको सूची:

-
-

ज.	कार्यक्रमको राम्रो पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	सुझावहरू	अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरू

बद्री बहादुर साङ्का
सचिव

**मातृ तथा बाल पोषण प्रवर्द्धन आयोजना
अनुगमन गरिएको जिल्ला/गाउँपालिकाको नाम:**

क. आयोजना अन्तर्गत हाल सम्म सम्पादन गरिएका गतिविधिहरु:

-
-

ख.१.साना अनुदान छनोटअनुगमन चेकलिष्ट (जिल्लास्तर)	
कार्यविधि अनुसार छनोट	☐ गरिएको ? ☐ नगरिएको ?
आमा समूह सँग सम्झौता	☐ गरिएको ? ☐ नगरिएको ?
यदि गरिएको भए, आमा समूह सँग सम्झौता गरिएको मिति	
जम्मा सम्झौता गरिएको आमा समूहको सङ्ख्या	
लक्ष्य अनुसार आमा समूह सँग सम्झौता	☐ भएको ? ☐ नभएको ?
यदि नभए, लक्ष्य अनुसार प्रगति हुन नसक्नुको कारण	
ख.२.साना अनुदान छनोटअनुगमन चेकलिष्ट (समुदायस्तर)	
आमा समूहको नाम	सम्झौता गरिएको मिति:
कार्य सम्पादनको अवस्था ?	
प्रस्तावना अनुसार कार्यको अवस्था?	
कार्यक्रमले राखेको उद्देश्य परिपूर्तिहुने किसिमले गतिविधि संचालन	☐ गरिएको ? ☐ नगरिएको?
साना अनुदान अन्तर्गत वितरण गरिएको भाँडाकुँडाको प्रयोगको अवस्था?	

ग.	कार्यक्रमको राम्रो पक्ष	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरु	सुझावहरु	अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरु

[Signature]

[Signature]

[Signature]

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम

क. आयोजना अन्तर्गत हाल सम्म सम्पादन गरिएको प्रतिविधिहरू

-
-
-

ख. कार्यक्रम लागु गरिएको संस्थाको नाम:

ग. कार्यक्रममा सहभागीहरूको संख्या:

सहभागीहरू		जम्मा
१. महिला		
२. पुरुष		
३. जनप्रतिनिधि	महिला	पुरुष
अन्य	महिला	पुरुष

स्वास्थ्य प्रवर्धन केन्द्र स्थापना अन्तर्गत

१.१ व्यायामशाला स्थापना

- (क) बजेट अनुसार व्यायामशाला स्थापना र संचालन : भएको ? नभएको ?
- (ख) आवश्यक औजार उपकरणको नियमानुसार खरिद भएको ? नभएको ?
- (ग) खरिद गरिएको औजार उपकरणको उचित व्यवस्थापन भएको ? नभएको ?
- (घ) व्यायामशाला संचालन गर्दा आएका समस्या र सुधार गर्नुपर्ने सुझावहरू

१.२ कोठा सबलीकरण(Councelling roomसबलीकरण)

- (क) परामर्श सेवा कक्षको व्यवस्थापन सम्पन्न भएको ? नभएको ?
- (ख) बजेटको परिधिभित्र रही परामर्श सेवा कक्षका लागि आवश्यक (फर्निचर र फिक्स्चर्स, पंखा, आदि) को व्यवस्थापन भएको?   नभएको?
- (ग) नियम बमोजिम आवश्यक सामग्री खरिद व्यवस्थापन भएको? नभएको?

१.३ प्रयोगशाला सबलीकरण

- (क) प्रयोगशाला सबलीकरणको कार्ययोजना तयार भएको ? नभएको ?
- (ख) प्रयोगशाला लाई आवश्यक सामग्री नियमानुसार खरिद भएको ? नभएको ?
- (ग) ल्याब शाखाबाट प्रदान गरिने सेवाका वारेमा सेवा चार्ट राखेको ? नराखेको ?
- (घ) ल्याब सेवामा उपलब्ध गराईएका सेवाको विवरण :

१.४ प्रयोगशालाका लागि औजार, रिएजेन्ट र उपकरण खरिद

- (क) औजार, उपकरण र रिएजेन्टको खरिद स्पेसीफिकेसन बमोजिम भएको ? नभएको ?
(ख) खरिद गरिएका उपकरण र रिएजेन्टको गुणस्तर जाँच भएको नभएको ?
(ग) बजेट परिधिभित्र सार्वजनिक खरिद नियमावली अनुसार ल्याब सामग्री खरिद भएको ? नभएको ?

१.६ मानसिक स्वास्थ्य प्रवर्धन कार्यक्रम

- (क) कार्यक्रम संचालन गरिएको स्वास्थ्य संस्थाको नाम
(ख) मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी अभिमुखीकरण कार्यक्रममा सहभागी हरुको सङ्ख्या ?
(ग) अभिमुखीकरण कार्यक्रममा विज्ञ को सहभागिता: भएको नभएको ?
(घ) तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रममा जिल्लामा मानसिक स्वास्थ्यमा क्रियाशील तथा पैरवी गरीरहेका संघ संस्था सँग साझेदारीमा कार्यक्रम भएको नभएको ?
(ङ) मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धी तालिम संचालन गर्दा कुन समस्या हरु का रोगि बढी थिए ?

१.७ धुम्रपान, मध्यपान निरुत्साहन लागि युवाक्लबको परिचालन

- (क) धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि युवाक्लबको परिचालन भएको नभएको ?
(ख) यदि युवा क्लबको परिचालन भएको छ भनि त्यसको नाम र सदस्य हरुको संख्या ?

१.८ होटल तथा पर्यटन व्यवसायी, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग संघ लगायतका सरोकारवालासँग धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम

- (क) धुम्रपान मध्यपान विस्थापनको लागि सचेतना कार्यक्रम भएको नभएको ?

क्र.स.	कार्यक्रमको राम्रो पक्ष	सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू	सुझावहरू	अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरू

सडका

विशेष अनुदान कार्यक्रम अनुगमन चेकलिस्ट (स्वास्थ्य कार्यालयको लागि)
कार्यक्रमको अनुगमन गर्दा प्रयोग गर्ने

अनुगमन गरिएको कम्पोनेन्टको नाम:	
नगर/गाउँपालिकाको नाम:	
वडा नं:	
अनुगमन गरिएको विद्यालय/स्वास्थ्य संस्था/आमा समूहको नाम:	
अनुगमनको क्रममा छलफल गरिएका व्यक्तिहरूको नाम,पद:	
अनुगमनको क्रममा छलफल गरिएका बिषयबस्तुहरू:	
कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू:	
सम्बद्ध पक्षको अपेक्षाहरू:	
अनुगमनको क्रममा प्रदान गरिएका पृष्ठपोषण, समस्या समाधानका उपायहरू:	
विगतको पृष्ठपोषण कार्यान्वयनको अवस्था:	
आगामी भ्रमणको योजना:	
अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरू:	
कार्यक्रमको नाम:	
कार्यक्रम संचालन गरिएको नगर/गाउँपालिकाको नाम:	
कार्यक्रम संचालन गरिएको विद्यालय/स्वास्थ्य संस्था/स्थानीय तहको नाम:	
सहभागी संख्या:	
कार्यक्रमको सवल पक्ष:	
कार्यक्रम कार्यान्वयनमा आइपरेका समस्याहरू:	
कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि प्रदान गरिएका पृष्ठपोषण, समस्या समाधानका उपायहरू::	
अवलम्बन गरिएका असल अभ्यासहरू:	

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

(परिच्छेद ७ को दफा १३ संग सम्बन्धित)

प्रसूति केन्द्रका लागि आवश्यक मापदण्ड तथा सामग्रीहरू

प्रसूतिकेन्द्र (Birthing Center, BEONC, CEONC)का लागि आवश्यक मापदण्ड तथा सामग्रीहरू (Physical Infrastructures, Equipments and Instruments) BC /BEONC का लागि आवश्यक मापदण्ड तथा सामग्रीहरू

SN.	Basic Requirement	Minimum Required Number	Remarks
A.	भौतिक पुर्वाधार (Physical Infrastructure)		
	At least three rooms (one pre-natal, one delivery and another postnatal)	3	
	Examination room/nursing station (As per the standards of Management Division)	1	
	Antenatal/postnatal room containing 2 beds with water proof mattress and pillow	1	
	Labour room with 24 hour electricity and water supply (back up)	1	
	Toilet for staffs and clients	2	
	Placenta pit	1	
	Delivery/labour room	1	
	Bedside tools/bench for visitors	2	
	Bedside locker	3	
	Staff room/corner	1	
	Table	1	
	Chair	3	
	Wooden rack (pigeon hole)	1	
	Steel cupboard	1	
	Water tank (at least 1000 liter capacity)	1	
	24 hour supply of electricity		
	24 hour water supply		
B.	Equipments and Instruments for Delivery Room		
	Delivery bed with water proof mattress and pillow	1	
	Delivery set	3	
	Episiotomy set	2	
	Cervical tear repair set	1	
	Foot step	1	
	Mattress (waterproof rexin) and pillow	1	
	Sunmica covered wooden table	1	

SN.	Basic Requirement	Minimum Required Number	Remarks
	Suction Machine for mother	1	
	Suction tube (disposable) big and small size	1	
	Baby Suction with disposable suction tube	20	
	Oxygen Cannula and Mask (big and small size)	11	
	IV stand	1	
	Peri light	1	

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
सहायक सचिव

Oxygen cylinder	2	
BP instruments	1 set	
Stethoscope	1	
Silver fetoscope	1	
Measuring tape	1	
Emergency drug cupboard	1	
Cheatle forcep with jar	2	
Instrument trolley	1	
Drums big size - 3 and small size - 2	5	
Vacuum set	1	
MVA set	1	
MRP set	1	
Wall clock		
Resuscitation bag and mask (baby size - 0 -1)	1	
Resuscitation table with water proof mattress	1	
Resuscitation set	1	
Baby blanket	2	
Dust bins	3	
Linen		
Bed sheet and pillow case	6 pc each	
Makintosh (1.5X1.5 meter)	6	
Bed screen	1	
Plastic Aprron	3	
Gum boot	2 pairs	
Slippers	3 pairs	
Torch light	1	
Suture set	1	
C. Equipment and Instruments for New Born Care		
Cord clamp	2	
Baby wrapper	12	

SN.	Basic Requirement	Minimum Required Number	Remarks
	Digital pan weighing machine	1	
	Resuscitation table with wrapper	1	
	Room thermometer	1	
	Baby stethoscope	1	
	Penguin suction	2	
	Bag and mask (2 size mask 0 -1)	2	
	Identification tag	4	
	Sterile gloves	1 box	
	1 ml syringe	1 box	
	KMC wrapper	4 m cloth	
	Room heater	1	
	Glucometer	1 with strip	
D.	Materials for Infection Prevention		
	Bata for chlorine (red, green, blue) - 10L	3	
	Plastic jug 1 litre	1	
	Virex solution	10	

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]

[Handwritten signature]
बहादुर खड्का
विव

	Autoclave machine medium size	1	
	Bucket with cover for carrying placenta	1	
	Bucket for collection of waste	4	
	Puncture proof container	2	
	Plastic bucket with tap	1	
	Momo pot (two layer boiler)	1	
E.	औषधिहरू(Drugs) and Utilities		
	Inj Oxytocin 10 IU	30 amp	
	Inj Ergomertrin	5 amp	
	Cap. Nifedipine 5 mg, 10 mg	5 strip	
	Inj Magnesium sulphate (50%)	50 amp	
	Inj Calcium glunate	5 amp	
	Inj Xylocaine 1%	5 vial	
	Inj Adrenaline	5 amp	
	Inj Dexamethasone	5 amp	
	Inj Gentamycin 40 mg	5 vial	
	Chlorhexidine Gel 4%	100	
	Vitamin K1 injection	1	
	Syringe 20cc-5, 10cc-10, 5cc-20, 3 cc-30	65	
	Inj RL-10, NS-10, DNS-5, Dextrose-5	30	

SN.	Basic Requirement	Minimum Required Number	Remarks
	IV set	10	
	IV canula-16 gauze-5/18 gauze-5	10	
	Butterfly canula	20	
	Foleyes catheter - 3, plain catheter - 5	8	
	Urobag	3	
	Surgical gloves	1 box	
	Gloves utility	3 pairs	
	Examination gloves	2 box	
	Chromic catgut no 1,3/8th circle needle	10 pcs	
	Cotton big roll	3 roll	
	Gauze	3 thaan	
F	New Born Emergency Kit	1	
	10% dextrose normal saline		
	Inj Ampicillin		
	Inj Gentamycin		
	Phenobarbitone		
	IV Canula 24F		
	Syringe 5 ml/10 ml		
G	Family Planning Services		
	Depot medroxy progesterone		
	Implant		
	Intra Uterine Contraceptive Device		
H	मानव संशाधन(Human Resources)		
	ANM/Staff Nurse (at least 1 SBA trained)	2	
	Helper	1	

हादर खडका

अन्य आवश्यकताहरू(Other Requirements)

1. Ensure availability/presence of SBA
2. Ensure services with maintaining confidentiality
3. Ambulance service is desirable
4. Residential availability of SBA
5. Maintain cleanliness of equipment and delivery room
6. Laboratory services - desirable

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, भा.व.२०७९/८०

अनुसूची-३

प्रसुती केन्द्रमा आवश्यक औजार उपकरणको स्पेसिफिकेसन

1.	Table: Gynecological examination and Delivery, Stainless steel
2.	Operation Requirements
2.1	Fully Stainless steel (S.S) Gynecological examination and delivery table,3 sections
3.	System Configuration
3.1	Gynecological Examination and Delivery with complete accessories, fixed height, foldable table
4.	Technical Specifications
4.1	Mounted on 4 foldable sturdy supports, finished with rubber feet
4.2	All stainless steel topped sections fitted with a padded 2 inch, Not less than 45 density PU foam mattress (include Manufacturer Confirmation about Mattress Quality)
4.3	Robust mechanics allow for manual repositioning between gynecological and obstetric use
4.4	Back section: Adjustable via secured pawl and gear ratchet, safe for patient and operator
4.5	Pelvic section: Can be tilted to Trendelenburg position with lever handle
4.6	It shall come with stainless steel head and side railings hand grips with self-locking
4.7	Knee Section: Stainless steel padded crutches with height and width adjustable, positioned with sturdy clamps with heavy knob. This section integrates support with U cut for slide-out basin-tray or bowl
4.8	Leg section: recesses entirely downwards, approximately 90 degrees, and allow the basin/bowl to slide out at downward position
4.9	When elevated and fully extended, all sections align to perfectly flat (horizontal surface)
4.10	It must have provision of fixing suitable rod for hanging intravenous/irrigation fluid bottle
4.11	It must have catheter bag holder which can be attached on either side of delivery table
4.12	It must be easy to maintain clean and sterilize (especially blood stains)
4.13	Materials: -Fully Stainless Steel - Mattress: 50 mm thick, 48- density polyurethane foam with density Minimum35kg/m3. Mattress Cover: vinyl or vinyl zed nylon cover, flexible, highly tear resistant, anti-static, flame retardant, disinfectant, and liquid proof, washable cover. - Bowl or tray, capacity minimum 4 liters.
4.14	Dimensions, (approx.): - All sections extended: 1880x610x770 mm (lxwxh)

८५

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

श्री बहादुर खड्का

	<ul style="list-style-type: none"> - Frame: Stainless steel 40 mm square tube with min 2.0 mm thickness. - Carrying capacity: at least 150 kg - Bowl or tray, capacity: minimum 4 liters
4.15	Supplied with: 2 x padded knee crutches with straps, adjustable height and width 1 x basin- tray or bowl 1 x Stainless steel telescopic IV pole with dual hook 1 x set fitting mattresses (3sections)
4.16	The complete unit shall pack in a cartoon for easy storage, transportation and distribution.
5.	Accessories, spares and consumable
5.1	All standard accessories/consumables/parts required for the proper operation of the above item shall be included in the offer. Bidders shall specify, in a separate Excel worksheet, the quantity and details of any items included in this offer which have not been specified in this Technical Specification Form
6.	Operating Environment
6.1	The product offered shall be designed to be stored and to operate normally under the conditions of the purchaser's country. The conditions include Climate, Temperature, Humidity etc.
7.	Standards and Safety Requirements
7.1	Must submit ISO13485:2003/AC:2007 for Medical Devices
7.2	CE (93/42 EEC Directives) or USFDA approved product certificate
8.	User Training
8.1	Must provide user training (including how to use and maintain the equipment)
9.	Warranty
9.1	Comprehensive warranty for 1 year after acceptance
10.	Maintenance Service During Warranty Period
10.1	During warranty period supplier must ensure corrective/breakdown maintenance whenever required.
11.	Installation and Commissioning
11.1	The bidder must arrange for the equipment to be installed and commissioned by certified or qualified personnel; any prerequisites for installation to be communicated to the purchaser in advance, in detail
12.	Documentation
12.1	User(Operating) manual in English
12.2	Service (Technical/Maintenance) manual in English.

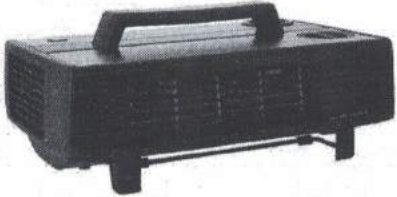

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

अनुसूची-४

प्रसुती केन्द्र तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक उपकरणहरुको विवरण

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	Specification	कैफियत
१.	Washing Machine	<ol style="list-style-type: none"> 1. Front loading type 2. Capacity range from 6 kg and above depending upon the necessity 3. Induction motor 4. Input voltage 100V- 240V 5. Power in 1200W / Output power 100-400W 6. Water proof 7. Motor specification : Direct Drive motor, VRT (Vibration Reduction Technology) 8. With company warranty 	
२.	Electric Fan Heater	<ol style="list-style-type: none"> 1. 230 v 50 HZ AC power 2. Capacity: 2000 watt 3. With inbuilt night life 4. Includes fan heater 5. Composed of powder-coated metal body 6. With company warranty 	
३.	Room fan/Stand fan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Power Input (Watt): 45W 2. Motor Size (mm): 66 x 14 3. Motor RPM: 1250 4. Dimensions (Lxwxh): 510 x 125 x 490 5. With company warranty 	
४.	Air Conditioner	<p>The capacity of the air conditioner would depend upon the size of the room and the necessity. The following specification should be regarded for air conditioner.</p> <p>One Ton Room Air Conditioner Cooling Capacity: 12,000-14,000 BTUs per hour Power Consumption: 1000-1200 watts</p>	

श्री बहादुर राईका

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	Specification	कैफियत
		<p>Room Size: 100-150 sq. ft. Noise Level: 50-60 decibels Energy Efficiency Ratio (EER): 8-10 Refrigerant Type: R-410A Operating Temperature Range: 16°C to 43°C</p> <p>Two Ton Room Air Conditioner Cooling Capacity: 24,000-28,000 BTUs per hour Power Consumption: 1500-2000 watts Room Size: 150-250 sq. ft. Noise Level: 50-60 decibels Energy Efficiency Ratio (EER): 8-10 Refrigerant Type: R-410A Operating Temperature Range: 16°C to 43°C</p>	

बद्री बहादुर खड्का
सचिव

अनुसूची-५

(नियम ४८ को उपनियम (१) संग सम्बन्धित)

जन्म प्रमाणपत्रको ढाँचा

.....स्वास्थ्य चौकी/प्रा.स्वा.के/अस्पताल

आमाको नाम :..... फोन.

नं.:.....

राष्ट्रियता :..... जात:

.....

बाबुको नाम :.....

राष्ट्रियता :..... जात:

.....

अस्थाई ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला:.....

स्थानीय तह :..... वडा नं. .... टोल

.....

स्थाई ठेगाना: प्रदेश..... जिल्ला:

.....

स्थानीय तह :..... वडा नं. .... टोल

.....

प्रसूति गर्ने स्वास्थ्यकर्मीको नाम

.....

राष्ट्रियता :.....

परिषद दर्ता नं..... प्रमाणित गर्नेको नाम तथा सहि .....

.....

जारी गरिएको मिति :.....

.....

बहादुर सडका

ल्यापटप प्रोजेक्टरको स्पेसिफिकेसन

क्र.सं.	सामग्रीको नाम	Specification	कैफियत
१.	ल्यापटप	I5/I7, DELL/HP/LENOVO or equivalent	
२.	प्रोजेक्टर	Dell/EPSON/Viewsonic/BENQ/Optoma/Vivitek/Canon	
Display			
a.	Projection System	DLP Single 0.55" SVGA DMD type DMD Chip	DC3
b.	Native Resolution	800 x 600 pixels	
c.	Brightness	3600 ANSI Lumens	
d.	Contrast Ratio	15000- 20,000:1	
e.	Display Color	1.07 Billion Colors	
f.	Aspect Ratio	Native 4:3 (5 aspect ratio selectable)	
g.	Lamp Light Source life	At least 10,000 Hours in Economic Mode	
h.	Optical		
i.	Throw Ratio	1.96~2.15	
j.	Zoom Ratio	1.1x	
k.	Lens Control	Manual Zoom and Focus	
l.	Keystone Correction	Vertical: ± 40 degrees	
m.	Projection Offset	110%±2.5%	
n.	Projection Size	30" ~ 300" or more	
Audio			
a.	Built-in Speaker	2W	
Compatibility			
a.	Resolution Support	VGA(640 x 480) to WUXGA_RB(1920X1200) *RB=Reduced	
b.	Horizontal Frequency	15~102KHz	
c.	Vertical Scan Rate	23 ~ 120 Hz	
d.	HDTV Compatibility	480i, 480p, 576i, 567p, 720p, 1080i, 1080p	
e.	Video Compatibility	NTSC, PAL, SECAM	

१०

संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व.२०७९/८०

बद्री बहादुर राइका
सचिव

पत्राचार गरिएका पत्रहरू

पत्र संख्या- २०७९/८०
प्रसंगी नम्बर- ३१०

बागमती प्रदेश सरकार
स्वास्थ्य मन्त्रालय

हेटौंडा, नेपाल

मिति- २०७९/०८/२७

विषय: स्वास्थ्य मन्त्रालय तथा मातहतका कार्यालयहरूबाट सञ्चालन गरिने संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन सम्बन्धमा।

श्री. मालहतका कार्यालय (सर्वे),
स्वास्थ्य मन्त्रालय, बागमती प्रदेश।

प्रस्तुत विषयमा यस मन्त्रालयको मिति २०७९/०८/२५ को माननीय मन्त्रीस्तरीय निर्णयानुसार स्वीकृत भएको "संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन आ.व. २०७९/८०" आत्रप्रयक कार्यान्वयनको लागि यसै पत्रसाथ संलग्न गरी पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ।

दिपक प्रसाद तिवारी
वरिष्ठ जनस्वास्थ्य प्रशासक

९१

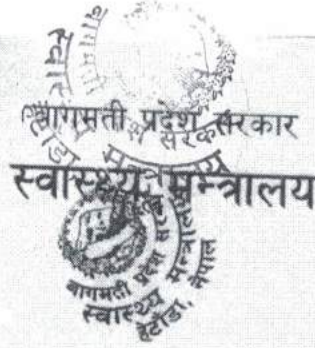
संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, आ.व. २०७९/८०

महादुर श्रेष्ठ
चिव

पत्र सङ्ख्या: २०७९/०८०
चलानी नम्बर: ११३१

हेटौंडा, नेपाल

मिति: २०७९/१०/२०

विषय: संघीय विशेष अनुदान कार्यक्रमको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन आ.व. २०७९/०८० को संशोधन, अनुसूची थप एवम् थप प्रष्टिकरण सम्बन्धमा।

श्री स्वास्थ्य निर्देशनालय, हेटौंडा,
श्री स्वास्थ्य आपूर्ति व्यवस्थापन केन्द्र, हेटौंडा,
श्री स्वास्थ्य तालिम केन्द्र, काठमाण्डौ,
श्री स्वास्थ्य कार्यालय (१३ बटै),
बागमती प्रदेश।

प्रस्तुत विषयमा चालु आ.व को बजेट उपशीर्षक नं ३७०००१०१ मा बागमती प्रदेश भित्रका १३ जिल्लामा संघीय विशेष कार्यक्रम संचालनका लागि मिति २०७९/०८/२५ (माननीय मन्त्रीस्तर) गते जारी भएको संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन आ.व.२०७९/०८० को पहिलो संशोधन, थप गरिएको अनुसूची एवम् थप प्रष्टिकरणहरु मिति २०७९/१०/२० गते (माननीय मन्त्रीस्तर) स्वीकृत भएको व्यहोरा अनुरोध छ। उक्त संशोधित मार्गदर्शनमा देहायका थप प्रष्टिकरणहरु कार्यान्वयनका लागि लेखि पठाउन निर्णयानुसार अनुरोध छ।
देहाय:

थप प्रष्टिकरण गरिएका बुँदाहरु:

आयोजना १: प्रसुती केन्द्र सबलिकरण आयोजना:

आयोजना लागू हुने स्थान: बागमती प्रदेश अन्तर्गतका ११ जिल्ला (धादिङ्ग, रसुवा, नुवाकोट, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप, सिन्धुली, दोलखा, मकवानपुर, चितवन, ललितपुर) गरी प्रत्येक जिल्लाबाट कम्तिमा २ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा यो आयोजना लागू हुनेछ।

आयोजना २: किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सुधार आयोजना:

आयोजना लागू हुने स्थान: यो आयोजना बागमती प्रदेश अन्तर्गतका ११ जिल्ला (धादिङ्ग, रसुवा, नुवाकोट, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, रामेछाप, सिन्धुली, दोलखा, मकवानपुर, चितवन, ललितपुर) को गाउँपालिका क्षेत्रमा रहेका अति सिमान्तकृत/सिमान्तकृत समुदायको बाहुल्यता रहेको क्षेत्रको एक नयाँ माध्यमिक विद्यालयमा लागू हुनेछ। एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम लागू भएको विद्यालयहरुमा समेत यो आयोजना लागू गर्न सकिनेछ।

नोट: आ.व. २०७७/०७८ र आ.व. २०७८/०७९ मा कार्यक्रम संचालनमा रहेका विद्यालयमा यो आयोजना संचालन हुने छैन।

फोन नं ०५७-५९०३९९, ५९०३९२, ५९०३९३, ५९०३९४, ५९०३९५
इमेल: moh@bagamati.gov.np वेबसाईट:
https://www.moh.bagamati.gov.np

१/१

श्री बहादुर खड्का
सचिव

बागमती प्रदेश सरकार

स्वास्थ्य मन्त्रालय

हेटौंडा, नेपाल

पत्र सङ्ख्या: २०७९/०८०
चलानी नम्बर: ५१३५

मिति: २०७९/१०/२०

आयोजना ३: मातृ तथा बाल स्वास्थ्य प्रवर्द्धन आयोजना:

आयोजना लागू हुने स्थान: यो आयोजना बागमती प्रदेशको १३ जिल्लामा लागू हुनेछ । स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधि अनुसरणका लागि साना अनुदान प्रदान गरिने कार्यक्रम संघीय विशेष अनुदानको वार्षिक कार्यक्रम कार्यान्वयन मार्गदर्शन, २०७९/०८० मा उल्लेख गरिएको ३२ स्थानीय तहमा मात्र लागू हुनेछ भने स्वास्थ्य प्रणाली सुदृढीकरण कार्यक्रम अन्तर्गतका क्रियाकलापहरू जिल्ला अन्तर्गतका अन्य स्थानीय तह अन्तर्गतका "स्वास्थ्य संस्थामा समेत सञ्चालन गर्न सकिनेछ ।

- स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधि अनुसरणका लागि साना अनुदान प्रदान गरिने कार्यक्रम "स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुसरणका लागि साना अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८" बमोजिम सञ्चालन गर्ने । "स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधिको अनुसरणका लागि साना अनुदान सम्बन्धी कार्यविधि, २०७८" को दफा ४ उपदफा (३) मा प्रत्येक स्थानीय तहबाट प्रतिस्पर्धात्मक रूपमा पाँचवटा स्वास्थ्य आमा समूहहरू छनौट गर्ने भनिएता पनि बजेटको परिधि भित्र रहेर छुट्टाछुट्टै बडाबाट छनौट गरी २ वटा आमा समूहमा चालु आ.व. को कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने ।
- स्वास्थ्य आमा समूहलाई स्वास्थ्य प्रवर्द्धन प्रविधि अनुसरणका लागि साना अनुदान प्रदान छनौट प्रक्रियामा लाग्ने खर्च PLMBIS Code No. २.७.२२.४५४ स्थानीय तहमा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेमा विनियोजित रकमबाट खर्च गर्ने ।

आयोजना ४: शहरी स्वास्थ्य कार्यक्रम:

आयोजना लागू हुने स्थान: बागमती प्रदेश अन्तर्गतका जनघनत्व बढी भएका स्थानहरूमा कार्यक्रम लागू हुनेछ ।

- काठमाण्डौ- काठमाण्डौ महानगरपालिका लगायत अन्य शहरी क्षेत्र
- ललितपुर- ललितपुर उपमहानगरपालिका लगायत अन्य शहरी क्षेत्र
- भक्तपुर- भक्तपुर नगरपालिका लगायत अन्य शहरी क्षेत्र
- चितवन- भरतपुर महानगरपालिका लगायत अन्य शहरी क्षेत्र
- मकवानपुर- हेटौंडा उपमहानगरपालिका लगायत अन्य शहरी क्षेत्र

नोट: नेपाल सरकारको जुनसुकै निकायहरूबाट निर्मित स्पेसिफिकेसनलाई आधार मानी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न बाधा पर्नेछैन ।

दिपक प्रसाद तिवारी
ब.जनस्वास्थ्य प्रशासक

फोन नं ०५७-५९०३९१, ५९०३९२, ५९०३९३, ५९०३९४, ५९०३९५
इमेल: moh@bagamati.gov.np वेबसाईट:
<https://www.moh.bagamati.gov.np>

२/२

बहादुर खड्का
सिव

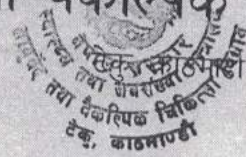

नेपाल सरकार

स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय

आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सा विभाग

प.सं. ०७८/७९

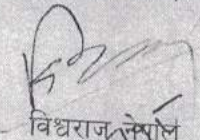
च.नं.

मिति:- २०७८/०८/१७

विषय:- मूल्य सूची पेश गर्ने सम्बन्धमा ।

श्री जो जससँग सम्बन्धित छ ।

यस विभागको आ.व.२०८/७९ को वार्षिक खरिद कार्यक्रममा उल्लेख भए बमोजिम खुला योग तथा व्यायामशालाको लागि यसै साथ संलग्न सामग्री र मापदण्ड (Specification) भएका Open Gym Equipments खरिद गर्नु पर्ने भएकोले इच्छुक फर्म, उत्पादक तथा आपूर्ति कर्ताले उक्त सामग्रीहरूको मूल्य सूची यो सूचना प्रकाशन भएको मितिले ७ (सात) दिन भित्र यस विभागमा पेश गर्नु हुन सम्बन्धित सबैको लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको व्यहोरा जानकारी गराइन्छ।

विद्यराज नेपाल
उपसचिव

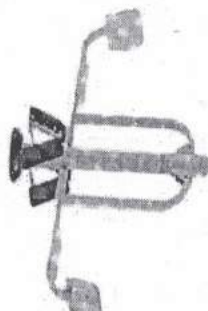

"राज्यको सबै तहमा स्वास्थ्य सेवाको पूर्वाधार, गुणस्तरीय र जनमुखी स्वास्थ्य सेवा, समृद्धि एवं दिगो विकासको आधार"

फोन नं. : ०१-४३६४६८, ४३६७४२५, ४२६६१०, ११
फ्याक्स : ०१-४३६६१२

Email: doaa.gov.np@gmail.com
Website: www.daaa.gov.np

REQUIRED SPECIFICATION FOR THE OPEN GYM EQUIPMENTS

S.N.	NAME OF ITEMS	IMAGE (The product images are for illustration purposes only and may not be an exact representation of the products)	SPECIFICATION	DIMENSION (Variation on overall dimension not more than ±100 mm)	IMPACTS	REMARKS
1	LEG PRESS		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design), Swinging Paddle pipe 40-80mm, Handle Pipes 30-60 MM, Plastic Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame Plastic Alloy /Nylon footrest with appropriate thickness. Reinforced foot pedals for extended life. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage. All open ends of pipe either sealed in or closed by GILDDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	2110 MM x 710 MM x 1670 MM	This equipment emphasizes on the Leg and Lower Body Muscles.	
2	ARM AND SHOULDER WHEEL		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main Central pipe 110-165 MM, Both side arm support 30-40mm, Rotating wheels 365-430 mm dia, Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage, All open ends of pipe either sealed in or closed by GILDDPE cap for user safety, Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint. Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	1370 MM x 890 MM x 1610 MM	This equipment emphasizes on the shoulder, Elbow and Wrist Muscles exercises.	

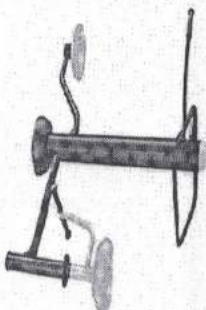
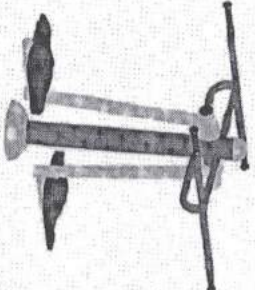

Prepared By:
 ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ನಿರೀಕ್ಷಕ
 ಮುಖ್ಯ ಕ್ರೀಡಾ

Checked By:

Approved By:

<p>3 TWISTER & LEG TRAINER</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel , Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame Pipe Dia 100 -150 MM (as/design handle Wheel Pipes 25-50 mm Rotating Disc Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame Plastic Reinforced foot pedals with appropriate thickness. All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LDPE cap for user safety. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1740 MM x 510 MM x 1425 MM</p>	<p>This equipment helps in Back and Spinal Joint exercises. Strengthens Abdominal Muscles and aligns Lower Back and Spine. Assists in increasing flexibility of Upper and Lower Back.</p>
<p>4 AIR SWING</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design) , Swinging paddle pipe 40-80mm, Handle Pipes 30-60 MM, Plastic Alloy /Nylon footrest with appropriate thickness. Reinforced foot pedals for extended life. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage, All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1465 MM x 930 MM x 1360 MM</p>	<p>Emphasizes on the Front & Back Upper Leg Muscle exercises. It also assists in leg stretching and waist stretching.</p>

Prepared By:

सुदिता भुज्ज अहल
कारखाना निरिसक

Checked By:

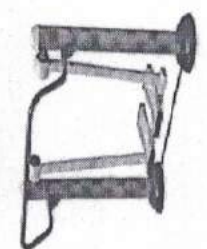
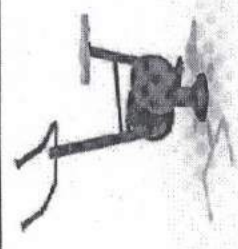
[Signature]

Approved By:

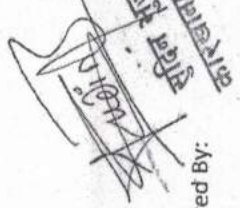
[Signature]

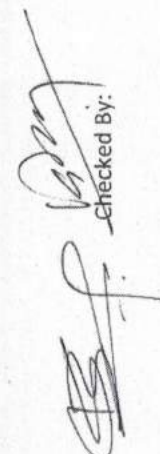
2

<p>5 Air Walker</p> 	<p>Specifications : Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design) , Swinging paddle pipe 40-80mm, Handle Pipes 30-60 MM, Plastic Alloy /Nylon footrest with appropriate thickness. Reinforced foot pedals for extended life. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage, All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1285 MM x 510 MM x 1400 MM</p> <p>[This equipment emphasizes on stretching exercises. Improves physical performance, body balance, aerobic capacity & flexibility.</p>
<p>6 CYCLE</p> 	<p>Specifications : Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design) , Handle frame and other frame 30-60mm (as/design) Revolving paddles & Wheels heavy duty M.S plate PVC cover Handle with dia 30-60 mm, Plastic Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage Plastic Alloy /Nylon footrest with appropriate thickness. Reinforced foot pedals for extended life. Nylon covers for covering the Nuts & Bolt All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1050 MM x 560 MM x 1470 MM</p> <p>[This equipment strengthens Lower & Upper Limb muscles. It improves flexibility of joints and helps to lose weight.</p>

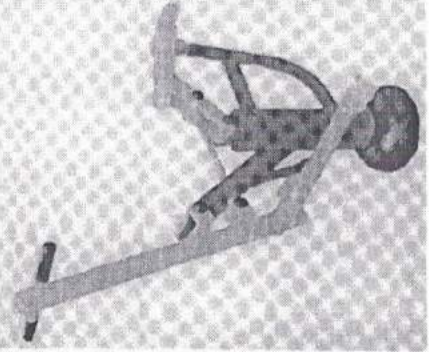
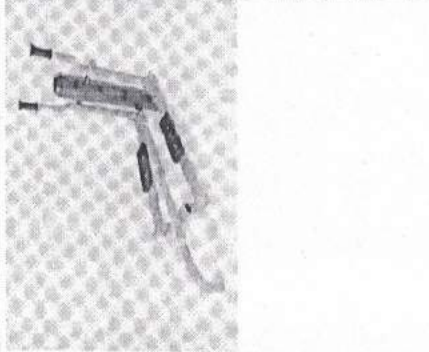
Prepared By:

Checked By:

Approved By:

Approved By:

8

	<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-16 MM (as/design), Handle frame and other parts 30-60mm (as/design) PVC cover Handle and Revolving paddles & Wheel PVC Handle and dia 33mm with appropriate thickness Plastic Alloy / HDPE sealed on frame Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage Alloy /Nylon footrest with appropriate thickness. Reinforced foot pedals for extended life. Nylon covers for covering the Nuts & Bolt All open ends of pipe either sealed in or closed by G/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1180 MM x 530 MM x 1070 MM</p>	<p>This equipment emphasizes the strength of Arms, Abdominal & Legs and helps to lose weight.</p>
	<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-16 MM (as/design), L shape pipe is dia 70-10 mm, Swing Arm is dia 30-60 mm, PVC Cover Handle with Plastic Alloy /Nylon foot rest with appropriate thickness. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage, Reinforced foot pedals for extended life. All open ends of pipe either sealed in or closed by G/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1265 MM x 550 MM x 1780 MM</p>	<p>This equipment strengthens Lower Body, Increases endurance and helps to lose weight. It's very good in cardio exercises.</p>

Handwritten signature

Approved By:

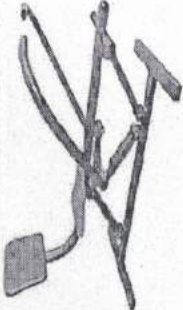
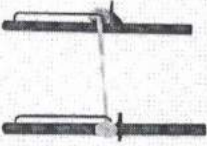
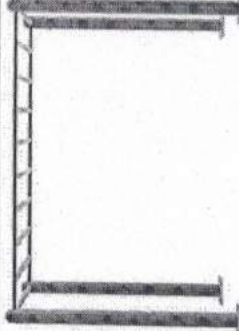
Handwritten signature

Checked By:

✗

गुजरात सरकार
गुजरात सरकार

9	 <p>ROWING MACHINE</p>	<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design), Handle frame and other frame 30-60mm (as/design) PVC Cover Handle with dia 30-60 mm Revolving paddles & Wheels heavy duty M.S plate PVC Handle and dia 33mm, Plastic Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage, Nylon covers for covering the Nuts & Bolt All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1350 MM x 940 MM x 1130 MM</p>	<p>This equipment strengthens the upper body and core body and core muscles. Assists in strengthening the thigh muscles.</p>
10	 <p>WEIGHT LIFTING STATION</p>	<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main pipe 110-165 MM, Weight Rod Support Bar 40-80 mm, Weight Rod 15-40 mm, Two Weight plate fixed on Weight rod, Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1625 MM x 460 MM x 2515 MM</p>	<p>This equipment strengthens Lower & Upper Limb muscles. It improves flexibility of joints and helps to lose weight.</p>
11	 <p>BRIDGE LADDER</p>	<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main pipe 110-165 MM, Parallel handle Pipes 30-60 MM Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>2610 MM x 1160 MM x 1930 MM</p>	<p>This equipment strengthens Upper body, Shoulder, Biceps and Grip and helps to build Abdominals.</p>

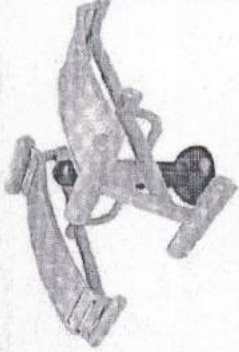
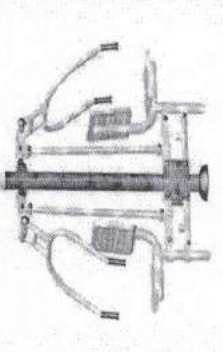
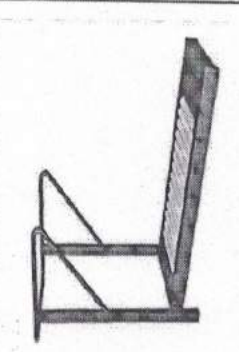
Prepared By:
 सहायक निदेशक
 स्वास्थ्य विभाग

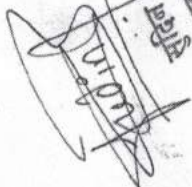
Checked By:

Approved By:

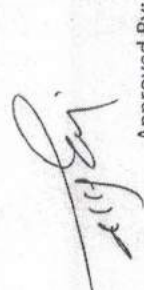
Approved By:

Prepared By:

<p>12 SIT UP - STATION DOUBLE</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame Pipe Dia 100-150 MM (as/design) pipes with leg support structure. The back rest is to be fixed over frame. Back rest is to be made up of Circular pipes of 20-50 mm</p> <p>Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint</p>	<p>1595 MM x 640 MM x 1450 MM</p>	<p>This equipment provides exercise for Abdominal muscles, Upper Leg muscles and Back muscles. Also strengthens Arm and Shoulder muscles.</p>	
<p>13 SEATED CHEST PRESS</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design), L shape pipe is dia 70-100 mm, Swing Arm is dia 30-60 mm, Plastic PVC Covered Handle with dia 30-60mm, Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage. All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LLDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>2170 MM x 820 MM x 2070 MM</p>	<p>The Chest Press Chair provides one of the most basic and effective upper body strength exercises for Arms, Chest, Shoulders, Core Back and complete Torso. It simultaneously strengthens the Triceps, Pectoralis and Deltoids in the pressing motion.</p>	
<p>14 TREADMIL</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame Pipe Dia 100-150 MM (as/design) Handle frame 25-50mm (as/design) Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>1210 MM x 750 MM x 1400 MM</p>	<p>This equipment give a great cardiovascular workout and helps improve heart health. Similarly improves flexibility of Lower Joints and helps to lose weight.</p>	

Prepared By:
 सहायक निदेशक
 शारीरिक शिक्षण
 केंद्र, दिल्ली

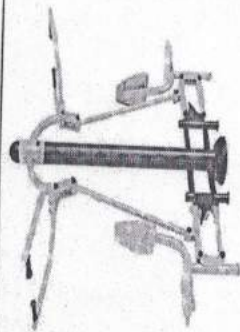
Checked By:

Approved By:

Prepared By:

Approved By:

<p>15 PUSH & PULL UP CHAIR</p>		<p>Material: Pre Galvanized Mild Steel, Thickness of pipes Not Less Than 3 mm. Main frame pipe 110-165 MM (as/design) , L shape pipe is dia 70-100 mm, Swing Arm is dia 30-60 mm, PVC Cover Handle with dia 30-60mm, Plastic Alloy / HDPE seat with appropriate thickness with effectively connected on frame. Permanent lubricated sealed bearing of reputed brand for maintenance free usage. All open ends of pipe either sealed in or closed by GI/LDPE cap for user safety. Paint: All Weather Double Layer Powder Coated Paint Thickness of Base plate for fixing : Not less than 8 mm</p>	<p>2100 MM x 710 MM x 1870 MM</p>	<p>The Push & Lat Pull provides two side-by-side exercise stations. The Push side supports and promotes upper body strength and strengthens the Triceps, Pectoralis, and Deltoids in the pressing motion. The Lat Pull side develops Upper Body strength while simultaneously strengthening the Biceps and Rear Deltoids in the pulling motion.</p>
---	---	--	-----------------------------------	---

Prepared By:

सरकारी मूल्यांकन
 भारतीय विरिक्तक
 भारत सरकार

Checked By:

Approved By: